MINISTERSTVO
ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE
A TĚLOVÝCHOVY

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

2. fáze přípravy operačního programu

30. 9. 2013

ÚVOD **5**

1 STRATEGIE PRO PŘÍSPĚVEK OPERAČNÍHO PROGRAMU KE STRATEGII UNIE ZAMĚŘENÉ NA INTELIGENTNÍ A UDRŽITELNÝ RŮST PODPORUJÍCÍ SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ A DOSAŽENÍ HOSPODÁŘSKÉ, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI **6**

1.1 STRATEGIE PRO PŘÍSPĚVEK OPERAČNÍHO PROGRAMU KE STRATEGII UNIE PRO INTELIGENTNÍ, UDRŽITELNÝ RŮST PODPORUJÍCÍ SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ A DOSAŽENÍ HOSPODÁŘSKÉ, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI 6

1.2 ZDŮVODNĚNÍ FINANČNÍCH ALOKACÍ 20

2 POPIS PRIORITNÍCH OS **24**

2.1 PRIORITNÍ OSA 1: POSILOVÁNÍ KAPACIT PRO KVALITNÍ VÝZKUM 24

Investiční priorita 1 prioritní osy 1 ..... *25*

2.1.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky *25*

2.1.2 Popis typů a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority *27*

2.1.2.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů 27

2.1.2.2 Popis principů pro výběr operací 29

2.1.2.3 Plánované využití finančních nástrojů 30

2.1.2.4 Specifikace velkých projektů 30

2.1.2.5 Indikátory výstupů 30

2.1.3 Výkonnostní rámec *30*

2.1.4 Kategorie intervencí *31*

2.1.5 Souhrn plánovaného využití technické pomoci, včetně aktivit na posílení administrativní kapacity odpovědných subjektů a příjemců v dané prioritní ose *31*

2.2 PRIORITNÍ OSA 2: ROZVOJ VYSOKÝCH ŠKOL A LIDSKÝCH ZDROJŮ PRO VÝZKUM A VÝVOJ 32

Investiční priorita 1 prioritní osy 2 ..... *33*

2.2.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky *33*

2.2.2 Popis typu a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority *39*

2.2.2.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů 39

2.2.2.2 Popis principů pro výběr operací 42

2.2.2.3 Plánované využití finančních nástrojů 42

2.2.2.4 Specifikace velkých projektů 42

2.2.2.5 Indikátory výstupů 42

INVESTIČNÍ PRIORITA 2 PRIORITNÍ OSY 2 43

2.2.3 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky *43*

2.2.4 Popis typu a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority *44*

2.2.4.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů 44

2.2.4.2 Popis principů pro výběr operací 45

2.2.4.3 Plánované využití finančních nástrojů 45

2.2.4.4 Specifikace velkých projektů 45

2.2.4.5 Indikátory výstupů 45

2.2.5 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 46

2.2.6 Výkonnostní rámec *46*

2.2.7 Kategorie intervencí *47*

2.2.8 Souhrn plánovaného využití technické pomoci, včetně aktivit na posílení administrativní kapacity odpovědných subjektů a příjemců v dané prioritní ose *47*

2.3 PRIORITNÍ OSA 3: ROVNÝ PŘÍSTUP KE KVALITNÍMU PŘEDŠKOLNÍMU, PRIMÁRNÍMU A SEKUNDÁRNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ 48

INVESTIČNÍ PRIORITA 1 PRIORITNÍ OSY 3 49

2.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky *49*

2.3.2 Popis typu a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority *56*

2.3.2.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů 56

2.3.2.2 Hlavní principy pro výběr operací 59

2.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů 60

2.3.2.4 Specifikace velkých projektů ... 60
2.3.2.5 Indikátory výstupu ... 60
2.3.3 Zvláštní ustanovení ESF: nadnárodní spolupráce ... 61
2.3.4 Výkonnostní rámec ... 61
2.3.5 Kategorie intervencí ... 61
2.3.6 Souhrn plánovaného využití technické pomoci, včetně aktivit na posílení administrativní kapacity odpovědných subjektů a příjemců v dané prioritní ose ... 62
2.4 PRIORITNÍ OSA 4: TECHNICKÁ POMOC ... 63
2.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky ... 63
2.4.2 Seznam indikátorů výsledku ... 63
2.4.3 Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů ... 64
2.4.3.1 Popis podpořených aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům ... 64
2.4.3.2 Výstupové indikátory přispívající k dosažení výsledků ... 65
2.4.4 Kategorie intervencí ... 65

3 FINANČNÍ PLÁN ... 66

3.1 TABULKA UVÁDĚJÍCÍ PRO JEDNOTLIVÉ ROKY V SOULADU S ČL. 53, 110 A 111 NÁVRHU OBECNÉHO NAŘÍZENÍ, VÝŠI CELKOVÝCH FINANČNÍCH ZÁVAZKŮ PLÁNOVANÝCH PODPOR Z JEDNOTLIVÝCH FONDŮ (EUR) ... 66
3.1.1 Finanční plán operačního programu stanovující pro celé programové období, pro operační program a každou prioritní osu celkovou výši finanční podpory z fondů a národního spolufinancování vč. míry spolufinancování (EUR) ... 66
3.1.2 Rozdělení finančního plánu operačního programu podle prioritních os, fondu, kategorie regionů a tematických cílů pro ERDF, ESF a FS ... 67

4 PŘÍSPĚVEK K INTEGROVANÉMU PŘÍSTUPU PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ ... 68

4.1 PLÁNOVANÝ PŘÍSTUP KE KOMUNITNĚ VEDENÉMU MÍSTNÍMU ROZVOJI A PRINCIPY IDENTIFIKACE ÚZEMÍ PRO JEHO IMPLEMENTACI 69
4.2 PLÁNOVANÁ PODPORA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚST ... 69
4.3 VYUŽITÍ INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE (JAK JE VYMEZENA V ČLÁNKU 99 NÁVRHU OBECNÉHO NAŘÍZENÍ) NAD RÁMEC ROZVOJE MĚST REALIZOVANÉHO PODLE ČLÁNKU 7 ODST. 2 NÁVRHU SPECIFICKÉHO NAŘÍZENÍ K ERDF A INDIKATIVNÍ ROZDĚLENÍ ZDROJŮ NA ÚROVNI JEDNOTLIVÝCH PRIORITNÍCH OS ... 70

5 ZVLÁŠTNÍ POTŘEBY ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ NEJVÍCE POSTIŽENÝCH CHUDOBOU NEBO CÍLOVÝCH SKUPIN, JIMŽ NEJVÍCE HROZÍ DISKRIMINACE NEBO SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ SE ZVLÁŠTNÍM ZŘETELEM NA MARGINALIZOVANÉ SKUPINY OBYVATEL A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ... 71

5.1 ZEMĚPISNÉ OBLASTI NEJVÍCE POSTIŽENÉ CHUDOBOU/CÍLOVÉ SKUPINY, JIMŽ NEJVÍCE HROZÍ DISKRIMINACE ... 71
5.2 STRATEGIE OPERAČNÍHO PROGRAMU K ŘEŠENÍ ZVLÁŠTNÍCH POTŘEB TĚCHTO ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ/ROLE CÍLOVÝCH SKUPIN NEJVÍCE OHROŽENÝCH CHUDOBOU ... 71

6 ZVLÁŠTNÍ POTŘEBY ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ, KTERÉ JSOU POSTIŽENY VÁŽNÝMI NEBO STÁLÝMI PŘÍRODNÍMI NEBO DEMOGRAFICKÝMI PROBLÉMY ... 72

7 ÚŘADY A ORGÁNY ZODPOVĚDNÉ ZA ŘÍZENÍ, KONTROLU A AUDIT A ROLE RELEVANTNÍCH PARTNERŮ ... 73

7.1 ÚŘADY A ORGÁNY ODPOVĚDNÉ ZA ŘÍZENÍ, KONTROLU A AUDIT ... 73
7.2 OPATŘENÍ PŘIJATÁ K ZAPOJENÍ RELEVANTNÍCH PARTNERŮ V NÁVAZNOSTI NA ČL. 5 NÁVRHU OBECNÉHO NAŘÍZENÍ PŘI PŘÍPRAVĚ OPERAČNÍHO PROGRAMU A ROLE PARTNERŮ PŘI IMPLEMENTACI, MONITORINGU A EVALUACI OPERAČNÍHO PROGRAMU ... 75
7.2.1 Role relevantních partnerů při přípravě, implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu ... 75
7.2.2 Globální granty ... 77
7.2.3 Vyčlenění prostředků na budování administrativní kapacity ... 77

8 KOORDINACE MEZI FONDY, MEZI EZFRV, ERDF A DALŠÍMI UNIJNÍMI A NÁRODNÍMI PODPŮRNÝMI NÁSTROJI A TAKÉ EIB ... 78

8.1 KOORDINACE S JINÝMI EVROPSKÝMI STRUKTURÁLNÍMI A INVESTIČNÍMI FONDY (ESIF) 78
8.2 KOORDINACE S OSTATNÍMI NÁSTROJI EU 81
8.3 KOORDINACE OP VVV S NÁRODNÍMI NÁSTROJI PODPORY 82
8.4 KOORDINACE OP VVV S EIB 82

9 EX-ANTE KONDICIONALITY 83

9.1 URČENÍ PLATNÝCH PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK A VYHODNOCENÍ JEJICH PLNĚNÍ 87
9.2 POPIS OPATŘENÍ, KTERÁ MAJÍ BÝT PROVEDENA, ABY BYLO DOSAŽENO SPLNĚNÍ OBECNÝCH A TEMATICKÝCH PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK, KTERÉ NEJSOU SPLNĚNY KE DNI PŘEDLOŽENÍ OPERAČNÍHO PROGRAMU, ZODPOVĚDNÉ ORGÁNY A ODPOVÍDAJÍCÍ HARMONOGRAM PRO NAPLNĚNÍ PŘÍSLUŠNÝCH OPATŘENÍ 106

10 SNIŽOVÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE PRO PŘÍJEMCE 114

11 HORIZONTÁLNÍ PRINCIPY 115

11.1 UDRŽITELNÝ ROZVOJ 115
11.2 ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI A OCHRANA PŘED DISKRIMINACÍ 116
11.3 ROVNOST ŽEN A MUŽŮ 118

SEZNAM ZKRATEK 120

12 PŘÍLOHY OP 122

A. GRAFICKÁ PŘÍLOHA K POTŘEBÁM V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE 122
B. GRAFICKÁ PŘÍLOHA K POTŘEBÁM V OBLASTI VYSOKÝCH ŠKOL 132
C. DATOVÁ PŘÍLOHA K POTŘEBÁM REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ 137
D. SEZNAM VELKÝCH PROJEKTŮ, JEJICHŽ REALIZACE JE V PRŮBĚHU PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ PLÁNOVÁNA 151
E. DEFINICE MOŽNÝCH FOREM PODPORY V OP VVV 152
F. ZASTOUPENÍ PARTNERŮ V JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÍCH SKUPINÁCH 153
G. NÁVAZNOST VÝSTUPŮ Z PROGRAMOVACÍHO OBDOBÍ 2007-2013 NA OP VVV 155

Úvod

Česká republika (ČR) se vyrovnává s důsledky významných globálních změn, které kladou rostoucí nároky na flexibilitu pracovní síly a zároveň na kvalitu vzdělávacího a výzkumného systému. Na tyto změny však naše země není dobře připravena. Zatímco v roce 2006 se ČR v žebříčku Zprávy o globální konkurenceschopnosti[1] nacházela na 29. místě, v roce 2012 klesla již na 39. místo a v roce 2013 na 46. místo. Období minulého desetiletí až do nástupu velké ekonomické recese bylo charakteristické významným růstem hrubého domácího produktu (HDP) české ekonomiky. Jednalo se však o růst tažený do značné míry poptávkou zahraničních zákazníků po nízko- a středně kvalifikačně náročných činnostech ve zpracovatelském průmyslu, podpořený komparativně nízkou nákladovou úrovní české ekonomiky a dostupností kvalifikovaných pracovníků se středním odborným vzděláním.

Zhoršování globální konkurenční pozice ČR naznačuje, že faktory dosavadního úspěchu české ekonomiky pomíjejí a budoucí konkurenceschopnost je třeba stavět na jiných základech. Klíčovým faktorem je zejména přesun zaměstnanosti do sektorů s vyšší produktivitou práce a orientace na zlepšení pozice českých zaměstnavatelů v globálních hodnotových řetězcích.

Tohoto cíle je možné dosáhnout skrze významné investice do produkce nových znalostí, zvýšení kvality a relevance vzdělávání k potřebám trhu práce, rozvoj prostředí stimulujícího podnikání a kreativitu a lepší propojení výzkumné a podnikové sféry v souladu s konceptem inteligentní specializace.

Potenciál naší země v oblasti lidských zdrojů je přitom omezený a je třeba jej dobře využít. Spolu se zvyšováním kvality je proto nutné posilovat roli vzdělávání ve vytváření sociálně soudržné společnosti. Chceme dosáhnout toho, aby osobní a společenské faktory, jako je například pohlaví, zdravotní stav, etnický původ či rodinné zázemí, nepředstavovaly pro jednotlivce překážky pro naplnění jeho potenciálu ve vzdělávání a na trhu práce.

Investice do rozvoje lidského potenciálu jsou nejúčinnější formou veřejných investic. Naší vizí je tedy přispět k rozvoji **společnosti vzdělání**, v níž budou znalosti a dovednosti lidských zdrojů klíčovým faktorem naší konkurenceschopnosti.

[1] Sdělení Komise, Evropa 2020, str. 12

1 Strategie pro příspěvek operačního programu ke Strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

(čl. 24 odst. 1, čl. 87 odst. 2 písm. (a) obecného nařízení)

1.1 Strategie pro příspěvek operačního programu ke Strategii Unie pro inteligentní, udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

Cílem Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je přispět ke strukturálnímu posunu ČR směrem k ekonomice založené na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti naší země. OP VVV tak přispěje k naplnění jedné ze tří priorit Strategie Evropa 2020: **„Inteligentní růst: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích.“**

OP VVV se zaměří na zvýšení kvality vzdělávání a naplní tak mj. jeden ze záměrů iniciativy Evropa 2020 **„Mládež v pohybu**“: „Pomocí integrovaného přístupu zahrnujícího nejdůležitější dovednosti … zlepšit výsledky vzdělávání všech složek.“[2] V souladu s prioritou „Inteligentní růst“ a iniciativou "Unie inovací" pomůže OP VVV též zajistit podmínky pro kvalitní výzkum. Ten je nejen zásadním zdrojem nových znalostí, ale podílí se nezanedbatelnou měrou i na tvorbě a rozvoji lidských zdrojů. OP VVV proto podpoří rovněž lepší propojení vzdělávání a výzkumu.

V OP VVV bude též kladen velký důraz na propojení vzdělávání s trhem práce. Tím OP VVV přispívá k další z priorit Strategie Evropa 2020: **„Růst podporující začlenění“**, konkrétně ke stěžejní iniciativě **„Program pro nové dovednosti a pracovní místa.“** Účinnost intervencí OP VVV v oblasti přípravy lidských zdrojů bude umocněna posilováním principu rovného přístupu ke vzdělávání. V souladu s další stěžejní iniciativou **„Evropská platforma boje proti chudobě“** přispějeme ke snižování rizika neúspěchu mladých lidí ve vzdělání, což bude mít významný vliv na kvalitu jejich života i na jejich úspěch na trhu práce.

Klíčovým principem OP VVV je tedy **rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku v sociálně soudržné společnosti** a je podporován intervencemi v rámci více prioritních os. Na něj navazuje téma **podpory kvalitního výzkumu**, pro který kvalifikovaná pracovní síla představuje klíčový vstupní faktor. Intervence v oblasti vzdělávání budou zároveň podpořeny **systémovými změnami**, které směřují ke zkvalitnění vzdělávacího systému naší země. Oblasti intervencí OP VVV proto zahrnují:

a. **Podporu rovnosti a kvality ve vzdělávání**.
b. **Rozvoj lepších kompetencí pro trh práce.**
c. **Posílení kapacit pro kvalitní výzkum a jeho přínos pro společnost.**

Mimo naplňování uvedených priorit Strategie Evropa 2020 reagují intervence OP VVV i na další doporučení strategických dokumentů na evropské a národní úrovni:

[2] Sdělení Komise, Evropa 2020, str. 12.

OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ	
Strategie Evropa 2020	**Národní cíle**: • Udržet max. hranici 5,5 % osob předčasně odcházejících ze vzdělávání. • Podíl osob ve věku 30 až 34 let s dosaženým terciárním vzděláním ve výši alespoň 32 %.
Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020)	**Strategické cíle**: • Zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy. • Podporovat spravedlivost, sociální soudržnost a aktivní občanství. • Zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy. **Společné evropské referenční úrovně pro oblast vzdělávání**: • Podíl 15letých žáků, kteří mají problémy se čtením, matematikou a přírodními vědami, by měl být nižší než 15 %. • Předškolního vzdělávání by se mělo účastnit alespoň 95 % dětí ve věku od 4 let.
Specifická doporučení Rady 2013	Vytvořit komplexní rámec hodnocení v povinném vzdělávání a přijmout cílená opatření na podporu škol se špatnými výsledky. Přijmout opatření ke zlepšení akreditace a financování vysokého školství.
Priority Národního programu reforem 2013 (NPR)	• Zavedení jednotného systému hodnocení žáků. • Zlepšení sociálně integrační role základních škol (ZŠ) a rovného přístupu ke vzdělání. • Lepší podmínky pro pedagogické pracovníky a zlepšení pedagogického řízení. • Podpora zvýšení kvality odborného vzdělávání ve spolupráci se zaměstnavateli.
Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro roky 2012 – 2020 (SMK)	Zvýšení kvality a dostupnosti předškolní výchovy prostřednictvím rozšiřování a zkvalitňování sítě mateřských škol (MŠ). Posílení inkluze a zvýšení kvality vzdělávání, zejména: • Zavedení standardů výsledků a monitoringu jejich dosahování. • Zvyšování kvality učitelů. • Zkvalitnění práce managementu škol. • Zkvalitnění kariérního poradenství ve školách. • Dosažení diverzifikace a zvyšování kvality a excelence vysokých škol (VŠ).
Strategie rozvoje vzdělávací politiky ČR do roku 2020	• Zlepšení výsledků ve vzdělávání. • Spravedlivý přístup ke vzdělávání. • Školy jako centra celoživotního učení.
OBLAST VÝZKUMU	
Strategie Evropa 2020	Cíl EU: Dosáhnout cíle investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP. **Národní cíl ČR:** Veřejné výdaje na výzkum, vývoj a inovace (VaVaI) 1 % HDP (2020).
Specifická doporučení Rady 2013	Zvýšit podíl financování výzkumných institucí vázaného na výsledky.
NPR	• Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum. • Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými institucemi. • Pokračovat v přípravě nové metodiky hodnocení a financování VaVaI.
SMK	Vytvořit podmínky pro rozvoj excelentního výzkumu, mj. • Dlouhodobá podpora špičkových infrastruktur (materiální i personální) směřující k udržení kroku s předními světovými pracovišti. • Zefektivnění systému doktorského studia. • Zvyšování odborné kvalifikace lidí v oblasti manažerského řízení výzkumných organizací. • Vytvoření podmínek pro příchod špičkových zahraničních výzkumníků. Zvýšit vzájemnou informovanost a motivaci pro spolupráci mezi podnikovým a výzkumným a vývojovým (VaV) sektorem.
Strategie regionálního rozvoje	• Rozvoj univerzit a výzkumných institucí. • Podpora transferu znalostí mezi výzkumným a podnikatelským sektorem.

Další vybrané dokumenty naplňované operačním programem	Národní politika VaVaI, Národní inovační strategie, připravovaná Strategie inteligentní specializace (S3).

a) Podpora rovnosti a kvality přístupu ke vzdělávání

VÝCHODISKA

V mezinárodním srovnání dosahují **nejlepších výsledků** právě ty systémy, které dokáží **propojit rovnost v přístupu ke vzdělávání s jeho kvalitou** tak, že každý žák dostane příležitost získat velmi kvalitní dovednosti bez ohledu na osobní nebo sociálně-ekonomické okolnosti. Posílení rovného přístupu ke vzdělávání je klíčovým úkolem českého vzdělávacího systému. Faktory, které ovlivňují schopnost škol poskytnout takové vzdělání, souvisí rovněž s kvalitou vedení škol, pedagogických pracovníků a vzdělávací infrastruktury. Stavíme na systémových změnách dosažených za podpory Evropského sociálního fondu (ESF) v období 2007-2013 (viz příloha G).

KLÍČOVÉ PROBLÉMY A POTŘEBY

1. **Vzdělávací systém nedostatečně podporuje rovné příležitosti**

- Účast **dětí ze sociálně a kulturně oslabeného prostředí na předškolním vzdělávání je nízká.**[3] Jde přitom o jeden z mála dostupných a fungujících způsobů, jak snižovat rizika pozdějšího neúspěšného vzdělávání těchto dětí v rámci školní docházky.[4]
- **Připravenost pedagogických pracovníků** v oblasti inkluzívního vzdělávání, diferencované výuky a pedagogické diagnostiky je nedostatečná. Na školách nejsou vytvořeny **podmínky pro integrované vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)** a **nedostačující** je rovněž dostupnost, **kvalita** a **kapacita systému** pedagogicko-psychologického **poradenství pro tyto žáky**.
- V důsledku vážných projevů poruch chování jsou děti a mládež umisťovány do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivní péči v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). **Slabou stránkou** institucionálních zařízení je však **kvalita výchovy a vzdělávání a nedokončená transformace systému náhradní výchovné péče**.
- **Podíl studentů se specifickými potřebami na celkovém počtu studentů VŠ je v ČR velmi malý** a to jak ve srovnání se zahraničím, tak s podílem osob se znevýhodněním celkem, který dosahuje okolo 10 % v celé populaci.[5] VŠ tedy buď nejsou schopné dostatečně identifikovat studující se specifickými potřebami, nebo jsou tito studenti znevýhodněni již u přijímacího řízení, nebo se z důvodu přesvědčení o závažných důsledcích svého znevýhodnění na schopnost studovat ani o vysokoškolské studium nepokoušejí.

[3] Česká školní inspekce (ČŠI): Výroční zpráva za rok 2011/2012.
[4] Vláda ČR: NPR 2013.
[5] Alevia, s.r.o.: Analýza současné situace studentů se specifickými nároky na vysokých školách.

- **Potřeba: Posílení rovného přístupu ke vzdělávání**

  Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v rámci prioritní osy 2 (PO 2) - Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj, a prioritní osy 3 (PO 3) - Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělání.

  PO 2 se zaměří na podporu rovných šancí znevýhodněných studentů na VŠ a identifikaci jejich potřeb směřujících k vyrovnání možných důsledků jejich znevýhodnění na studijní výsledky.

  PO 3 se zaměří na zvýšení šancí dětí a žáků k dosažení svých osobních maxim. Realizovány budou intervence směřující proti bezdůvodnému vylučování z hlavního vzdělávacího proudu. Podpořeno bude zvýšení otevřenosti škol směrem k vyšší úrovni sociálního začleňování, zahrnující posílení kompetencí vedení a pedagogických pracovníků běžných škol vzdělávat děti a žáky s různorodými vzdělávacími potřebami a aktivní zavádění podpůrných a vyrovnávacích opatření na školách. Spolu s tím je třeba lépe zacílit koordinovanou sociálně-pedagogickou intervenci do domácností, ve kterých žijí sociálně znevýhodněné děti, a je nezbytné stanovit takové nástroje, které umožní ověřit kvalitu těchto procesů.

2. Podpora škol ve zkvalitňování výuky není dostatečná

- Školy v ČR mají velmi vysokou úroveň autonomie; v kontrastu s tím však mají poměrně nízkou odpovědnost za výsledky vzdělávání. Některé systémové prvky externího hodnocení jsou již zavedeny, chybí však systém pro průběžné hodnocení výsledků vzdělávání a nástroje hodnocení měkkých klíčových kompetencí (KK). Externí a interní systémy hodnocení nejsou provázány a není zohledňováno socio-ekonomické zázemí škol.
- **Podíl odkladů školní docházky je vysoký**.[6] Hlavní problém je v **návaznosti předškolního a základního vzdělávání**. Není **zaveden systém ověřování výstupů, který by zvýšil připravenost dětí na vstup do ZŠ a** chybí také systematická spolupráce školy s rodiči.
- **Kvalita vedení samotných škol je nedostatečná**. **Kompetence ředitelů a zřizovatelů škol v práci s hodnocením a zaváděním změn** jsou nedostatečné, stejně jako metodická podpora škol k růstu. Není zaveden systém objektivního hodnocení zájemce o práci ředitele školy, ani hodnocení práce ředitele v době jeho působení a kariérní řád. Před zahájením práce ředitele školy není vyžadováno absolvování žádného přípravného studia. Leadership a řízení změny nejsou povinnou součástí vzdělávání ředitelů. Ředitelé škol se vedení vzdělávacího procesu k lepším výsledkům věnují průměrně pouze 21 % svého času, převažuje administrativa a operativní řízení.[7] V **zajišťování kvality** ve vzdělávání se **nedostatečně angažují zřizovatelé škol**.
- Nedostatečná schopnost učitelů individuálně rozvíjet a hodnotit schopnosti každého žáka se odráží v jejich **nízkých výsledcích a malém zájmu o studium**[8]**.** Důsledkem je pak nízká motivace k matematice a vědě a nedostatečná podpora nadaných dětí. Kvalitu práce učitele bude možné monitorovat, odměňovat a posilovat specifickým vzděláváním až po zavedení hodnotících

[6] Výroční zpráva ČŠI za školní rok 2012/2013.
[7] McKinsey&Company: Klesající výsledky českého základního a středního školství: fakta a řešení.
[8] Ústav pro informace ve vzdělávání: Stručné shrnutí výsledků PISA 2009.

standardů[9]. Dosavadní systém rovněž nemotivuje učitele k lepšímu výkonu, ani neumožňuje přilákat špičkové odborníky do učitelské profese. Chybí nástroje prevence syndromu vyhoření.

- Zejména předškolní pedagogové mají malou příležitost odborného rozvoje v průběhu profesního života[10], přitom pro svou práci často nemají potřebné kompetence. Více než desetina učitelů navíc nemá potřebnou kvalifikaci a **dostupnost specialistů pro vzdělávání dětí se SVP** je nejmenší ze všech segmentů vzdělávání.[11] Chybí kvalitní vzdělávací programy a systematická podpora odrážejících požadavky Rámcových vzdělávacích programů (RVP) jak pro učitele MŠ, tak pro osoby pečující o děti v ostatních zařízeních.
- V pregraduální přípravě učitele je největším problémem **nízký podíl praxe u studentů pedagogických oborů**.
- V dalším profesním rozvoji pedagogů jsou **nedostatečné možnosti podpory celých učitelských týmů přímo ve škole, sdílení dobré praxe, mentoringu a koučování** nebo distančního vzdělávání.

➢ **Potřeba: Vedení škol k lepším výsledkům žáků**

Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v rámci PO3. Je třeba zaměřit se na vytvoření plně integrovaného rámce hodnocení ve vzdělávacím systému, který bude vnímán jako logicky provázaný celek, vedoucí k pozitivní změně na úrovni žáka a celé školy a vyhodnocující rovnost příležitostí na úrovni systému, regionů, obcí i jednotlivých škol.

Jako základ je potřeba dokončit a propojit systémy externího a interního, sumativního a formativního hodnocení kvality a zavést systémy vedení vzdělávání k lepší kvalitě reflektující výsledky hodnocení a to na všech stupních vzdělávání a na všech úrovních vzdělávacího procesu. K aplikaci tohoto principu bude nutné zajistit zejména intenzivní metodickou podporu na úrovni každé školy.

V oblasti pregraduální přípravy bude podpořeno zejm. zvýšení podílu praktického vzdělávání pedagogů a rozvoj spolupráce mezi akademickou sférou a praxí.

3. Nedostatky ve vzdělávací infrastruktuře

- **Problém místní nedostupnosti kvalitních veřejných MŠ** a **ZŠ** bude v období 2014-2020 kulminovat a bude řešen **v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).**
  - **ZŠ a střední školy (SŠ)** jsou poměrně dobře vybaveny základním hardwarem, ale **využití digitálních technologií ve výuce je na nízké úrovni**. Zejména pro individualizaci a diverzifikaci ve výuce nebo komunikaci s žáky je využívána minimálně. To je dáno jak technickými překážkami, tak nízkými kompetencemi učitelů.
  - Školám rovněž chybí materiálové vybavení pro výuku, zejména didaktické pomůcky, učebnice, tablety, stavebnice, nářadí a rehabilitační a kompenzační pomůcky pro žáky se zdravotním postižením.

[9] Součástí připravovaného kariérního systému (od 2015).
[10] Výroční zpráva ČŠI za školní rok 2011/2012.
[11] Tamtéž.

- SŠ potřebují průběžně **inovovat vybavení dílen a provozů pro praktické vyučování na školách a školských zařízeních,** zvláštní potřebou je inovace hard a soft ware vybavení pro výuku **na strojích řízených počítačem** (CNC).

➢ **Potřeba: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury a zvýšení efektivity jejího využívání**

V rámci OP VVV budou intervence na podporu vybavení vždy svázány s aktivitami pro rozvoj kvality vzdělávání.

Investice vyžadující stavební povolení a související vybavení škol bude řešeno intervencemi v IROP. Je nutné provádět synergicky intervence ERDF (IROP) a ESF (OP VVV) pro rozvoj kvality vzdělávání

b) Rozvoj lepších kompetencí pro trh práce

VÝCHODISKA

Základním předpokladem ČR pro dosažení úspěchu v moderním, dynamicky se rozvíjejícím ekonomickém prostředí není rozsáhlá surovinová základna ani finanční kapitál. **Klíčem k úspěchu** bude zejména **kvalifikovaná a flexibilní pracovní síla schopná obstát na globálním trhu práce**. Česká ekonomika s vysokým podílem zaměstnanosti v průmyslu a technologických službách potřebuje pro udržení mezinárodní konkurenceschopnosti zvýšit kvalitu především v rozvoji STEM[12] kompetencí a posilovat potenciál mladých lidí k celoživotnímu učení (CŽU), vytváření a realizaci nových nápadů. V realizaci opatření využijeme výsledků a výstupů, které vznikly za podpory ESF v období 2007 – 2013, viz příloha G.

KLÍČOVÉ PROBLÉMY A POTŘEBY

1. **Nedostatečná podpora rozvoje KK**

- Jak dokládají mezinárodní studie i srovnání států OECD[13], **předškolní vzdělávání nejvíce ovlivňuje úspěšnost** žáků v pozdějším vzdělávání i na trhu práce[14]. Pouze 7 % MŠ v ČR však dosahuje nejvyšší úrovně v hodnocení podpory rozvoje funkčních gramotností dětí; v roce 2008/2009 bylo toto číslo třikrát vyšší.[15]

- V **mezinárodních výzkumech znalostí žáků** 4. a 8. tříd[16] došlo v roce 2011 po delším období propadu ke zlepšení a ČR ve všech oblastech dosáhla nadprůměrných výsledků. Vzhledem k nízké frekvenci těchto výzkumů však nelze jednoznačně vyvozovat změnu trendu. V mezinárodním srovnání je varující i **nízký podíl žáků dosahujících nejlepších výsledků,** zejm. v matematice. Celkového zlepšení v přírodovědě bylo dosaženo zejm. přesunem žáků z nejslabší do nízké a střední vědomostní úrovně. Potvrzuje to, že **ZŠ v ČR nepracují dobře s talenty**. Opatření směřující ke zlepšení práce škol je třeba nadále posilovat.

- **U patnáctiletých dětí** budou známy výsledky aktuálního průzkumu Programu pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA) koncem roku 2013. Ve výsledcích šetření v roce 2009 se ČR pohybovala na průměru zemí OECD, avšak trend ve srovnání s předchozími roky je negativní. Ve **čtenářské,**

[12] Science, technology, engineering and mathematics.
[13] Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (z angl. Organisation for Economic Co-operation and Development).
[14] MŠMT: Hlavní směry Strategie vzdělávací politiky do roku 2020.
[15] ČŠI: Výroční zpráva za rok 2011/2012.
[16] Výsledky PIRLS 2011 a TIMSS 2011.

matematické i přírodovědné gramotnosti došlo u českých žáků k **závažnému zhoršení**. Varovná je míra rozdílů mezi regiony, která může představovat až jeden a půl roku školní docházky a která negativně ovlivňuje situaci v krajích, které jsou nejvíce ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností a strukturálními problémy. Tyto gramotnosti jsou přitom z hlediska uplatnitelnosti absolventů nejdůležitějším požadavkem ze strany zaměstnavatelů, a rovněž **základem pro CŽU, pro inovace a rozvoj nových technologií**. Koncepční pojetí rozvoje těchto gramotností se zatím příliš neuplatňuje a chybí proto metodická podpora, nedostatečné je v tomto ohledu i vzdělávání pedagogických pracovníků.

- Problémem, který musí být řešen na všech stupních vzdělávací soustavy je **malá připravenost škol rozvíjet individuální potenciál každého žáka** stejně jako jejich schopnost spolupracovat v oblasti vzdělávání s dalšími partnery. To má negativní dopad jak na relevanci vzdělávání k potřebám trhu práce, tak na kvalitu práce s nadanými a talentovanými dětmi.
- **I přes pozitivní vliv kurikulární reformy školy stále nedostatečně podporují rozvoj měkkých kompetencí žáků**. Metodická podpora škol v oblasti **rozvoje a hodnocení** těchto kompetencí není dostatečná a nízké je též využití potenciálu spolupráce škol s organizacemi **neformálního a zájmového** vzdělávání, ačkoli právě ty se na rozvoji měkkých kompetencí podílejí velkou měrou.[17]

➢ **Potřeba: Zlepšit rozvoj klíčových kompetencí dětí na školách**

Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v rámci PO3. Je třeba zaměřit se na zlepšení úrovně rozvoje klíčových kompetencí na ZŠ i SŠ využitím aktivizujících forem učení, formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), podporou pedagogů ve výuce přímo ve třídách a prostřednictvím mimoškolního vzdělávání a výchovy. Kompetence je třeba cíleně rozvíjet již od předškolního vzdělávání ve spolupráci škol, školských zařízení, dalších vzdělávacích a výzkumných institucí a sociálních partnerů a tato partnerství by měla být dále rozvíjena pro sdílení zkušeností, za účelem šíření dobré praxe a posílení vzájemného učení.

2. Malá relevance středoškolského vzdělání k potřebám trhu práce

- V případě SŠ je třeba sledovat i relevanci jejich vzdělávacích programů k požadavkům zaměstnavatelů a podporu kompetencí k podnikavosti studentů. Oba faktory se odráží v **uplatnitelnosti absolventů** se středním vzděláním na trhu práce. Zde se **situace v posledních letech výrazně zhoršila**, což není jen důsledek hospodářské recese.
- Počty žáků oborů vzdělání s výučním listem v posledních letech výrazně klesají, což je způsobené jak nástupem populačně slabších ročníků, tak preferencí vzdělání, které je vhodnější přípravou pro studium na VŠ. Již dnes je mnoho **odborných technických kvalifikací na trhu práce nedostatkových** a tento problém se **v dalších letech ještě prohloubí**.
- Další příčinou **nesouladu** vzdělávacích programů s požadavky trhu práce je **malá spolupráce škol se zaměstnavateli**, ať už při tvorbě vzdělávacích programů, v oblasti stáží a praxí či v praktickém vyučování. Do oboru vzdělání s výučním listem navíc přicházejí i žáci, kteří byli neúspěšní

[17] Study on the impact of NonFormal education on young´s people employability. Commissioned by European Youth Forum. Authored by Bath University/GHK Consulting. 2012.

u přijímacího řízení nebo během studia oboru vzdělání s maturitní zkouškou. Těmto **žákům pak chybí dostatečná motivace ke studiu,** což se projevuje jak na jejich výsledcích, tak na zájmu uplatnit se na trhu práce s kvalifikací, kterou získali.

- Problémem středoškolského vzdělávání je rovněž **malá prostupnost mezi programy počátečního a dalšího vzdělávání** (DV) což snižuje jak uplatnitelnost absolventů na trhu práce, tak efektivitu DV.

➢ **Potřeba: Zvýšit relevanci středoškolského vzdělávání k požadavkům trhu práce**

Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v rámci PO 3. Je třeba zaměřit se zvýšení spolupráce škol, zaměstnavatelů a dalších institucí ve vzdělávání, tvorbě vzdělávacích programů a realizaci praktického vyučování a stáží. Zároveň je třeba podpořit zvýšení kreativity, technického uvažovaní a podnikatelských schopností žáků SŠ skrze spolupráci mezi školami, sdílení dobré praxe a propojení zájmového a neformálního vzdělávání s odborným vzděláváním zaměřené na inovace technologií a efektivní výuku kompetencí a podporu žáků dosahujících vynikajících výsledků v praktických předmětech.

Dále je třeba zvýšit prostupnosti mezi programy počátečního a dalšího vzdělávání prostřednictvím systému uznávání výsledků předchozího učení a širší podpory sítí škol – center celoživotního učení.

3. Vysoká míra neúspěšnosti vysokoškolského studia a jeho malá relevance k potřebám trhu práce

- Kvalita vzdělávání na SŠ představuje rovněž významný faktor úspěchu jednotlivce při studiu **na VŠ**. Spolu s rostoucím počtem studentů přijatých ke studiu na VŠ logicky dochází ke **snižování jejich průměrné kvality**. **Přírodovědné a technické obory** jsou z tohoto hlediska **postiženy více** a takovýto stav má závažné dopady na jejich schopnost připravit dostatek perspektivních absolventů se zájmem o uplatnění v technologicky náročných oborech a ve VaV. Nepříznivá situace je dále umocněna skutečností, že právě v těchto oborech **vzrůstá podíl absolventů volících uplatnění mimo obor studia**[18]. **Potenciál rozvoje české ekonomiky**, stavící svou konkurenceschopnost na **průmyslové výrobě a technologických službách** je proto značně **limitován**.
- **Nezaměstnanost absolventů VŠ studia** je stále výrazně nižší, než je průměrná míra nezaměstnanosti[19]. Dokládá to, že poptávka zaměstnavatelů po vysoce kvalifikovaných pracovnících je stále vysoká a mnoho profesí vyžadujících vysokoškolské vzdělání je na trhu práce nedostatkových.
- **Kvalita absolventů VŠ** je zaměstnavateli vnímána jako závažný problém, což potvrdily výstupy IPn Podpora technických a přírodovědných oborů[20] i šetření Eurobarometer 2010, ve kterém se ČR z hlediska spokojenosti zaměstnavatelů s absolventy umístila mezi posledními zeměmi v Evropě.[21]

[18] Národní vzdělávací fond (NVF): Situace na trhu práce: nabídka a poptávka po pracovnících ve vědě a výzkumu. Mapa výzkumného a aplikačního potenciálu Česka.
[19] Viz příloha C.
[20] NVF: Průzkum požadavků zaměstnavatelů na absolventy technických a přírodovědných oborů.
[21] Nejlepší hodnocení kvality dalo absolventům VŠ v průzkumu pouze 19 % zaměstnavatelů v ČR; v případě Finska to bylo 27 %, u Německa 35 %, Rakouska 45 % a Švédska dokonce 52 % zaměstnavatelů.

- **Pojetí bakalářského studia** v ČR vede k tomu, že jeho absolventi jsou zaměstnavateli vnímáni jako nedostatečně připraveni pro výkon vystudované profese. I proto naprostá většina bakalářů pokračuje v magisterském studiu[22], což náklady vzdělávacího systému dále zvyšuje.
- Ve vztahu k potřebám trhu práce je důležité **posilovat roli VŠ ve vzdělávání dospělých**. **Nabídka kurzů** tohoto vzdělávání často **neodpovídá potřebám cílových skupin** a jejich **relevance vzhledem k požadavkům trhu práce** je vzhledem k malé spolupráci se zaměstnavateli nízká.
- **Růst podílu osob s dokončeným terciárním vzděláním je jednou z priorit** pro oblast vzdělávání ve strategickém rámci ET 2020. V ČR je podíl 30-34letých s VŠ vzděláním stále nízký, účast na terciárním vzdělávání v ČR však v roce 2010 dosáhla již 64 %, což se blíží průměru vyspělých zemí.[23] Problémem je spíše míra studijní neúspěšnosti (tj. podíl studentů, kteří ukončí VŠ bez získání titulu), která u bakalářských a magisterských programů přesahuje 25 % a u **doktorského studia přes 50 %.**
- Významným důvodem ukončení studia bez titulu je možnost nechat se zapsat na dvě VŠ a následně jedno ze studií ukončit. Podstatnou roli v nárůstu předčasných odchodů ze studia sehrávají i **nesplněná očekávání studentů u zvoleného oboru** způsobená **špatnou informovaností** studentů nebo častá nejasnost představ o budoucnosti ve věku ukončení SŠ. Jako další příčiny neúspěšnosti studentů VŠ udávají **klesající úroveň předchozího vzdělání** a **zhoršující se předpoklady uchazečů** k vysokoškolskému studiu.[24]
- Se zvyšováním kvality všech činností VŠ souvisí potřeba zlepšovat kvalitu **strategického řízení VŠ** a v návaznosti na reformu vysokého školství zavést **jednotné standardy vnitřního i vnějšího hodnocení kvality VŠ**. Tyto aktivity musí navazovat na výstupy systémových projektů z období 2007 – 2013 (viz příloha G).

➢ **Potřeba: Zvýšit podíl absolventů VŠ studia a jejich kvalitu vzhledem k požadavkům trhu práce**

Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v rámci PO 2. Je třeba zaměřit se na profilaci VŠ dle identifikace jejich silných stránek a tím i na zvýšení kvality a relevanci vysokoškolského studia pro potřeby trhu práce. Zároveň je třeba zvýšit otevřenost VŠ prostřednictvím podpory mezinárodního prostředí a spolupráce, podpory provázání činnosti VŠ s praxí a podporou většího otevření VŠ prostřednictvím celoživotní vzdělávání (CŽV). Je nutné pokračovat v podpoře zkvalitnění strategického řízení VŠ a zavést jednotné standardy hodnocení kvality VŠ. Prostřednictvím opatření zaměřených na snižování míry studijní neúspěšnosti lze zvýšit podíl absolventů VŠ.

Posílení kapacit pro kvalitní výzkum a jeho přínos pro společnost

VÝCHODISKA

Klíčem k dalšímu hospodářskému růstu ČR je **funkční provázání a zlepšování všech stran znalostního trojúhelníku**: vzdělávání, výzkumu a inovací. Kvalitní výzkum je jednou ze zásadních podmínek konkurenceschopnosti a z dlouhodobého hlediska rovněž jednou z klíčových podmínek inovační

[22] Viz příloha C.
[23] VŠEM a NVF: Konkurenční schopnost ČR. Část Kvalita lidských zdrojů – účast na vzdělávání (2012).
[24] Tamtéž.

výkonnosti ekonomiky.[25] Excelence ve výzkumu je nezbytným předpokladem inovací vyšších řádů. Neméně významný přínos vysoce kvalitního výzkumu spočívá v jeho nezastupitelné roli v kvalitní odborné přípravě nové generace výzkumných pracovníků, kde existuje **přímá souvislost mezi kvalitou výzkumu a úrovní absolventů terciárního vzdělávání,** kteří jsou klíčoví pro přenos znalostí a nových technologií do aplikační sféry.

KLÍČOVÉ PROBLÉMY A POTŘEBY

1. **Nedostatečná kvalita a dostupnost specialistů pro VaV**

- Zaostávání za vyspělými státy západní a především severní Evropy v míře zaměstnanosti ve VaV.[26]
- **Nedostatečný počet absolventů doktorského studia**, kteří jsou hlavním zdrojem odborníků pro VaV - podíl absolventů doktorského studia je v mladé populaci ve srovnání s EU27 podprůměrný[27] a míra studijní neúspěšnosti je na tomto stupni velmi vysoká.
- **Dostupnost absolventů doktorského studia výrazně zaostává za potřebou kvalifikovaných lidských zdrojů pro VaV**. Zejména podíl studentů technických věd na celkovém počtu všech studentů VŠ klesá (v letech 2001-2011 z 25 % na 15 %).[28] Problém začíná již v nedostatečném zájmu nadaných dětí a studentů o tyto obory[29].
- **Malá schopnost přitáhnout a udržet zahraniční odborníky do oblasti vědy a technologií:** Podíl zahraničních odborníků na celkové zaměstnanosti v oblasti vědy a technologií v ČR je pouze 2 %[30]; a zároveň **odliv kvalifikovaných pracovníků**.
- **Neefektivní využití potenciálu kvalifikovaných a vzdělaných žen** – ve většině indikátorů, které sledují postavení žen ve vědě, patří ČR k podprůměru, v řadě z nich dokonce mezi nejhorší státy Evropské unie (She Figures 2012).
- **Nedostatečná odborná kapacita a institucionální překážky** pro manažerské řízení výzkumných organizací i strategické řízení na úrovni celých institucí i výzkumných týmů a skupin,[31] včetně absence či nízké profesionalizace podpůrných činností (mj. grantový servis). Zásadním problémem v oblasti VaV je též **nedostatečná institucionální kapacita veřejné správy pro řízení VaV**.

[25] Národní inovační strategie ČR.
[26] Eurostat - Science and technology database (2012).
[27] Eurostat - Education database (2012).
[29] Viz kapitola Lepší kompetence pro trh práce.
[30] Eurostat - Science and technology database (2012).
[31] Tematický okruh „Funkční výzkumný a inovační systém“, str. 8.

- **Potřeba: Zajistit generování dostatečného lidského potenciálu pro oblast výzkumu, vývoje a inovací**

  Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí všech prioritních os:

  Prioritní osa 1 (PO 1) posílí kapacity pro kvalitní výzkum generující (mimo výzkumné výsledky) i špičkově kvalifikované lidské zdroje.

  PO 2 podpoří rozvoj VŠ v oblasti výzkumně orientovaných studijních programů, které představují nejpokročilejší a současně strategicky nejvýznamnější oblast přípravy vysoce kvalifikovaných lidských zdrojů. Podpoří také zlepšení podmínek pro rozvoj lidských zdrojů pro VaV, včetně zkvalitnění odborného řízení výzkumu a vývoje na všech úrovních.

  PO 3 se v rámci podpory klíčových kompetencí v počátečním vzdělávání zaměří na rozvoj a popularizaci technického a přírodovědného vzdělávání a související popularizaci výzkumu a inovací s cílem zachycení zájemců a nadaných žáků pro studium na VŠ a práci ve VaV.

2. Kvalita výzkumu – malý počet mezinárodně úspěšných výzkumných týmů

- V programovém období 2007-2013 bylo vybudováno z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI) 8 evropských center excelence, která budou zajišťovat špičkový výzkum světové úrovně, a 40 regionálních VaV center, která budou zajišťovat VaV, jehož výsledky budou přednostně využívány v aplikační sféře. Tyto investice významnou měrou plošně snížily technologickou mezeru mezi výzkumnými pracovišti v ČR a v zahraničí, která představovala významnou bariéru kvalitního výzkumu i většího zapojení do mezinárodní výzkumné spolupráce.
- ČR však vlivem dalších faktorů stále zaostává za nejvyspělejšími zeměmi.[32] To se odráží v nízké účasti českých výzkumných týmů v mezinárodních výzkumných projektech i v omezeném počtu výsledků uplatnitelných v praktických aplikacích.
- V oblasti infrastruktury přetrvávají **problémy s vybaveností v některých oborech**, zároveň je třeba zajistit **další rozvoj nově postavených center**[33], především technologický upgrade unikátních zařízení. Dostupnost **výzkumných infrastruktur v režimu open access** je velmi malá, což omezuje možnost kombinovat různé typy expertízy v rámci jedné výzkumné agendy. To ve výsledku znesnadňuje formulování a realizaci dlouhodobého problémově orientovaného výzkumu.
- **Zaostávání investic do výzkumných center a infrastruktur v Praze**. Praha je přirozeným výzkumným a vysokoškolským centrem nadregionálního významu s podstatnými dopady na VaV prostředí v celé ČR. Tomu odpovídá i vysoká koncentrace zaměstnanců ve výzkumu a vývoji a výdajů na VaV. Pražské instituce jsou též významnými partnery zahraničních subjektů (např. z 21 projektů ESFRI[34] infrastruktur v ČR je 14 reprezentováno institucí sídlící v Praze) a plní tak často roli „brány“ českého výzkumu do mezinárodní výzkumné spolupráce. Omezené možnosti pražských příjemců čerpat ze strukturálních fondů v současném programovém období mají proto negativní důsledky pro VaV sféru v celé ČR.
- **Vysoká míra uzavřenosti českého výzkumného prostředí** projevující se in-breedingem, nízkým podílem zahraničních výzkumných pracovníků a studentů, vysokým podílem publikací bez

[32] Tamtéž, str. 1.
[33] Tamtéž, str. 7-8.
[34] Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury (z angl. The European Strategy Forum on Research Infrastructures).

zahraničního spoluautora, či nízkou participací českých subjektů v rámci Evropského výzkumného prostoru[35].

- **Nevyhovující systémové podmínky –** nedostatečně stimulující prostředí pro realizaci skutečně kvalitního výzkumu,[36] neuspokojivý přístup ke kvalitním informačním zdrojům či nedostatečná míra popularizace výzkumu.

➢ **Potřeba: Schodiště k excelenci - rozvoj špičkového výzkumu a jeho mezinárodní konkurenceschopnosti**

Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v prioritní ose 1 (PO 1) a PO 2. PO 1 se zaměří na posílení kapacit výzkumných organizací s potenciálem vytvářet mezinárodně uznávané výsledky a navázat a rozvíjet strategická partnerství se světově prestižními výzkumnými pracovišti vedoucí k realizaci společných výzkumných projektů a společným výstupům. Podpořena bude větší otevřenost infrastruktur VaV, interdisciplinarita výzkumu a internacionalizace výzkumných týmů. V souladu s Common Strategic Framework by tak investice v rámci OP VVV měly připravit tzv. „schodiště k excelenci“, tj. k zapojení do evropského výzkumného prostoru a do programu Horizon 2020 a dalších aktivit mezinárodní výzkumné spolupráce.

Intervence naváží na investice do infrastrukturních projektů OP VaVpI v současném programovém období a umožní rozvoj těchto center prostřednictvím jejich technologického upgradu a rozvoje lidských zdrojů. Vzhledem k potenciálu pražských výzkumných kapacit pro vytváření špičkových výzkumných výsledků a dopadům těchto výsledků na celou ekonomiku ČR bude program v rámci možností daných nařízeními podporovat i výzkumné kapacity v tomto vyspělém regionu.

Investice budou též směřovat do zlepšení systémových podmínek pro výzkum, např. do nastavení systému řízení VaV či do zlepšení přístupu k informačním zdrojům.

PO 2 se zaměří na zlepšení podmínek pro koncentraci a udržení kvalitních lidských zdrojů ve VaV prostřednictvím získávání a rozvoje perspektivních výzkumných pracovníků.

3. Nedostatečný přínos kvalitního výzkumu pro společnost

- **Nedostatečná problémová orientovanost** výzkumu a jeho **malá koncentrace na klíčové oblasti potřeb** rozvoje ČR.
- **Nízká intenzita komunikace a spolupráce mezi akademickou a aplikační sférou** včetně nízké mezisektorové mobility lidských zdrojů ve výzkumu a technologiích (ČR v této oblasti zaujímá až 17. místo mezi 23 sledovanými státy OECD[38]).
- **Nedostatečně rozvinutý proces inteligentní specializace v regionech** – nedostatek či absence iniciativ zaměřených na rozvoj znalostně založené konkurenční výhody.

[35] Např. aktivity Joint Technology Initiatives, Joint programming, EIT, apod.

[36] Arnold E. et al. (2011): The Quality of Research, Institutional Funding and Research Evaluation in the Czech Republic and Abroad.

- **Potřeba: Rozvinout prostředí pro vyšší využití potenciálu kvalitního výzkumu pro společnost**

  Řešení těchto problémů bude předmětem intervencí v PO 1 i v PO 2:

  PO 1 podpoří realizaci orientovaného předkomerčního výzkumu, který je zaměřen na rozvoj poznání a možných směrů řešení v oblasti definovaných, dlouhodobých výzev/potřeb společnosti, ve spolupráci veřejné výzkumné sféry se sférou aplikační. Zároveň bude iniciována a rozvinuta regionální inteligentní specializace na znalostně založené konkurenční výhodě.

  PO 2 se zaměří na zlepšení lidských kapacit pro oblast transferu technologií a komercializaci výzkumu a stimulaci spolupráce veřejné výzkumné sféry se sférou aplikační, mj. prostřednictvím schémat podporujících mezisektorovou mobilitu. Rovněž budou posíleny lidské kapacity v regionech pro iniciaci a implementaci procesu inteligentní specializace.

Tabulka č. 1: Přehled zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit

Tematický cíl	Investiční priorita	Zdůvodnění výběru
Tematický cíl 1: **Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací**	*Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu.*	• Národním cílem v rámci Strategie Evropa 2020 je nárůst celkových výdajů na VaV na 2,7 % HDP a veřejných výdajů na VaV na 1,0 % HDP do roku 2020. • Nízká zaměstnanost ve VaV, nízké zastoupení žen a zahraničních odborníků v porovnání s vyspělými státy Evropské unie (EU). • Nízká účast v mezinárodních programech a nízký počet špičkových výsledků v porovnání s vyspělými státy EU. • Zaostávající investice do výzkumných center a infrastruktur v Praze. • Nedostatečná spolupráce mezi akademickou a aplikační sférou.
Tematický cíl 10: **Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení**	*Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.*	• Národní cíl ČR v rámci Strategie Evropa 2020: Udržet hranici nejvýše 5,5 % osob předčasně odcházejících ze vzdělávání. • Specifická doporučení Rady 2013 (SDR) upozorňují na zhoršující se výsledky českých žáků v matematice a přírodních vědách. Doporučují vytvořit ucelený hodnotící rámec vzdělávání na ZŠ a podniknout cílené kroky na podporu škol, jež vykazují slabší výsledky. • Prioritou dle NPR je zlepšení soc. integrační role ZŠ a rovného přístupu ke vzdělání.

	Zlepšování kvality, efektivnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úroveň dosaženého vzdělání	• Národní cíl ČR v rámci Strategie Evropa 2020 je poměr vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let ve výši 32 % do roku 2020. • Cílem dle NPR je zvyšování kvality, excelence a relevance činností VŠ a diverzifikace vysokého školství. • Specifická doporučení Rady 2013 navrhují k oblasti VŠ přijmout opatření ke zlepšení systému akreditace a financování VŠ.
	Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	• Národní cíl ČR v rámci Strategie Evropa 2020 je poměr vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let ve výši 32 % do roku 2020. • Průměrné roční výdaje na vzdělávací instituce na žáka a studenta, terciární vzdělávání (OECD Education at a Glance 2011 graf B1.2) dle parity kupní síly činí v ČR jen 57 % průměru zemí OECD. • Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010 – 2014 obsahuje opatření: „Finančními nástroji podporovat zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání pro co největší počet osob se zdravotním postižením.“

1.2 Zdůvodnění finančních alokací

Vzhledem k tomu, že dosud nebyla stanovena konečná alokace OP VVV, vychází váhy, resp. poměry mezi finanční alokací na jednotlivé PO, zejména ze zjištění mapování absorpční kapacity, prescreeningu projektových záměrů potenciálních příjemců OP VVV a zkušeností ze současného programovacího období.

V prioritní ose 1 se předpokládají investice do finančně náročného přístrojového vybavení. Nastavení finanční alokace vychází z provedeného prescreeningu a také z analýz OP VaVpI.

Prioritní osa (PO) 2 ve své části Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) tvoří alokaci, která je určena na zkvalitnění infrastruktury pro výuku na VŠ, a to zejména v případech aktivit, které nebyly možné podpořit z prostředků OP VaVpI, případně Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), v programovém období 2007-2013. Kromě regionu hlavního města Prahy je absorpční kapacita VŠ v oblasti investičních záměrů již do jisté míry limitována.

Alokace na PO 2 v ESF části vychází opět z předběžného mapování absorpční kapacity a je doplňkovou částí k části ERDF. Větší část ESF prostředků bude využita na realizaci projektů v prioritní ose 3, v rámci které budou předkládány pouze tzv. měkké aktivity/projekty spojené se zvýšením kvality vzdělávání, zaměřením se na výuku KK, cílenější rozvoj klíčových i odborných kompetencí, přiblížením vzdělávacích programů požadavkům trhu práce, zvýšením kvality práce pedagogických pracovníků apod. Nastavení finanční alokace vychází z provedeného prescreeningu.

Tabulka 2: Přehled investiční strategie programu

Prioritní osa	**Tematický cíl**	**Investiční priority**	**Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě**	**Specifické výsledkové indikátory programu odpovídající specifickému cíli**	**Fond**	**Příspěvek EU (abs.) - EUR**	**Podíl celkového příspěvku EU pro operační program** **(dle fondu)**
1. Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	**1. Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací**	*Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu.*	1. Posílit excelenci ve výzkumu 2. Zvýšit přínosy výzkumu pro společnost		ERDF	X EUR (ERDF)	66 % z ERDF

2. Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	**10. Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení**	*Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání*	1. Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce 2. Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin na vysokoškolském vzdělávání, snížení studijní neúspěšnosti 3. Zatraktivnit celoživotní vzdělávání na vysokých školách a zvýšit účast, zejména v rámci dospělé populace 4. Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol 5. Zlepšit podmínky pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje		ESF	X EUR (ESF)	37 % z ESF
		Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	1. Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem profilace vysokých škol, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol pro potřeby celoživotního vzdělávání		ERDF	X EUR (ERDF)	34 % z ERDF

3. Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání		*Předcházení a omezování předčasného ukončování školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání*	1. Rozvoj inkluzívního vzdělávání 2. Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ 3. Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích 4. Rozvoj systému hodnocení kvality a strategického řízení ve vzdělávání 5. Zkvalitnění přípravy pedagogických pracovníků 6. Zvyšování kvality odborného vzdělávání včetně posílení jeho relevance pro trh práce		ESF	X EUR (ESF)	63 % z ESF
4. Technická pomoc	----------	----------	1. Zajištění efektivní administrace 2. Zajištění informovanosti a publicity 3. Zajištění absorpční kapacity		ERDF nebo ESF	X EUR (ESF) nebo (ERDF)	% z ESF nebo ERDF

2 Popis prioritních os

2.1 Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Posílení kvality výzkumu je pro ČR jednou z klíčových podmínek zvýšení konkurenceschopnosti a inovační výkonnosti ekonomiky. PO 1 významně přispívá k naplnění jedné z priorit strategie Evropy 2020 „Inteligentní růst: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích.“ Zároveň je její zaměření v souladu s cíli Unie inovací souvisejícími s posílením inovační výkonnosti vedoucí k rozvoji ekonomiky. Na národní úrovni tato PO reflektuje cíl aktualizované Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009-2015 s výhledem do roku 2020 na vytvoření kvalitního a produktivního výzkumného systému. Cíle a aktivity podporované v rámci PO 1 navazují na Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, tato návaznost je i jedním z kritérií pro výběr projektů v této PO. Intervence PO 1 jsou zaměřeny na dosažení špičkové úrovně českého výzkumu v mezinárodním měřítku, rozvoj spolupráce ve fázi předkomerčního výzkumu i na zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro kvalitní přípravu budoucích výzkumných pracovníků na VŠ. Vedle rozvoje excelence ve výzkumu a spolupráce v předkomerční fázi výzkumu bude rovněž rozvíjeno prostředí pro kvalitní řízení výzkumu a přenos jeho výsledků do praxe vedoucí ke zvýšení přínosů výzkumu pro společnost, jakož i podmínky pro šíření výsledků kvalitního výzkumu a vývoje formou jejich popularizace. PO 1 reaguje na existující nedostatky ve výzkumném systému ČR identifikované v oblasti vybavenosti, využití a sdílení výzkumných infrastruktur, infrastrukturních podmínek pro vzdělávání talentů, multidisciplinarity výzkumných týmů, zapojení výzkumných týmů do mezinárodní spolupráce, spolupráce veřejného a soukromého sektoru na dlouhodobých výzkumných tématech, strategického řízení výzkumných organizací a politiky výzkumu na národní a regionální úrovni. Tyto nedostatky jsou řešeny prostřednictvím dvou komplementárních specifických cílů (SC) tvořících PO 1.

Specifický cíl 1 se zaměřuje na posílení kvality a excelence ve výzkumu prostřednictvím větší koncentrace finančních a lidských zdrojů do oblastí výzkumu, ve kterých existují v ČR předpoklady pro realizaci mezinárodně konkurenceschopného výzkumu a kde má ČR v souladu se strategií inteligentní specializace potenciál přispět k řešení globálních socio-ekonomických výzev. Snahou je posílit, rozšířit a využít existující výzkumné kapacity a zefektivnit řízení výzkumu na všech úrovních tak, aby byly vytvořeny kvalitní podmínky pro realizaci výzkumu na světově srovnatelné úrovni. Cílem je zároveň vytvořit kvalitní infrastrukturní podmínky pro přípravu nové generace výzkumných pracovníků na VŠ.

Specifický cíl 2 je zaměřen na posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru při realizaci orientovaného interdisciplinárního výzkumu v oblastech technologií s širokým potenciálem uplatnění při řešení dlouhodobých společenských potřeb. Snahou je především posílit spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblastech výzkumu, který je velmi vzdálen od tržního uplatnění a je tudíž příliš rizikový pro soukromé investice jednotlivých subjektů. Výsledky předkomerčního výzkumu však mohou v delším horizontu přinést zásadní (průlomové) inovace, které vytvoří nové tržní příležitosti a významně posunou konkurenceschopnost celých odvětví, či skupin odvětví. Posílení partnerství spolu s kvalitními podmínkami pro výzkumnou činnost podpoří v dlouhodobém horizontu získávání zahraničních investic do oblasti VaV a spolupráci s existujícími zahraničními investory v oblasti VaV.

Investiční priorita 1 prioritní osy 1

***Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu.*(ERDF, čl. 5, odst. 1, písm. a.)**

Specifické cíle:

1. Posílit excelenci ve výzkumu
2. Zvýšit přínosy výzkumu pro společnost

2.1.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Posílit excelenci ve výzkumu

Cílem je prostřednictvím posílení předpokladů pro špičkový výzkum zvýšit počet výzkumných týmů, které dosáhnou mezinárodní kvality z hlediska originality výzkumu a praktických dopadů výzkumu. Klíčová je přitom koncentrace personálních a finančních zdrojů do rozvoje kapacit pro špičkový výzkum reagující na globální společenské výzvy. Důležitým aspektem je využití moderní infrastruktury pro realizaci excelentního výzkumu, interdisciplinarita výzkumných agend, internacionalizace výzkumných týmů i kvalitní infrastruktura pro přípravu budoucích výzkumníků na VŠ. Kvalita a otevřenost českého výzkumu se projeví zejména v intenzivnějším zapojení výzkumných týmů z ČR v programu Horizon 2020 a v dalších projektech mezinárodní výzkumné spolupráce a ve zvýšení kvality publikační aktivity realizované ve spolupráci se zahraničními výzkumnými pracovišti.

Naplňování SC povede k:

1. Posílení kvality výzkumných týmů (včetně jejich internacionalizace), které se odrazí ve zvýšení počtu a kvality mezinárodně uznávaných bibliografických i aplikovaných výzkumných výsledků, ve zvýšení účasti výzkumných týmů v mezinárodních programech (zejména Horizon 2020), v navázání a rozvoji strategických partnerství se světově prestižními vědeckými pracovišti vedoucí k realizaci společných výzkumných projektů a společným výzkumným výstupům.
2. Větší otevřenost a dostupnost infrastruktur VaV.
3. Posílení interdisciplinarity výzkumu.
4. Zkvalitnění výzkumné infrastruktury pro vzdělávací účely, které společně s naplňováním SC 5 v PO 2 přispěje k posílení výzkumné excelence v nejmladší generaci výzkumníků, což bude mít dlouhodobý pozitivní vliv na kvalitu českého výzkumu a jeho výsledků.
5. Zvýšení kvality strategického řízení výzkumu na národní úrovni, které přispěje k vytvoření stabilního a atraktivního prostředí pro realizaci excelentního výzkumu.

Specifický cíl 2: Zvýšit přínosy výzkumu pro společnost

Cílem je posílit partnerství veřejného a soukromého sektoru ve fázi předkomerčního interdisciplinárního výzkumu s vysokým potenciálem využití výsledků v dlouhém časovém horizontu. Navázání spolupráce ve fázi předkomerčního výzkumu, napříč obory a v souladu se společenskými výzvami povede k vytvoření dlouhodobých partnerství veřejného a soukromého sektoru, což zvýší potenciál pro vyšší využití výsledků výzkumu v praxi a tím i pro zvýšení přínosů výzkumu pro

společnost. To se odrazí ve zvýšení počtu mezinárodních patentových přihlášek PCT[37] a počtu společných publikací veřejného a soukromého sektoru.

Průlomové výsledky předkomerčního výzkumu, který je příliš vzdálen tržnímu uplatnění, by měly být nadnárodního významu a přinášet tak ČR konkurenční výhodu v podobě zásadních inovací a přístupů. Na tento cíl synergicky navazuje na Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), který obsahuje aktivity reagující na konkrétní existující potřeby aplikačního, zejména soukromého sektoru a tedy stimulující realizaci výzkumu blízko tržnímu uplatnění.

Naplňování SC povede k:

1. Vytváření mezioborových výzkumných týmů dosahujících kritické velikosti pro realizaci výzkumu v průlomových oblastech s potenciálem širokého uplatnění výsledků. Intenzivní spolupráce napříč obory a sektory na společných výzkumných tématech přispěje k posílení výzkumných kapacit pro zapojení do rozsáhlých mezinárodních výzkumných projektů v oblasti průlomových technologií (např. do projektů future emerging technologies podporovaných z programu Horizon 2020).
2. Posílení orientace výzkumu na společenské výzvy stanovené Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a Strategií inteligentní specializace.
3. Posílení koordinace národních a regionálních politik a jejich iniciativ zaměřených na rozvoj znalostně založené konkurenční výhody. Zlepšení komunikace a vícestranné spolupráce veřejného, akademického a aplikačního sektoru přispěje ke zvýšení dosud nízkého zájmu relevantních aktérů o společné úsilí k rozvoji a udržení dlouhodobé konkurenční výhody národní i regionálních ekonomik založené na znalostech, kreativitě a podnikavosti. To se pozitivně projeví ve schopnosti veřejného a soukromého sektoru společně generovat a naplňovat rozsáhlá výzkumná témata reflektující dlouhodobé společenské potřeby regionu či celé ČR.

Seznam indikátorů výsledku

Poznámka k indikátorům: Problematika indikátorů bude předmětem dalšího rozpracování, kdy navržené indikátory budou ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR) dále upravovány a doplňovány o požadovaná data.

Tabulka č. 3: Specifické indikátory programu výsledků (dle SC)

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)[2]	Zdroj údajů	Frekvence sledování

[37] Smlouva o patentové spolupráci (z angl. Patent Cooperation Treaty)

2.1.2 Popis typů a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.1.2.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů

K posílení excelence ve výzkumu přispějí aktivity zaměřené na zvýšení kvality výzkumných týmů dosahujících kritické velikosti pro realizaci výzkumu na špičkové evropské a světové úrovni, aktivity posilující infrastrukturu pro výuku spojenou s výzkumem a aktivity zvyšující kvalitu strategického řízení VaV na národní úrovni.

Zvýšení přínosů výzkumu pro společnost bude dosaženo prostřednictvím aktivit podporujících výzkumnou spolupráci veřejného a soukromého sektoru při realizaci průlomového výzkumu zaměřeného na řešení dlouhodobých společenských potřeb, aktivit podporujících rozvoj strategických partnerství veřejného a soukromého sektoru, které povedou k naplňování S3 strategie a aktivit zvyšujících kvalitu strategického řízení VaVaI na národní a regionální úrovni.

Podpora bude směřována do posilování kapacit pro výzkum, přičemž na rozdíl od předchozího programového období (OP VaVpI), kdy byla podporována výstavba nové výzkumné infrastruktury, bude kladen důraz na rozšíření a zkvalitnění již existující výzkumné infrastruktury. Rozsáhlejší investice do výzkumné infrastruktury jsou plánovány zejména na území Hl. města Prahy, kde objem investic do výzkumné infrastruktury v předchozím programovém období neodpovídal velikosti a významu výzkumného sektoru. Z tohoto důvodu budou v Praze podporovány i investice do výstavby nové výzkumné infrastruktury.

Podporovány budou projekty výzkumných týmů, což umožní selekci podpořených aktivit uvnitř větších institucí (výzkumných organizací) z hlediska jejich kvality i souladu jejich výzkumné strategie s identifikovanými výzvami rozvoje společnosti. V případě investic do infrastruktury pro výuku spojenou s výzkumem budou podporovány projekty VŠ a dalších výzkumných organizací zejména sídlících v Praze, v souladu s výzkumnou profilací jejich studijních programů. Projekty zaměřené na zkvalitnění strategického řízení výzkumu na národní a regionální úrovni budou mít systémový charakter.

Indikativní výčet podporovaných aktivit

- Dobudování, upgrade a doplnění výzkumného zařízení pro strategicky významné infrastruktury VaV (zejm. pro využití formou open access a sdílení mezi větším počtem partnerů se zvláštním zřetelem k infrastrukturám evropského či mezinárodního významu) a výzkumná centra v návaznosti na výzkumné projekty.
- Budování nové či zásadní modernizace stávající infrastruktury VaV a výzkumných center v Praze.
- V návaznosti na jednotlivé výzkumné projekty rozvoj kapacit výzkumných týmů, včetně zajištění kvalitního technického personálu, získávání špičkových domácích i zahraničních výzkumníků, kvalitních začínajících výzkumníků a odborníků z aplikační sféry.
- Navázání strategických partnerství a programů výzkumné spolupráce s předními zahraničními pracovišti (v EU i mimo) a rozvoj výzkumné spolupráce s těmito pracovišti.
- Zapojení výzkumných týmů do **mezinárodních** výzkumných projektů v oblastech národních a evropských priorit, které budou realizovány v rámci existujících iniciativ EU na podporu výzkumu a inovací (zejména aktivit rámcového programu Horizon 2020, především v pilíři Excellent Science

a JPI[38]), včetně možnosti dofinancování či doplňkového financování aktivit podpořených v rámci těchto programů a iniciativ.

- **Příprava a realizace projektů dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s podniky a mezioborových partnerství** využívající existující výzkumnou infrastrukturu (typu evropských kompetenčních center a kolokačních center).
- **Realizace výzkumných projektů v předkomerční fázi**, tj. vysoce rizikových, ale s velkým potenciálem pro dosažení průlomových výsledků; projekty budou orientované na specifické společenské potřeby a budou řešeny ve spolupráci veřejného a soukromého sektoru.
- Zkvalitnění infrastrukturních podmínek VŠ a spolupracujících ústavů Akademie věd ČR (AV ČR) pro výuku spojenou s výzkumem a výzkumného vybavení pro vzdělávací účely, v případě pražských VŠ také budování nové či zásadní modernizace existující infrastruktury pro rozvoj výzkumně orientovaných studijních programů.
- **Navázání a rozvoj strategických partnerství veřejného a soukromého sektoru na regionální, národní i mezinárodní úrovni pomocí nových nástrojů**, které povedou k naplňování S3 strategie. Aktivity budou zahrnovat zejména:
    - vytvoření koncepce nových nástrojů na regionální úrovni pro podporu dlouhodobých výzkumných partnerství v souladu s S3 strategií;
    - pilotování těchto nástrojů a ověření jejich efektivity;
    - služby pro strategické směřování výzkumu (foresight, technology roadmapping aj.);
    - příprava a realizace projektů výzkumu, vývoje a inovací naplňující S3 strategii na regionální úrovni, které budou řešeny ve spolupráci veřejného sektoru se soukromým.
- **Budování institucionální kapacity a strategické inteligence veřejné správy v oblasti VaVaI.**
- **Rozvoj strategického řízení politiky VaVaI na národní a regionální úrovni** (vytvoření a implementace systému pro technology assessment a technology foresight, posilování role výzkumných organizací v ekonomickém rozvoji, včetně hodnocení jejich kvality, vytvoření systému pro popularizaci výzkumu a prezentaci významných výsledků českého výzkumu v zahraničí, vytvoření systému pro kontinuální sledování inovačního potenciálu, analýzy a vyhodnocování státních intervencí apod.)
- **Vytvoření a implementace systému centrálních informačních zdrojů pro VaV** (databází, registrů apod.), včetně vytvoření a implementace národního systému pro nákup licencí k využívání nákladných elektronických informačních zdrojů pro VaVaI**.**
- Vytvoření a implementace mechanismů pro mezinárodní koordinaci podpory výzkumných a inovačních aktivit (např. Joint Programming Initiatives, EUREKA a dalších).

Identifikace hlavních cílových skupin

- Pracovníci výzkumných organizací
- Akademičtí a ostatní pracovníci VŠ
- Studenti VŠ
- Pracovníci veřejné správy v oblasti VaVaI
- Pracovníci médií
- Výzkumní pracovníci v soukromém sektoru
- Pracovníci veřejné správy (státní správy a samosprávy)

Specifikace cílového území

Podpora v rámci této investiční priority bude zacílena především na území méně rozvinutých regionů (regiony, jejichž HDP na obyvatele je méně než 75 % průměru HDP v EU27). V této investiční prioritě

[38] Iniciativa společného programování (z angl. Joint Programming Initiatives)

se předpokládá využít možnosti čl. 60 Obecného nařízení využít financování z fondu ERDF na operace mimo cílové území programu (především na více rozvinuté regiony), např. v případě projektů VŠ a dalších výzkumných organizací v regionu Praha, které budou mít prokazatelný dopad na celé území ČR. Podpora bude směřována především do méně rozvinutých regionů, které lze považovat za póly růstu, ve kterých se soustředí výzkumně-vývojová kapacita v podobě center excelence a dalších vybudovaných infrastruktur VaV či VŠ a dále do oblastí, kde bude docházet k propojení poptávky podnikatelů s nabídkou výzkumných organizací. Podpora bude regionálně diferencována dle kapacit pro rozvoj inteligentní specializace v jednotlivých méně rozvinutých regionech.

Dle Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020 bude podpora v rámci této investiční priority zacílena převážně na rozvojová území (metropolitní oblasti, regionální sídelní aglomerace, regionální centra a jejich území).

Určení typů příjemců, kteří budou podporováni

- Výzkumné organizace podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů
- Orgány státní správy
- Orgány pověřené řízením a implementací S3 strategií na národní a regionální úrovni
- Soukromé podniky
- Fakultní nemocnice

2.1.2.2 Popis principů pro výběr operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání individuálních projektů (nevratná finanční pomoc), kdy bude možné žádat o podporu prostřednictvím individuálních projektů ostatních a Individuálních projektů systémových.

Ve výjimečných případech, jako je např. dokončení projektu ELI, budou aktivity řešeny formou velkých projektů.

Individuální projekty ostatní budou vybírány formou soutěže návrhů obsahujících konkrétně definované výzkumné problémy, cíle a parametry výkonnosti s prvkem mezinárodního hodnocení a následné negociace výkonnostních parametrů projektů. V rámci hodnocení se zohlední také soulad zaměření výzkumu s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a prioritami S3.

Individuální projekty systémové, zaměřené na nastavení systémových podmínek pro kvalitní výzkum, budou hodnoceny na základě kvality a potřebnosti a rovněž s cílem soustředit podporu do výzkumných pracovišť s největším potenciálem.

Grantové projekty budou využity pro pilotování nástrojů naplňující regionální S3 strategie. Příjemcem zde bude právnická entita, která je oficiálně pověřena řízením a implementací S3 strategie v daném regionu.

Při výběru projektů bude problematika horizontálních principů (rovnost žen a mužů, nediskriminace, rovný přístup a udržitelný rozvoj) hodnocena s ohledem na soulad či rozpor s těmito principy. V případě, že bude projekt v rozporu s těmito principy, bude příjemce vyzván k nápravě.

2.1.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V této PO pravděpodobně nebudou využity finanční nástroje.

(*bude upřesněno v další fázi přípravy programu.*)

2.1.2.4 Specifikace velkých projektů

Otázka realizace velkých projektů dle vymezení čl. 87 odst. 2 písm. (b)(iii) Obecného nařízení bude řešena a dále doplněna dle vývoje přípravy operačního programu.

V průběhu probíhající realizace velkého projektu „ELI: EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE“, příjemce Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i., realizovaný v rámci PO 1 OP VaVpI bylo zjištěno, že zejména k jeho vysoké technologické složitosti a využití zařízení „na hraně poznání“, které je nutné v průběhu výroby současně také vyvíjet, není prakticky možné úspěšně dokončit realizaci na úrovni původně plánovaných parametrů v rámci současného programového období. V důsledku toho bude nutné realizovat jeho druhou fázi, která se odehraje v letech 2016-2017 a bude dle aktuálního návrhu zahrnovat instalaci některých systémů zprovozněných v rámci první fáze u dodavatelů, instalaci kontrolních a experimentálních systémů a celkovou integraci projektu, v rámci OP VVV. Druhá fáze projektu ELI Beamlines – dokončení a zprovoznění Centra s původními parametry – je dosud jediným „velkým projektem“, o jehož podpoře se v rámci OP VVV uvažuje; v návaznosti na upřesnění SC a implementačních modelů jsou mapovány potenciální velké projekty. Mimo region Hl. města Prahy však nebude podporována stavba nových VaV center.

2.1.2.5 Indikátory výstupů

Tabulka č. 4: Společné a specifické programové indikátory výstupu

ID	Indikátor (název indikátoru)	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Interval pro reportování

2.1.3 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 5: Výkonnostní rámec prioritní osy 1

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Finální cílová hodnota k r. 2022	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru

2.1.4 Kategorie intervencí

Dimenze 1: Intervenční oblast

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
025 Vzdělávací infrastruktura (terciární, odborné vzdělávání a vzdělávání dospělých)	
033 Výzkumné a inovační infrastruktury (veřejné)	
035 Výzkumné a inovační činnosti ve veřejných výzkumných centrech a centrech kompetencí, včetně sítí	

Dimenze 2: Forma financování

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
Nevratná pomoc	

Dimenze 3: Území

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
01 Město	
05 Ostatní venkovské oblasti	

2.1.5 Souhrn plánovaného využití technické pomoci, včetně aktivit na posílení administrativní kapacity odpovědných subjektů a příjemců v dané prioritní ose

(Bude doplněno v další fázi přípravy operačního programu.)

2.2 Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Vysvětlení k vytvoření PO pokrývající více než jeden fond

V rámci této PO budou podporována opatření směřující především k lepší **kvalitě a výsledkům vysokoškolských institucí** a bude tak naplňována jedna z priorit Stěžejní iniciativy Strategie Evropa 2020 „Unie inovací". Prioritní osa je rovněž zaměřena na **rozvoj lidských zdrojů v oblasti VaV** a s tím spojené zlepšení podmínek pro výuku propojenou s výzkumem. Zvýšení kvality bude podpořeno opatřeními zaměřenými na zvýšení relevance vysokoškolského studia pro trh práce a na profilaci VŠ zejména v oblasti profesně orientovaných oborů.

Důraz na zvýšení kvality a relevance vysokoškolského vzdělávání přispěje i k naplňování cílů další Stěžejní iniciativy „Mládež v pohybu", která též akcentuje kvalitu vzdělávání a směřuje ke zlepšení situace v oblasti zaměstnanosti mladých lidí. Uvedená iniciativa si rovněž klade za cíl zvýšit **otevřenost vzdělávacích systémů a mezinárodní atraktivitu evropských vysokoškolských institucí**. Cíle PO budou naplňovány prostřednictvím provázání činnosti VŠ s praxí a posilování mezinárodního prostředí a spolupráce na VŠ opět v návaznosti na strategickou profilaci VŠ.

Otevřenosti českého vysokého školství též napomohou opatření na podporu zvýšení účasti na CŽV na VŠ. Protože účast na vysokoškolském vzdělávání v ČR je v současné době poměrně vysoká a v několika letech patrně překoná průměr vyspělých zemí, bude jeden ze SC zaměřen především na podporu zvýšení efektivity vysokoškolského vzdělávání a studijní úspěšnosti u různě znevýhodněných skupin. Tím by měl být naplněn cíl Stěžejní iniciativy „Mládež v pohybu" - snížit počet předčasných odchodů ze škol.

Rozvoj lidských zdrojů pro VaV bude podporován opatřeními týkajících se podpory ve vysokoškolském vzdělávání zaměřeném na výzkumnou činnost i v oblasti samostatného výzkumu. Cílem bude zajistit produkci vysoce kvalifikovaných absolventů VŠ s praktickou zkušeností s výzkumnou činností a zvýšení kvalifikace výzkumných a dalších pracovníků ve VaV.

PO je nastavena tak, aby integrovala dvě investiční priority spadající pod Tematický cíl 10: **Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení:**

- **Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání.** (ESF)
- **Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu.** (ERDF)

Propojením těchto dvou investičních priorit v jedné PO bude nastaven tematicky koherentní integrující přístup. Základem intervencí budou investice do lidských zdrojů, inovací studijních programů, propojování výuky s praxí aj. spadající pod investiční prioritu financovanou z ESF**. Investice v rámci ERDF budou k investicím z ESF komplementární a budou vhodně podporovat a doplňovat investice z ESF** v případech, kdy bude nutné obnovení, přizpůsobení či modernizace infrastruktury a investičně náročného vybavení VŠ, případně jiných výzkumných organizací v roli partnera projektu, tak, aby byly vytvořeny podmínky pro realizaci SC uvedených pro ESF investice.

Vzhledem k definovaným potřebám a cílům vysokého školství bylo v rámci první investiční priority definováno 5 SC a v druhé investiční prioritě byl definován 1 SC.

Investiční priorita 1 prioritní osy 2

Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání (čl. 3 bod 1 c) ii)

2.2.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce

Cílem je prostřednictvím podpory profilace VŠ a jejich silných stránek dospět ke zvýšení kvality a diverzity vzdělávání na VŠ a jeho relevance pro trh práce, včetně podpory podnikavosti studentů. To by mělo vést k vyšší konkurenceschopnosti a uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.

Rychlý nárůst počtu vysokoškolských studentů nebyl doprovázen potřebným zvýšením či udržením kvality. Vysokoškolské vzdělání často neodpovídá požadavkům trhu práce, přičemž jednou z příčin tohoto stavu je nízká míra spolupráce VŠ s podniky a dalšími subjekty aplikační sféry.

Je potřeba zvýšit relevanci studia pro potřeby trhu práce, kdy bude podporován rozvoj profesně orientovaných bakalářských programů reagujících převážně na regionální pracovní poptávku, přičemž důraz na rozvoj praktických kompetencí bude dáván též v magisterských programech. Studenti by rovněž měli být více vedeni k samostatné podnikavosti.

Masifikace vysokoškolského vzdělávání v ČR přináší kromě zvýšení počtu studentů na jednoho akademického pracovníka rovněž heterogennější složení studentů. Proto budou podporovány dostatečné kapacity a pedagogické dovednosti akademických pracovníků. Dále bude podporován rozvoj mezinárodní spolupráce, rozvoj studijních programů vyučovaných také v cizích jazycích a internacionalizace prostředí na VŠ v ČR, aby bylo studentům umožněno si prakticky prohlubovat své oborové jazykové kompetence a pracovat v kulturně heterogenním prostředí.

Podporované aktivity jsou doplněny i probíhajícími legislativními úpravami, které jsou v souladu s NPR zaměřeny na zvyšování kvality, excelence a relevance vzdělávacích a dalších činností VŠ a jejich profilaci.

Výsledkem intervencí bude:

1. **Zkvalitnění vzdělávací činnosti** veřejných i soukromých VŠ a prohloubení profilace studijních programů, zvýšení jejich relevance pro trh práce a lépe připravení absolventi pro trh práce.
2. **Posílení internacionalizace** a celkový **rozvoj a modernizace** vzdělávací a dalších činností VŠ.
3. Výuka dle **nejmodernějších výukových trendů** a posilování **spolupráce s praxí**.
4. Navýšená nabídka **profesně orientovaných studijních programů**, přičemž bakalářské studium by mělo být koncipováno jako plnohodnotné ucelené vysokoškolské studium.

Specifický cíl 2: Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin na vysokoškolském vzdělávání, snížení studijní neúspěšnosti

Cílem je prostřednictvím zkvalitnění různých typů podpory zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky a jinak znevýhodněných skupin na vysokoškolském vzdělávání a dále snížení studijní neúspěšnosti.

Protože účast na vysokoškolském vzdělávání je v ČR v současné době již poměrně vysoká a v několika letech patrně překoná průměr vyspělých zemí, je třeba se v souvislosti s plněním cílů Strategie Evropa 2020 zaměřit na takovou podporu vysokoškolského vzdělávání, která přispěje ke zvýšení efektivity tohoto vzdělávání a k odstranění bariér v přístupu k němu.

Zvýšením efektivity tohoto vzdělávání je myšleno především snížení míry studijní neúspěšnosti, která se v ČR zvyšuje a v roce 2011 se přiblížila 19 % napříč všemi stupni VŠ studia, což představuje 66 tisíc studentů za rok[39]. Nejvíce ohroženi jsou studenti prvních ročníků, a to především bakalářského studia. Je nutné systematicky monitorovat studijní neúspěšnost v jednotlivých studijních programech a rozvíjet opatření vedoucí k jejímu snižování při zachování kvality výstupů z učení (zejména rozvoj odpovídajících forem a metod vzdělávání, uznávání předchozího formálního a neformálního učení, poradenství).

Podíl identifikovaných studentů se specifickými potřebami je ve vysokoškolském vzdělávání výrazně nižší, než jaký je jejich podíl v nižších stupních vzdělávání nebo jaké je zastoupení osob se specifickými potřebami v populaci. Příčinou tohoto stavu může být to, že studenti se specifickými potřebami jsou znevýhodněni již ve snaze dostat se na VŠ, nebo se z důvodu vlastního přesvědčení o závažných důsledcích svého znevýhodnění na schopnost studovat ani o vysokoškolské studium nepokoušejí.

Výsledkem opatření bude zejména:

1. zlepšení dostupnosti **poradenských a asistenčních služeb**,
2. **revize a adaptace studijního prostředí** pro zájemce o studium a studenty se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin.

Specifický cíl 3: Zatraktivnit celoživotní vzdělávání na vysokých školách a zvýšit účast, zejména v rámci dospělé populace

Cílem je přizpůsobit vysoké školství tak, aby mohlo flexibilně reagovat na poptávku po CŽV za strany dospělé populace a subjektů aplikační sféry, včetně veřejné a státní správy, a zatraktivnit nabídku CŽV pro veřejnost.

Poptávka po vysokoškolském vzdělání mezi středoškolsky vzdělanou generací středního věku dlouhodobě roste, ovšem s vyššími požadavky na flexibilní formy vzdělávání.[40] CŽV na VŠ nabývá na

[39] Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Výroční zpráva o stavu vysokého školství v ČR za rok 2011. Online na: http://www.msmt.cz/vzdelavani/vyrocni-zprava-o-stavu-vysokeho-skolstvi-za-rok-2011

[40] Tematický okruh „Trh práce a vzdělávání“, str. 7.

významu i s ohledem na demografické změny a na požadavky na flexibilní prohlubování a rozšiřování znalostí a dovedností v důsledku vysoké dynamiky globálního vývoje.

Přes zřejmé výhody využívání potenciálu VŠ k získání a doplnění kvalifikace u pracovníků, kteří již působí na trhu práce, je zapojení veřejnosti do CŽV na VŠ na nízké úrovni. Příčiny tohoto stavu jsou následující:

- Nízký zájem o CŽV ze strany veřejnosti.
- Malý počet kurzů CŽV, jejich nízká atraktivita, interaktivita a inovativnost, omezená časová a finanční flexibilita a nízká míra propagace ze strany VŠ.
- Malá míra motivace a ochoty (akademických) pracovníků VŠ nabízet a realizovat kurzy CŽV.
- Nízká kvalifikace pracovníků VŠ pro jejich výuku.
- Nedostatečné propojení nabídky CŽV s požadavky aplikační sféry a nízká míra zapojení podniků a dalších subjektů aplikační sféry do realizace kurzů CŽV.
- Neexistence uceleného systému podpory a služeb pro studenty CŽV se specifickými potřebami.

Cílem intervencí z fondů EU by proto mělo být **zatraktivnění CŽV na VŠ a zvýšení účasti na něm**. Řešením uvedených problematických míst je nové pojetí a inovace stávajících kurzů CŽV ve spolupráci např. s Nestátními neziskovými organizacemi (NNO)či profesními asociacemi, jejich propagace a propojení se subjekty aplikační sféry.

Inovované CŽV rozšíří nabídku vzdělávacích příležitostí v rámci terciárního sektoru a přizpůsobí tuto nabídku požadavku kvalitního a efektivního studia při zaměstnání, zvýší kvalitu vysokoškolského vzdělávání a jeho těsnou návaznost na praxi a požadavky zaměstnavatelů.

Specifický cíl 4: Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol

Specifický cíl navazuje na Doporučení Rady k Národnímu programu reforem ČR na rok 2013: Přijmout opatření ke zlepšení systému akreditace a financování VŠ. Cílem je tak vytvoření transparentního a jasně vymezeného systému hodnocení kvality VŠ a vytvoření systému udržitelného systému financování VŠ navázaného na výsledky hodnocení kvality.

Nevyhovující nastavení systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení VŠ je bezesporu jednou z příčin, proč české vysoké školství nedosahuje uspokojivé úrovně kvality, jak je vidět i z nízkého hodnocení kvality v mezinárodních průzkumech. V ČR existuje zavedený a poměrně propracovaný systém vnějšího hodnocení kvality Akreditační komisí, který ovšem (s ohledem na masifikaci vysokého školství) již dospěl ke svým limitům. Systém interního ani externího hodnocení kvality fungování VŠ však není na požadované úrovni a neodpovídá potenciálu vysokoškolského systému ČR. Specifický cíl tak částečně vychází z Doporučení Rady k Národnímu programu reforem České republiky na rok 2013.

Kvalita manažerského a projektového řízení na VŠ je ve srovnání se zahraničím nižší, což snižuje efektivitu českých škol i jejich atraktivitu pro zahraniční partnerství, účast na mezinárodních projektech i pro přilákání špičkových pracovníků ze zahraničí.

Příčiny nevyhovujícího nastavení systému hodnocení kvality a strategického řízení VŠ jsou především následující:

- **Nedostatečné zaměření systému hodnocení včetně systému financování na kvalitu.**
- **Chybějící vnitřní hodnocení kvality a související nedostatky ve vnitřních řídících procesech, vč. nedostatečných personálních a odborných kapacit.**
- **Chybějící jednotný informační systém** (jako nástroj transparentnosti), který by zajistil dostatečnou informovanost veřejnosti a státu o činnosti VŠ.

Výsledkem bude:

1. **vytvoření a zavedení transparentních systémů vnitřního hodnocení.**
2. zajišťování **kvality a efektivních principů řízení** včetně kontraktového financování a vytvoření a vzniku **informačních zdrojů poskytujících transparentní informace** o řízení VŠ.

Specifický cíl 5: Zlepšit podmínky pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje

Specifickým cílem je pomocí investic do lidských zdrojů ve VaV a do výzkumně orientovaného vysokoškolského vzdělávání zajistit zvýšení kvalifikace výzkumných a dalších pracovníků ve VaV, produkci vysoce kvalifikovaných absolventů VŠ s praktickou zkušeností s výzkumnou činností, příliv špičkových výzkumných a akademických pracovníků ze zahraničí a ze soukromého sektoru do českého veřejného výzkumu a zkvalitnění lidských zdrojů pro efektivní implementaci S3 strategií. Snahou je i zvýšit zájem dětí, mládeže a veřejnosti o výzkum a jeho výsledky.

Výsledkem SC bude celkové zvýšení kvality lidských zdrojů ve VaV, které se rovněž odrazí v posílení excelence českého výzkumu a jeho přínosů pro společnost, tedy v doménách podporovaných v rámci PO 1.

Bude umožněno zvýšení kvalifikace výzkumných, administrativních a technických pracovníků ve výzkumných organizacích prostřednictvím podpory jejich účastí na domácích i zahraničních stážích. Znalosti a schopnosti pracovníků ve VaV budou dále zvyšovány jejich účastí na školeních se zaměřením na strategické řízení výzkumné činnosti, spolupráci s aplikační sférou, řízení výzkumných projektů ad. Vedle vyškolení kompetentních pracovníků pro problematiku transferu technologií a grantové podpory bude pozornost zaměřena především na zvyšování kvalifikace řídicích výzkumných pracovníků. Důraz bude kladen rovněž na zavádění kulturní a institucionální změny pro genderovou rovnost.

Posíleny budou předpoklady nastupující generace pro vykonávání výzkumné činnosti. Pomocí investic do zvýšení kvality a internacionalizace výzkumně orientovaných vzdělávacích programů realizovaných na VŠ a ve spolupráci VŠ s ústavy AV ČR bude zajištěna produkce vysoce kvalifikovaných absolventů s praktickou zkušeností s výzkumnou činností a se spoluprací na mezinárodní úrovni, včetně spolupráce s aplikační sférou. Tyto intervence, zaměřené zejména na přilákání talentovaných studentů a špičkových domácích a zahraničních odborníků do výzkumně orientovaných studijních programů, budou doplňovat investice do infrastruktury a výzkumného vybavení pro studijní programy z PO 1.

Žádoucí příliv špičkových odborníků ze soukromé sféry i zahraničních institucí do českého veřejného výzkumu bude umožněn díky podpoře mezisektorové a mezinárodní mobility, zaměřené rovněž na vytvoření atraktivních podmínek pro návrat českých výzkumníků působících dlouhodobě v zahraničí. Kapacity výzkumných týmů budou podporovány také v PO 1; bude se však jednat o podporu lidských zdrojů konkrétních týmů realizujících projekty výzkumu a vývoje financované z OP VVV.

Seznam indikátorů výsledku

Tabulka č. 6: Specifické indikátory programu výsledků (dle SC)

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)[2]	Zdroj údajů	Frekvence sledování

Tabulka č. 7: Pro ESF: Společné výsledkové indikátory, pro které je stanovena cílová hodnota a specifické indikátory výsledků programu odpovídající SC (po investičních prioritách, členěné podle kategorie regionu)

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota[41] (2022)	Zdroj údajů	Interval podávání hlášení

[41] Tento seznam obsahuje ty společné indikátory výsledků, pro které je nastavena cílová hodnota, a všechny indikátory výsledků specifické pro daný program. Cílové hodnoty pro společné indikátory výsledků musí být kvantifikovány a pro indikátory výsledků specifické podle programu mohou být kvalitativní nebo kvantitativní.

2.2.2 Popis typu a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.2.2.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů

Aktivity financované z evropských fondů by měly přispět ke zvýšení a udržení kvality českého vysokého školství prostřednictvím podpory jeho profilace, zaměření na propojení výuky s praxí a otevřenosti vůči zahraniční spolupráci. Důležité je rovněž navázat na podporu v současném programovém období a pokračovat v inovacích ve výuce na VŠ. VŠ by měly být schopny poskytovat vzdělání v souladu s nejnovějšími výukovými trendy, prostřednictvím interaktivního výukového prostředí a zapojení nejmodernějších výukových metod. Ke kvalitě VŠ, jejich otevřenosti a konkurenceschopnosti lze přispět i zvýšením rozsahu výuky v cizích jazycích (zejména v angličtině) a to i prostřednictvím zvýšeného zapojení zahraničních odborníků. Tato opatření na zvýšení kvality by měla být doplněna podporou nastavení systému hodnocení kvality a strategického řízení VŠ.

Financované aktivity zároveň přispějí ke snížení míry studijní neúspěšnosti u studentů se specifickými potřebami a zpřístupnění vysokoškolského vzdělání znevýhodněným skupinám. V neposlední řadě budou podpořeny aktivity směřující k většímu zužitkování potenciálu vysokého školství pro dospělou populaci v rámci podpory CŽV na VŠ.

Aktivity financované z evropských fondů by měly dále přispět k rozvoji lidských zdrojů v oblasti VaV, tedy výzkumných, administrativních i technických pracovníků ve VaV, a zkvalitnění podmínek pro rozvoj výzkumně orientovaných vysokoškolských oborů prostřednictvím projektů na podporu mezisektorové a mezinárodní mobility, zvyšování kvalifikace pracovníků v oblastech souvisejících s řízením VaV a projektů VŠ pro rozvoj výzkumu a výchovu kvalitních výzkumníků. Současně by měly intervence napomáhat větší spolupráci mezi veřejnými a soukromými subjekty včetně spolupráce s veřejnými institucemi zastřešující implementaci politik a strategií VaVaI.

Podpora z této PO bude alokována zejm. formou mzdových prostředků.

<u>Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení SC</u>

- **Zkvalitnění výuky na VŠ:** Podpora profilace studijních programů, podpora vzdělávací činnosti a dalších tvůrčích činností (výzkumné, umělecké, praktické apod.) spojených s profilem studijního programu, podpora zvyšování kvalifikace a pedagogických kompetencí akademických pracovníků včetně soft skills či jazykových znalostí. Podpůrné aktivity pro zkvalitnění vzdělávací činnosti na VŠ (např. modernizace softwarového vybavení potřebného pro vzdělávací činnost)**.**
- **Zvyšování relevance vysokoškolského vzdělávání pro trh práce:** Podpora rozvoje studijních programů/oborů orientovaných prakticky/profesně, podpora spolupráce mezi VŠ a subjekty aplikační sféry, podpora podnikavosti studentů, podpora výuky tzv. soft skills dovedností (vč. výuky realizované odborníky z aplikační sféry). Podpora tvorby a inovace studijních programů dle potřeb trhu práce (v souladu s aktuální i dlouhodobou perspektivou). Podpora studijních programů s povinností absolvování odborné praxe po dobu aspoň 3 měsíců.
- **Rozvoj mezinárodní spolupráce a mezinárodního prostředí na VŠ:** Podpora rozšiřování spektra příležitostí pro mezinárodní mobilitu studentů a akademických pracovníků, rozvoj nabídky studijních programů/oborů vyučovaných také v cizích jazycích, rozvoj vhodných služeb pro zahraniční i české

studenty a akademické pracovníky. Podpora přijímání zahraničních pracovníků s cílem internacionalizovat personální strukturu vysokoškolského systému. Rozvoj strategických partnerských vztahů se zahraničními institucemi např. v rámci *double/joint degree*.

- **Opatření ke snižování míry studijní neúspěšnosti, zvyšování tzv. retention rate:** Vznik a rozvoj poradenských center; tvorba motivačních programů; revize systémů přijímacího řízení; revize kurikula studijních programů a analýza reálné studijní zátěže v návaznosti na výstupy z učení**.**
- **Opatření k podpoře studentů se specifickými potřebami (SP) a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin:** Podpora služeb pro studenty se SP a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin dle jejich individuálních potřeb, nastavení min. standardů těchto služeb.
- **Podpora akademických pracovníků a dalších pracovníků VŠ pro práci se studenty se specifickými potřebami.**
- **Podpora kurzů CŽV: Tvorba a realizace nových a inovace stávajících kurzů CŽV** včetně tvorby a realizace kurzů orientovaných dle požadavků aplikační sféry; zvyšování kvalifikace pracovníků, kteří se podílejí na zajištění realizace kurzů CŽV; podpora účastníků se specifickými potřebami ve studiu kurzů CŽV.
- **Rozvoj kapacit a znalostí řídících a dalších pracovníků v oblasti strategického řízení VaV a VŠ a podpora systémů pro strategické řízení výzkumných organizací a systémů hodnocení a zabezpečování kvality:** řízení spolupráce s aplikační sférou, řízení lidských zdrojů a kariérní rozvoj ve výzkumných organizacích (vč. VŠ) s důrazem na integraci principů rovných příležitostí, technology roadmapping, vytváření a implementace strategií pro internacionalizaci výzkumu, vytváření a implementace strategií otevřeného přístupu k výsledkům a vědeckým informacím, rozvoj kapacit a lidských zdrojů pro interní hodnocení kvality, rozvoj lidských zdrojů v oblasti manažerského řízení; podpora přípravných procesů pro získání akreditace, podpora zavádění efektivních principů řízení VŠ; podpora kontraktového financování umožňujícího dlouhodobější strategické plánování. **Vznik informačního portálu**, který v rámci transparentnosti propojí stát, VŠ a veřejnost.
- **Vytvoření či modernizace výzkumně orientovaných studijních programů/oborů** s důrazem na problémově orientovaný výzkum, sepjetí s praxí vč. problematiky transferu znalostí a na internacionalizaci programů (programy/obory v angličtině, rozvoj mezinárodní mobility) a meziinstitucionální spolupráci (zejm. s ústavy AV ČR).
- **Získání a udržení klíčových a perspektivních výzkumných a akademických pracovníků**, včetně zahraničních výzkumných a akademických pracovníků, pro výzkumně orientované studijní programy.
- **Vznik a rozvoj studijních programů typu mezinárodních graduate schools**, včetně vytvoření a implementace mechanismů podpory talentovaných Ph.D. studentů a postdoců (např. juniorské výzkumné granty) a hostujících excelentních výzkumníků a odborníků ze zahraničí.
- Posilování **mezisektorové mobility výzkumníků** (ze soukromého sektoru do veřejného výzkumu) **i mezinárodní mobility výzkumníků** (příliv výzkumníků ze zahraničí do českých výzkumných organizací), získání a udržení klíčových a perspektivních výzkumných a akademických pracovníků, např. prostřednictvím nástrojů typu „profesorských židlí“.
- Podpora **mezinárodní mobility výzkumných, technických a administrativních pracovníků ve VaV a studentů** v rámci navázaných strategických partnerství českých a zahraničních výzkumných a vysokoškolských institucí (studijní pobyty, stáže, školení).
- Vytvoření a implementace schémat na rozvoj genderové rovnosti ve výzkumu (včetně personálního zajištění implementace).
- **Personální zajištění transferu technologií z výzkumu do praxe** a zvyšování kvalifikace specializovaných pracovníků.
- **Personální zajištění grantové podpory** pro výzkumné organizace, zejména pro mezinárodní projekty a zvyšování kvalifikace specializovaných pracovníků (školení v oblasti psaní projektů, řízení projektů, identifikace nových příležitostí aj.).
- **Podpora lidských zdrojů pro efektivní implementaci S3 strategií** na národní i regionální úrovni včetně podpory specializovaných školení, stáží apod. Podpora pilotních měkkých schémat pro S3.

- Podpora **opatření na popularizaci vědy a výzkumu**, která budou mít dopad na laickou i odbornou veřejnost včetně dětí a mládeže, vytváření a implementace strategií pro popularizaci výzkumu ve výzkumných organizacích, podpora opatření na rozšíření zájmu aplikační sféry o výsledky VaV, jejich aplikaci a prezentaci.

Identifikace hlavních cílových skupin

- Studenti VŠ
- Účastníci CŽV
- Žáci MŠ, ZŠ a SŠ, zájemci o studium na VŠ
- Akademičtí a ostatní pracovníci VŠ
- Pracovníci veřejné správy v oblasti strategického řízení vysokého školství
- Pracovníci výzkumných organizací
- Pracovníci zabývající se výzkumem v soukromém sektoru
- Pracovníci veřejné správy v oblasti řízení a implementace VaVaI
- Pracovníci center neformálního vzdělávání zaměřených na popularizaci vědy

Specifikace cílového území

Podpora v rámci této investiční priority bude zacílena především na území méně rozvinutých regionů (regiony, jejichž HDP na obyvatele je méně než 75 % průměru HDP v EU27). V případě některých Individuálních projektů systémových budou mít aktivity dopad na celé území ČR, prioritně však do oblastí univerzitních měst.

Dle Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020 bude podpora v rámci této investiční priority zacílena převážně na rozvojová území.

Určení typů příjemců, kteří budou podporováni

Typy příjemců pro SC 1 až 4:

- Vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- Veřejné výzkumné instituce dle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích (v roli partnera projektu).
- Další výzkumné organizace podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (v roli partnera projektu).

Typy příjemců pro SC 5:

- Vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- Veřejné výzkumné instituce dle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.
- Další výzkumné organizace podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů.
- Orgány státní správy.
- Orgány regionální a obecní samosprávy.
- Orgány pověřené řízením a implementací S3 strategií na národní a regionální úrovni.
- Právnická osoba zřízena podle soukromého práva.
- Centra neformálního vzdělávání zaměřená na popularizaci vědy.

2.2.2.2 Popis principů pro výběr operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy pro předkládání individuálních projektů (nevratná finanční pomoc), kdy bude možné žádat o podporu prostřednictvím individuálních projektů ostatních a individuálních projektů systémových.

V případě individuálních projektů ostatních budou projekty vybírány formou soutěže návrhů obsahujících konkrétně definované problémy, cíle a parametry výkonnosti. Zejména u mobilitních schémat bude kladen důraz na jednoduchost projektové žádosti a podpory, např. formou zjednodušených nákladů.

V případě individuálních projektů systémových se bude jednat o centrální podporu klíčových příjemců. Je plánováno, že příjemci např. VŠ budou předkládat především větší strategické projekty, které budou zahrnovat vybrané způsobilé aktivity v návaznosti na strategii zvýšení kvality, profilace a dalšího směřování VŠ. Tyto projekty budou podléhat expertnímu hodnocení z hlediska kvality a vyjednávání s poskytovatelem dotace, v rámci kterého budou projekty přizpůsobeny požadavkům poskytovatele.

V rámci hodnocení bude zohledněna vazba na projekty řešené v rámci daného příjemce a financované z ERDF prostředků OP VVV.

Při výběru projektů bude problematika horizontálních principů (rovnost žen a mužů, nediskriminace, rovný přístup a udržitelný rozvoj) hodnocena s ohledem na soulad či rozpor s těmito principy. V případě, že bude projekt v rozporu s těmito principy, bude příjemce vyzván k nápravě. Některé projekty budou přímo cílené na podporu zapojení žen do výzkumu a jejich návrat po mateřské/rodičovské dovolené.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude zejména v případě individuálních projektů (především vzdělávací projekty) usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů.

2.2.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V této PO není plánované využití finančních nástrojů.

2.2.2.4 Specifikace velkých projektů

Otázka realizace velkých projektů dle vymezení čl. 87 odst. 2 písm. (b)(iii) obecného nařízení bude řešena a doplněna dle vývoje přípravy operačního programu.

2.2.2.5 Indikátory výstupů

Tabulka č. 8: Společné a specifické programové indikátory výstupu (dle investičních priorit)

ID	Indikátor (název indikátoru)	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Interval pro reportování

Investiční priorita 2 prioritní osy 2

Investiční priorita 2: ***Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu. (ERDF, čl. 5. odst. 10.)***

2.2.3 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem profilace vysokých škol, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol pro potřeby celoživotního vzdělávání

VŠ v ČR nedosahují odpovídající úrovně kvality vzdělávací infrastruktury. Zastaralý stav vysokoškolské infrastruktury neumožňuje zamýšlenou profilaci oborů VŠ. VŠ nedosahují patřičných parametrů ani z hlediska inkluze a podpory studentů se specifickými potřebami a z hlediska CŽV. Odpovídající nejsou ani systémy vnitřního hodnocení a zajišťování kvality.

Výrazný infrastrukturní deficit byl identifikován zejména v případě pražských VŠ. S ohledem na význam, jaký má Hl. město Praha pro celý systém vysokého školství v ČR a s ohledem na výrazný nadregionální charakter vysokého školství v Praze by podpora v této PO měla být směřována rovněž do pražských VŠ v rámci možností daných legislativním rámcem pro evropské fondy.

Účelem podpory je doplňkově podpořit investice z ESF v této PO investicemi do infrastruktury a investičně náročného vybavení. Cílem je připravit podmínky pro zamýšlenou profilaci VŠ, zejména zkvalitnění profesně zaměřených oborů, neboť infrastruktura výzkumně zaměřených oborů je řešena **ve SC 1 PO 1 (tematický cíl 1)**.

Cílem investic do infrastruktury je:

1. připravit infrastrukturní, prostorové a materiální podmínky zejména pro **praktickou výuku**,
2. zvýšit míru **zpřístupnění VŠ znevýhodněným skupinám**, zejména studentům se specifickými potřebami,
3. uzpůsobit vysokoškolskou infrastrukturu potřebám **kvalitních produktů CŽV** a zvýšit zapojení dospělé populace do CŽV na VŠ.

Seznam indikátorů výsledku

Tabulka č. 9: Specifické indikátory programu výsledků (dle SC)

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování

2.2.4 Popis typu a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.2.4.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů

Aktivity podporované z ERDF mají podpůrný charakter ve vztahu k aktivitám financovaným z ESF části této PO. Budou tak tvořit doplňující prvek k naplnění cílů ESF investic.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení SC

- Úprava prostor a pořízení potřebného vybavení tak, aby vyhovovaly studentům se specifickými potřebami.
- Úprava prostor a pořízení potřebného vybavení tak, aby vyhovovaly specifickým potřebám účastníků CŽV na VŠ.
- Rozvoj a modernizace učeben a laboratoří, které slouží vzdělávacím aktivitám, vč. pořízení příslušného přístrojového a materiálového vybavení tak, aby přispívaly k vyšší kvalitě vzdělávací činnosti na VŠ, k jejich konkurenceschopnosti, a odpovídaly inovované výuce.
- Rozvoj prostor určených pro praktickou výuku na VŠ (např. cvičné operační sály, simulace soudních procesů, prostory pro uměleckou tvorbu a performance spojenou se vzdělávací činností).
- Rekonstrukce a obnova nevyhovujících objektů určených pro vzdělávací činnost na VŠ, zejména na území hlavního města Prahy.
- Pořízení nových a vývoj stávajících informačních zdrojů, systémů manažerského řízení, modernizace softwarového zařízení.
- Pořízení nových a vývoj stávajících vnitřních informačních systémů tak, aby umožnily zavedení a rozvoj vnitřních systémů hodnocení a zajišťování kvality.

Identifikace hlavních cílových skupin

- Studenti VŠ
- Účastníci CŽV
- Akademičtí a ostatní pracovníci VŠ
- Pracovníci výzkumných organizací

Specifikace cílového území

Podpora v rámci této investiční priority bude zacílena především na území méně rozvinutých regionů (regiony, jejichž HDP na obyvatele je méně než 75 % průměru HDP v EU27). V této investiční prioritě se předpokládá využít možnosti čl. 60 Obecného nařízení využít financování z fondu ERDF na operace mimo cílové území programu (především na více rozvinuté regiony) v případě projektů VŠ v regionu Praha, které budou mít prokazatelný dopad na celé území ČR. Podpora bude primárně směřována do univerzitních měst.

Dle Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020 bude podpora v rámci této investiční priority zacílena převážně na rozvojová území.

Určení typů příjemců, kteří budou podporováni

- Vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

- Veřejné výzkumné instituce dle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích (v roli partnera projektu).
- Další výzkumné organizace podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (v roli partnera projektu).

2.2.4.2 Popis principů pro výběr operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání individuálních projektů (nevratná finanční pomoc), kdy bude možné žádat o podporu prostřednictvím individuálních projektů ostatních a individuálních projektů systémových.

Individuální projekty ostatní budou vybírány formou soutěže návrhů obsahujících konkrétně definované problémy, cíle a parametry výkonnosti s prvkem mezinárodního hodnocení a následné negociace výkonnostních parametrů projektů.

V případě individuálních projektů systémových se bude jednat o centrální podporu klíčových příjemců. Je plánováno, že příjemci např. VŠ budou předkládat především větší strategické projekty, které budou zahrnovat vybrané způsobilé investiční aktivy v návaznost na strategii zvýšení kvality, profilace a dalšího směřování VŠ. Tyto projekty budou podléhat expertnímu hodnocení z hlediska kvality a vyjednávání s poskytovatelem dotace, v rámci kterého budou projekty přizpůsobeny požadavkům poskytovatele.

V rámci hodnocení bude zohledněna vazba na projekty řešené v rámci daného příjemce a financované z ESF prostředků OP VVV.

Při výběru projektů bude problematika horizontálních principů (rovnost žen a mužů, nediskriminace, rovný přístup a udržitelný rozvoj) hodnocena s ohledem na soulad či rozpor s těmito principy. V případě, že bude projekt v rozporu s těmito principy, bude příjemce vyzván k nápravě.

2.2.4.3 Plánované využití finančních nástrojů

V této PO není plánované využití finančních nástrojů.

2.2.4.4 Specifikace velkých projektů

Otázka realizace velkých projektů dle vymezení čl. 87 odst. 2 písm. (b)(iii) obecného nařízení bude řešena a doplněna dle vývoje přípravy operačního programu.

2.2.4.5 Indikátory výstupů

Tabulka č. 10: Společné a specifické programové indikátory výstupu (dle investičních priorit)

ID	Indikátor (název indikátoru)	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Interval pro reportování

2.2.5 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy

PO zaměřena na vysokoškolské vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů pro VaV má nejvýraznější vazbu na tematický cíl 1 - posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací a na tematický cíl 2 zlepšení přístupu, využití a kvality informačních a komunikačních technologií. Na tyto oblasti jsou přímo zaměřené vybrané aktivity. Naplňování ostatních tematických cílů bude probíhat především druhotně – přes proces vzdělávání cílových skupin (jinými slovy uvedená témata jako je např. ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů se promítají do obsahu studijních programů VŠ).

Oblast sociálních inovací bude v PO podpořena díky SC 2 *Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin na vysokoškolském vzdělávání, snížení studijní neúspěšnosti,* který je koncipován tak, aby pomohl snížit riziko studijní neúspěšnosti studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin. Aktivity a projekty, které zde budou realizovány, by měly přispět k vytvoření strategií a organizačních opatření na VŠ, které umožní a usnadní studium uvedeným cílovým skupinám. Měla by se více rozvinout studijní, informační i poradenská podpora znevýhodněných studentů včetně podpoření akademických a dalších pracovníků VŠ pro práci s nimi.

Vzhledem k tomu, že rostoucí mezinárodní mobilita osob či možnost přilákat zahraniční odborníky je často komplikována nedostatečnou jazykovou vybaveností, omezenou znalostí mezinárodního akademického prostředí či kvalitou a motivací VŠ působit mezinárodně, bude v rámci uvedené PO patrný pod SC 1 *Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce* a 2 *Zlepšit podmínky pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje* důraz na aktivity spojené s rozvojem mezinárodní spolupráce. Snahou bude vytvořit podmínky pro vybudování strategií mezinárodní spolupráce a mezinárodního prostředí na VŠ, podpořit efektivní propagaci VŠ v zahraničí či zvýšit počty mobilit studentů.

2.2.6 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 11: Výkonnostní rámec prioritní osy 2

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Finální cílová hodnota k r. 2022	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru

2.2.7 Kategorie intervencí

Dimenze 1: Intervenční oblast

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
025 Vzdělávací infrastruktura (terciární, odborné vzdělávání a vzdělávání dospělých)	
033 Výzkumné a inovační infrastruktury (veřejné)	
035 Výzkumné a inovační činnosti ve veřejných výzkumných centrech a centrech kompetencí, včetně sítí	
089 Zlepšení kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a odpovídajícího vzdělávání s ohledem na zvýšení účasti a úrovně dosaženého vzdělání	
090 Posílení rovného přístupu k celoživotnímu vzdělávání, zvyšování kvalifikace a kompetence pracovníků a zvýšení na trhu práce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy	
097 Investice do institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb s ohledem na reformy, lepší regulaci a řádnou správu věcí veřejných	

Dimenze 2: Forma financování

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
Nevratná pomoc	

Dimenze 3: Území

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
01 Město	
05 Ostatní venkovské oblasti	

Dimenze 4: Sekundární téma

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
06 Sociální inovace	

2.2.8 Souhrn plánovaného využití technické pomoci, včetně aktivit na posílení administrativní kapacity odpovědných subjektů a příjemců v dané prioritní ose

(Bude doplněno v další fázi přípravy operačního programu.)

2.3 Prioritní osa 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

PO bude financována v rámci tematického cíle č. 10 „Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení“ a její investiční prioritou je „Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“ (ESF čl. 3 bod 1 (c) i).

ČR je jednou ze zemí s velice nízkým podílem předčasných odchodů ze vzdělávání na světě (5,4% - 2012). Tento problém se však v mnohem větší míře dotýká osob se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s horším socio-ekon. zázemím. Cílem ČR je proto podpora rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání. Navržené intervence mohou mít zároveň pozitivní vliv na snižování předčasných odchodů, které jsou nejviditelnějším, ale v ČR ne nejčastějším důsledkem dlouhodobého neúspěchu ve škole.

V oblasti regionálního školství[42] a DV byly v situační analýze vymezeny (ve vazbě na **priority ET 2020**[43], **NPR**[44] hlavní směry připravované **Strategie vzdělávací politiky do roku 2020**[45], **Priority pro oblasti v gesci MŠMT v budoucím období kohezní politiky EU 2014-2020**, **Strategie celoživotního učení**[46] a **doporučení OECD**) hlavní problémy a příležitosti, na které je nutné se koncentrovat při zkvalitňování přípravy lidských zdrojů pro trh práce koncentrovat. Důraz je kladen především na **zvýšení kvality** relevance vzdělávání pro potřeby trhu práce a **posílení rovného přístupu** ke vzdělávání na všech jeho stupních s cílem zvýšení potenciálu jednotlivců rozvíjet své kompetence během celého života.

Potřeba **zvýšení kvality vzdělávání** vychází z identifikovaných problémů na všech úrovních vzdělávací soustavy. Zvýšit kvalitu je nutné prostřednictvím **rozvoje klíčových**[47] **i odborných kompetencí** jako základu pro DV a pracovní uplatnění s důrazem na zvýšení potenciálu ČR vzdělávat odborníky pro kvalifikačně náročné profese, kde je jedním z východisek systémová práce s nadanými a talentovanými žáky ve škole i mimo školu[48]; **přiblížením vzdělávacích programů požadavkům trhu práce**; **zvýšením kvality práce pedagogických** pracovníků a zkvalitněním přípravy k výkonu této profese; **zvýšením kvality vedení** škol a školských zařízení a **posílením monitorovacích, evaluačních a řídících nástrojů** vzdělávacího systému.

---

42 Pod termínem „regionální školství“ chápeme oblast předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšších odborných škol, kde je role krajů a obcí klíčová jak pro zřizování, tak pro rozvoj a řízení většiny vzdělávacích institucí. Pro účely OP VVV zahrnuje i sektor uměleckých a vyšších odborných škol.

43 Online na: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:119:0002:0010:CS:PDF.

44 Online na: http://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/dokumenty/narodni-program-reforem-ceske-republiky-2013-105902/.

45 Online na: http://www.msmt.cz/file/26624.

46 Online na: http://www.msmt.cz/vzdelavani/strategie-celozivotniho-uceni-cr.

47 *Klíčové schopnosti pro celoživotní učeni – Evropský referenční rámec* (1. Komunikace v mateřském jazyce, 2. Komunikace v cizích jazycích, 3. Matematická schopnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologii, 4. Schopnost práce s digitálními technologiemi, 5. Schopnost učit se, 6. Sociální a občanské schopnosti, 7. Smysl pro iniciativu a podnikavost, 8. Kulturní povědomí a vyjádření). Je přílohou doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2008 o klíčových schopnostech pro celoživotní učeni, které bylo uveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie dne 30. prosince 2006 L 394. http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:CS:PDF.

48 Písemné prohlášení Evropského parlamentu o podpoře talentu v Evropské unii z 9. 11. 2012. 0034/2012.

Posílení rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání vychází ze zjištění, že **nespravedlivost a nerovnost omezující šance jednotlivých žáků využít** jejich vzdělávací potenciál zvyšuje riziko jejich neúspěchu pro získání takového vzdělání, které umožní dobré uplatnění na trhu práce. Cílem je proto podpora **škol** k **vyšší úrovni sociálního začleňování**, s důrazem na předškolní vzdělávání, a to posilováním kompetencí pedagogických pracovníků vzdělávat děti se SVP včetně práce s nadanými a talentovanými dětmi a žáky, **zkvalitněním pedagogické diagnostiky** pro stanovení individuálních vzdělávacích potřeb každého žáka**, systematickou podporu** dětí a žáků se SVP, zohledněním socioekonomického zázemí a rozvojem spolupráce s rodiči a zřizovateli a **zkvalitnění systému poradenství** ve školství.

Pro zvýšení potenciálu jednotlivců rozvíjet kompetence během celého života je nutné posílit provázanost systémů počátečního a DV včetně **systému uznávání výsledků** zájmového a neformálního vzdělávání a **posílení role škol** a školských zařízení jako **center CŽU.**

Investiční priorita 1 prioritní osy 3

Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

2.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Rozvoj inkluzívního vzdělávání

Cílem je **rozvoj rovných příležitostí a podmínek pro začleňování dětí a žáků se** SVP do běžných škol hlavního vzdělávacího proudu s důrazem na vzdělávání v MŠ a ZŠ. Zaměřuje se i na podporu začleňování dětí se SVP do školských zařízení a aktivit NNO (pracujících ve spolupráci se školou s dětmi a mládeží). Podpora směřuje do běžných škol hlavního vzdělávacího proudu.

Popis výsledků a cest k jejich dosažení

Vzdělávací soustava v ČR není dostatečně připravena na vzdělávání dětí a žáků se SVP v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu.

Specifický cíl přispívá ke:

1. **Zvýšení počtu proinkluzivně nastavených běžných škol a školských zařízení** směrem k vyšší úrovni sociálního začleňování. Aktivity se v rámci DVPP zaměří na **posílení kompetencí pedagogických pracovníků** všech stupňů běžných škol **vzdělávat děti a žáky se SVP**. Školy využijí podpůrná opatření včetně asistenta pedagoga, podpoří se rozvoj školních poradenských pracovišť. Dojde ke zlepšení sociálního klimatu ve školách začleňujících žáky se SVP a vytvoření podmínek pro diferencovanou výuku v ZŠ.

2. **Zvýšení počtu dětí v účasti na předškolním vzdělávání (PV) s ohledem na děti se SVP** (ohrožené školním neúspěchem, z vyloučených lokalit a děti ze sociálně znevýhodněného prostředí) a **rozvoj systému včasné peče o ohrožené děti**. Aktivity se zaměřují i na koordinaci a spolupráci při sociálně-pedagogických intervencích v rodinách, kde žijí sociálně znevýhodněné děti. Budou se realizovat **vzdělávací programy** (včetně uznávaných alternativních programů) **pro předškolní děti zaměřené na prevenci školní neúspěšnosti sociálně znevýhodněných dětí,** prohloubí se spolupráce MŠ a ZŠ při přechodu dětí se SVP.

3. **Odstranění bariér k přístupu ke kvalitnímu vzdělání**. K zajištění rovného přístupu ke vzdělání je nutná tvorba a realizace regionálních strategických vzdělávacích plánů zabraňujících selekci ve vzdělávání a vzdělávání pracovníků veřejné správy (školské odbory, orgány sociálně-právní ochrany dětí - OSPOD, NNO, apod.).

4. **Zlepšení systému PPP**[49] tak, aby byly nejen diagnostikovány individuální potřeby dětí a žáků (včetně talentovaných a nadaných), ale byla realizována i vhodná podpůrná opatření v plné spolupráci se školami, šk. zařízeními a dalšími partnery (např. OSPOD, NNO).

5. **Vyšší míra začleňování dětí a žáků se SVP do již existujících zájmových a volnočasových aktivit.**

Specifický cíl 2: Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ

Cílem je **zvýšená kvalita předškolního vzdělávání a posílení spolupráce pedagogů MŠ a prvního stupně ZŠ pro usnadnění přechodu dětí na ZŠ.** Kvalitu předškolního vzdělávání zásadně ovlivňuje **kvalita předškolního pedagoga**. Specifický cíl se proto zaměřuje na prohloubení či rozšíření kvalifikace předškolních pedagogů a pedagogických pracovníků a zlepšení kompetencí dalších vzdělavatelů, kteří působí ve vzdělávání předškolních dětí v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Popis výsledků a cest k jejich dosažení

Nedostatek kvalifikovaných učitelů[50] způsobený zejména nárůstem počtu dětí v MŠ nutí zřizovatele přijímat i učitele bez plné kvalifikace. Učitelky/učitelé v MŠ přitom mají v průběhu profesního života malou příležitost odborného rozvoje a kariérního růstu v průběhu profesního života[51].

Prohlubování či rozšíření kvalifikace předškolních pedagogů a pedagogických pracovníků v rámci systematického DVPP přispěje ke zlepšení jejich kompetencí pro implementaci požadavků RVP PV při úpravách školních vzdělávacích programů (ŠVP)[52]. Aktivity jsou zaměřeny i na zlepšení kompetencí dalších osob působících ve vzdělávání dětí v souladu s RVP PV.

Specifický cíl přispívá k:

1. **Zavedení a rozšíření postupů a nástrojů individuální podpory pedagogů,** které pomáhají zlepšit každodenní práci předškolních pedagogů.

2. **Zajištění kvalitní metodické podpory** pedagogickým i dalším pracovníkům v předškolních zařízeních.

3. **Zvýšení počtu pedagogických pracovníků, kteří** v rámci systematického DVPP **prohloubili /rozšířili své vědomosti a dovednosti pro rozvoj KK** (včetně pregramotností) **dětí** (viz

[49] Pedagogicko – psychologické poradenství.
[50] Pregraduální příprava pedagogických pracovníků je řešena v rámci specifického cíle 5 PO 4.
[51] Výroční zpráva ČŠI za školní rok 2011/2012.
[52] Školní vzdělávací program.

analytická část) vzhledem k požadavkům RVP PV a **vhodně je uplatňují ve výchově a vzdělávání dětí**. Dokladem bude profesní portfolio učitele, pro MŠ bude vytvořena metodika pro sebehodnocení školy na začátku a na konci projektu v doprovodu externí evaluace pro zajištění správnosti výsledku.

4. **Zlepšení kompetencí pracovníků zařízení pro předškolní vzdělávání (PV)** pracujících podle RVP PV mimo sektor veřejných MŠ k plnění očekávaných výsledků PV.

5. **Navázání či prohloubení spolupráce pedagogů MŠ a ZŠ a rodičů** dětí posledních ročníků MŠ pro snazší přechod dětí na ZŠ.

Vnějšími faktory, které mohou pomoci splnění cíle, jsou: zajištění kvalitních poskytovatelů DVPP a autorů metodických materiálů, návaznost vzdělávání učitelů na standardy[53] pro hodnocení kvality učitele (motivace k účasti na DVPP), revize RVP PV (konkretizace činností v problémových oblastech) a provázání kurikulárních dokumentů pro PV a základní vzdělávání.

Specifický cíl 3: Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích

Cílem je **zlepšení úrovně rozvoje KK na ZŠ i SŠ s využitím aktivizujících forem učení, formou DVPP, podporou pedagogů ve výuce přímo ve třídách a prostřednictvím mimoškolního vzdělávání a výchovy. Aktivitami dojde ke** zvýšení relevance výuky a vzdělávání pro trh práce i pro praktický život a podpoře kreativity a talentu. Specifický cíl 3 je zaměřen na **posílení všeobecné složky vzdělání**[54] a na **zvýšení motivace žáků** k učení.

Popis výsledků a cest k jejich dosažení

Aktivity vedou ke snižování rozdílů mezi školami i regiony (měřitelném prostřednictvím plošného nebo výběrového šetření v uzlových bodech vzdělávací dráhy i mezinárodním šetřením). Zvýší se podíl pedagogů, kteří uplatňují inovativní formy vzdělávání a podíl organizací, ve kterých se zvýší kvalita vzdělávání (propojeno s kriteriálním rámcem hodnocení ČŠI).

Kvalita vzdělávání v KK (včetně základních gramotností) na ZŠ i SŠ se zvýší v důsledku:

1. **Otevření ZŠ a SŠ k větší spolupráci škol s různými subjekty v místě za účelem zatraktivnění výuky a vzdělávání, které <u>povede k lepším výsledkům žáků</u>.**
2. **DVPP, které povede k zatraktivnění a zefektivnění <u>výchovy a vzdělávání</u>** s cílem přiblížit výuku k praktickému životu a jeho potřebám.
3. Využití **digitálních technologií pro zajištění interaktivity, individuálního přístupu a on-line vzdělávání.**

---

53 viz připravovaný kariérní systém pro učitele

54 viz Klíčové schopnosti pro celoživotní učení – Evropský referenční rámec je přílohou doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2008 o klíčových schopnostech pro celoživotní učeni, které bylo uveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie dne 30. prosince 2006 L 394. Dostupná z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:CS:PDF.
(PISA 2009, TIMSS 2007,TIMSS 2011, Tematické zprávy ČŠI 2010, 2011, Výroční zpráva ČŠI 2009, 2010, studie McKinsey and Company 2010, výsledky státních maturit 2011.)

4. **Zavedení a rozšíření <u>postupů a nástrojů individuální podpory pedagogů</u>, jež pomohou zlepšit každodenní práci pedagogických pracovníků na ZŠ a SŠ.**
5. **Rozvíjení kultury sdílení pedagogických zkušeností,** poskytování metodické podpory a odborné zpětné vazby a učení se od kolegů.
6. Utváření **silných partnerství mezi školami a organizacemi zájmového a neformálního vzdělávání (včetně NNO), zejména v oblasti podpory žáků se SVP (včetně žáků se sociálním znevýhodněním a žáků nadaných).**

Kompetence budou cíleně rozvíjeny ve spolupráci škol, školských zařízení, dalších vzdělávacích a výzkumných institucí a sociálních partnerů již od předškolního vzdělávání (SC 2). Bude podpořen **rozvoj partnerství mezi školami a školskými zařízeními a ostatními vzdělávacími a výzkumnými institucemi pro vzájemné sdílení zkušeností za účelem šíření dobré praxe** a **posílení vzájemného učení** (peer to peer learning).

Vnější faktory: návaznost vzdělávání učitelů na standard[55] učitele.

Specifický cíl 4: Rozvoj systému hodnocení kvality a strategického řízení ve vzdělávání

Cílem je **vytvoření systému**[56] **monitorování a hodnocení** jako hlavních nástrojů strategického řízení kvality, efektivity a spravedlivosti ve vzdělávání. Součástí je zvýšení kompetencí v oblasti monitoringu a hodnocení a strategického řízení u aktérů na všech úrovních systému. Hodnocení na úrovni systému bude komplexně monitorovat situaci ve vzdělávacím systému z hlediska sledovaných cílů, zejména podpory rovných příležitostí[57], což obnáší obsáhlou agendu zaměřenou na budování kultury hodnocení.

Popis výsledků a cest k jejich dosažení

Aktivity podpořené v rámci Specifický cíl 4 povedou k následujícím výsledkům:

1. Vytvoření **uceleného systému standardů, monitorování a hodnocení** zahrnujícího hodnocení žáků, škol, školských zařízení, pedagogických pracovníků, ředitelů i hodnocení na úrovni regionů i celé ČR; tyto složky budou propojené a sladěné, včetně **propojení externího a interního hodnocení** škol a školských zařízení. Hodnocení na úrovni systému bude zahrnovat **kritéria naplňování cílů v oblasti rovných příležitostí** tak, aby bylo možné systematicky a komplexně monitorovat nerovnosti ve vzdělávacím systému. Součástí systému bude i publikování výsledků hodnocení kvality vzdělávání na všech úrovních systému včetně informování veřejnosti tak, aby nedocházelo k nespravedlivému ohrožení některých škol.
2. Hodnocení bude zahrnovat **jak sumativní, tak formativní složky**. Budou připraveny a ověřeny dosud chybějící nástroje pro hodnocení dosahování některých podstatných vzdělávacích cílů, včetně KK. Pedagogičtí pracovníci budou podpořeni v oblasti kontinuálního vyhodnocování pokroku jednotlivých žáků a v oblasti poskytování zpětné vazby jak žákům, tak i jejich rodičům.
3. Budou připraveny nástroje pro **zavedení procesů tzv. moderace** v rámci škol i mezi školami, pro zajištění shody v přístupech a v zavedení „benchmarku“, zvýšení míry spolehlivosti a spravedlnosti hodnocení žáků pedagogy.

[55] Viz připravovaný kariérní systém pro učitele.
[56] Santiago, OECD, 2012; McKinsey and Company, 2010.
[57] NPR 2013; PISA 2009 Results: Overcoming Social Background Volume II, OECD, 2009.

4. Ředitelé škol a školských zařízení **zvýší své kompetence v oblasti vedení pedagogických pracovníků a řízení změny**.
5. Aktéři na všech úrovních systému (včetně zřizovatelů škol) zvýší prostřednictvím vzdělávání a participativních forem učení své kompetence v oblasti monitoringu, práce s daty, hodnocení výsledků vzdělávání i hodnocení kvality, včetně naplňování cílů v oblasti rovných příležitostí.

K úspěšnému naplnění cíle je nezbytné stanovení obecných cílů vzdělávání[58], zavedení kariérního systému učitele a ředitele a dostatečně stabilní politická situace.

Specifický cíl 5: Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků

Cílem je zvýšení kvality přípravy **pedagogických pracovníků v pregraduálním studiu, a nekvalifikovaných učitelů a učitelů v adaptačním období ve spolupráci se školami jako zaměstnavateli.**

Popis výsledků a cest k jejich dosažení

Aktivity v rámci Specifického cíle 5 povedou k těmto výsledkům na úrovni každé VŠ vzdělávající učitele[59]:

- **1. Restrukturace studijních programů s vyšším podíl praxe, což bude umožněno** zaváděním dlouhodobé reflektované pedagogické praxe (na školách, v zájmovém a neformálním vzdělávání při práci s dětmi a mládeží anebo v soc. službách při práci s ohroženými nebo nadanými dětmi a mládeží v ČR nebo v zahraničí), propojené s výukou obecné a oborové didaktiky a pedagogicko-psychologických disciplín. Restrukturování studijních programů učitelství bude v souladu s národním kvalifikačním rámcem a standardem začínajícího učitele a povede k rozvoji kompetencí studentů v oblastech pedag. diagnostiky, k **diferencované výuce ke KK** a ke zlepšení v oblasti formativního i sumativního hodnocení.

  2. Zlepšení spolupráce odborných a pedagogických fakult tím, že se spolupráce zaměří na posílení didaktik a pedagogickou transformaci odborných témat, zvýšení podílu praxe, spolupráci s MŠ/ZŠ/SŠ při podpoře zájmu žáků o studium tech. a přírodověd. předmětů.

- **3. Zvýšení kvality CŽV a to zejm. vytvořením** systému práce s absolventy ve spolupráci se zaměstnavateli k řešení adaptační fáze nastupujících učitelů a pro využití zpětné vazby. Dále rozvojem studia nekvalifikovaných pedagogů na základě potřeb školské praxe a regionu a realizací blended-learning programů pro zvýšení kvalifikace pedagogů MŠ.

- **4. Rozvoj lidských zdrojů vysokých škol vzdělávajících učitele (VŠVU)** posílením pedag. kompetencí akademických pracovníků a pracovníků organizací působících ve vzdělávání ve spolupráci se školskou praxí, organizacemi poskytujícími DVPP a zahraničím a vytváření sítí fakultních učitelů z praxe, kteří soustavně spolupracují s VŠVU a výzkumná činnost i řízená praxe na zřízených fakultních školách.

  Vnějším faktorem je zavedení kariérního systému učitele a profilu společného absolventa VŠVU.

[58] V souvislosti se Strategií 2020.

[59] Základní problémy a požadavky pro zvýšení kvality přípravy jsou popsány v projektech IPn „Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání“ a „Kariérní systém“.

Specifický cíl 6: Zvyšování kvality odborného vzdělávání včetně posílení jeho relevance pro trh práce

Cílem je **podpořit motivaci dětí a žáků ke studiu technických a přírodovědných oborů**, **zlepšit odborné a podnikatelské kompetence absolventů** a **zvýšit jejich uplatnitelnost na trhu práce**. Doprovodným cílem je zlepšit podmínky pro vzdělávání dospělých na školách a zvýšení přínosu tohoto vzdělávání pro jejich uplatnitelnost.

Popis výsledků a cest k jejich dosažení

a) **Zvýšení zájmu dětí a žáků o vědu a techniku a uplatnitelnost absolventů** prostřednictvím**:**

1. **Rozšíření polytechnické výchovy** v MŠ a ZŠ.
2. **Zvýšení spolupráce škol a zaměstnavatelů** při realizaci vzdělávání a v oblasti stáží. Školy budou podpořeny upravovat své ŠVP ve spolupráci se zaměstnavateli k dosažení požadovaných klíčových a odborných kompetencí žáků posilujících jejich uplatnitelnost na trhu práce. Zvýší se podíl zaměstnavatelů na profesně specifickém počátečním vzdělávání, zkvalitnění kariérového poradenství a podpoře manuální zručnosti, kreativity a zájmu o vědu a techniku.
3. **Rozšíření spolupráce mezi školami** při výuce, sdílení dobré praxe a propojení zájmového a odborného vzdělávání zaměřené na inovace technologií a efektivní výuku odborných a podnikatelských kompetencí a podporu žáků s vynikajícími výsledky v praktických předmětech.
4. Zvýšení **kvality pedagogických pracovníků a zvýšení kapacity i kvality kariérového poradenst**ví na školách.

b) **Zvýšení kapacity odborných škol realizovat vzdělávání dospělých** ve vazbě na definované profesní kvalifikace (PK) a **zvýšení prostupnosti mezi programy počátečního a DV** prostřednictvím systému uznávání výsledků předchozího učení.

Mezi klíčové externí faktory, které ovlivní realizaci intervencí, patří míra zájmu zaměstnavatelů spolupracovat více se školami.

Tabulka č. 12: Specifické indikátory programu výsledků (dle SC)

Problematika indikátorů bude předmětem dalšího rozpracování, kdy navržené indikátory budou ve spolupráci s MMR dále upravovány a doplňovány o požadovaná data.

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)[2]	Zdroj údajů	Frekvence sledování

Tabulka č. 13: Pro ESF: Společné výsledkové indikátory, pro které je stanovena cílová hodnota a specifické indikátory výsledků programu odpovídající SC (po investičních prioritách, členěné podle kategorie regionu)

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota[60] (2022)	Zdroj údajů	Interval podávání hlášení

[60] Tento seznam obsahuje ty společné indikátory výsledků, pro které je nastavena cílová hodnota, a všechny indikátory výsledků specifické pro daný program. Cílové hodnoty pro společné indikátory výsledků musí být kvantifikovány a pro indikátory výsledků specifické podle programu mohou být kvalitativní nebo kvantitativní.

2.3.2 Popis typu a příkladů aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

Investiční priorita: ESF čl. 3 bod 1 (c) i) Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

2.3.2.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů

Investiční priorita je zaměřena na regionální školství včetně SC 5 zaměřeného na zkvalitnění přípravy pedagogických pracovníků, který je vložen do PO 3 pro svůj přímý vliv na kvalitu počátečního vzdělávání. SC 6 obsahuje jako prvek rozvoje kvality sekundárního vzdělávání také rozvoj podmínek pro další profesní vzdělávání dospělých na školách.

Problematika inkluzívního vzdělávání (SC 1), rozvoje klíčových kompetencí (SC 3) hodnocení, monitoringu a kompetencí ke strategickému řízení (SC 4) jsou průřezovými oblastmi podpory, které prostupují všemi stupni škol (MŠ, ZŠ, SŠ). Strategickým přístupem, jehož cílem je znovuobnovení důvěry škol v kurikulární reformu a nastartování proinovativního přístupu škol, je proto podpora pedagogických sborů MŠ a ZŠ. Podstatou tohoto přístupu soustava aktivit jdoucích napříč všemi SC, které dohromady utvoří akci KLIMA (**K**ultura učení, **L**eadership, **I**nkluze, **M**etodická podpora učitele (Mentoring), **A**ktivizující formy učení).

Oblast PV řeší SC 2. Aktivity přispějí ke zkvalitnění PV v MŠ a dalších zařízení pro PV[61]. Důraz bude kladen na systematické vzdělávání pedagogických pracovníků a dalších osob pečujících o předškolní děti v oblasti **předmatematické a předčtenářské gramotnosti, a v oblasti přírodovědného a polytechnického vzdělávání**. Zaměří se na individuální podporu pedagogů (mentoring, supervize) pro **prohloubení či rozšíření jejich kompetencí k rozvoji KK dětí** a pro **prevenci syndromu vyhoření**. Podpora bude směřovat i k rozvoji **spolupráce pedagogických pracovníků MŠ a prvního stupně ZŠ a rodičů dětí**/žáků. OP VVV se zaměří na vzdělávání předškolních pedagogů v problematice začleňování dětí se SVP (zejména dětí sociálně znevýhodněných) a v oblasti logopedické prevence. Aktivity v rámci SC 5 synergicky umožní zvýšení kvalifikace předškolních pedagogů a pregraduální přípravu s důrazem na problematiku pedagogické diagnostiky a práce s heterogenní skupinou.

Na úrovni **ZŠ a SŠ** se v rámci SC 3 OP VVV zaměří především na zkvalitňování vzdělávání žáků **v klíčových kompetencích včetně rozvoje základních gramotností, a na podporu nadání a talentu, speciálně pak v oblastech spadajících pod koncept STEM**[62]. Dále bude podporována i **podnikavost a kreativita žáků.** Kompetence a nadání v těchto oblastech budou cíleně rozvíjeny ve spolupráci škol, školských zařízení, výzkumných institucí a zaměstnavatelů již od MŠ. Bude podpořeno zájmové a neformální vzdělávání v návaznosti na formální vzdělávání s akcentem na inkluzi a rozvoj KK každého dítěte a žáka.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků bude založen na analýze jejich vzdělávacích a rozvojových potřeb s využitím celého spektra diverzifikovaných forem podpory a s vyhodnocením jeho účinnosti při zavádění nových znalostí do praxe. Podpora pro učitele všech stupňů pak bude nově rozšířena

[61] Podporu získají pouze ta zařízení, která prokazatelně doloží, že při vzdělávání dětí postupuje podle platného RVP PV.
[62] Science, Technology, Engineering and Mathematic education.

o individuální formy, zejména mentoring (metodické vedení učitelů) a supervize. Zaměří se zejm. na rozvoj kompetencí v oblasti inkluzívního a diferencovaného vzdělávání, rozvoje KK inovativními metodami vzdělávání a k efektivnímu využití moderních technologií. Pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení je podpora zacílena na rozvoj jejich kompetencí v oblasti vedení škol k lepším výsledkům žáků a podpory profesního rozvoje pedagogických pracovníků. Pro ředitele škol a školských zařízení bude připraven komplexní systém rozvoje respektující různé potřeby v určitých fázích jejich kariéry: od výběru ředitele, přes jeho přípravu a hodnocení až po profesní rozvoj ředitele.

Program se dále zaměří na **zvyšování kvality přípravy pedag. pracovníků** v SC 5, a to rámcově zvyšováním kvality VŠ vzdělávajících učitele a speciálně pak rozvojem kompetencí budoucích absolventů a začínajících učitelů v oblastech diferencované výuky, formativního hodnocení a inkluzívního vzdělávání, a zavádění průřezových témat vedoucích k rozvoji KK do výuky. Zásadním přínosem bude podpora zvýšení podílu reflektované praxe studentů VŠ vzdělávajících učitele.

Na úrovni **systému** program podpoří akce v oblasti inkluzívního vzdělávání (SC 1) a hodnocení, monitoringu a strategického řízení (SC 4).

Budou posilovány běžné školy (ZŠ, SŠ), školská zařízení a další organizace ve vzdělávání v oblasti začleňování dětí a žáků se SVP s ohledem na odstraňování selektivity ve vzdělávacím systému, a to zaváděním vyrovnávacích a podpůrných opatření, rozvojem školních poradenských pracovišť, zlepšováním sociálního klimatu při začleňování žáků se SVP a rozvojem diferencované výuky. V předškolním vzdělávání budou podpořeny aktivity vedoucí k včasnému začleňování dětí se SVP (zejména dětí sociálně znevýhodněných), rozvoj spolupráce pedagogických a sociálních služeb a rodiny ve vzdělávání. Paralelně budou podpořeny nástroje pro zvýšení kvality **systému pedagogicko-psychologického poradenství** k zajištění lepšího diagnostikování individuálních potřeb dětí a žáků, navrhování vhodných vyrovnávacích a podpůrných opatření v plné součinnosti s MŠ a ZŠ, školskými zařízeními, OSPOD a NNO a zavedení nových terapeutických přístupů a principů a implementace standardů a evaluace péče v zařízeních institucionální výchovy (řeší SC 1).

Bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních partnerů na daném území při přípravě a realizaci společných plánů zaměřených na zvyšování kvality výuky s ohledem na podporu spravedlivého přístupu ke vzdělávání a zavádění systému hodnocení kvality a strategického řízení ve vzdělávání. Jedním z nosných prvků je tvorba a realizace územních strategických vzdělávacích plánů (řešeno synergicky v SC 1, SC 3 a SC 4).

Dojde k prohloubení kompetencí k hodnocení kvality a strategickému řízení u aktérů na všech úrovních vzdělávacího systému. Pro systém budou vytvořeny nástroje pro monitorování vzdělávací soustavy z hlediska spravedlivého přístupu ke vzdělávání (nástroje umožňující vyhodnotit socioekonomické zázemí na úrovni žáka i školy) a nástroje k ověřování výsledků vzdělávání, včetně hodnocení KK a budou provázána nástroje externího interního hodnocení škol (řeší SC 4).

Zvýšení relevance vzdělávání k požadavkům trhu práce bude realizováno aktivitami v rámci SC 6. OP VVV se zaměřujeme na zlepšení kvality a uplatnitelnosti absolventů (především) středních odborných škol. Aktivity se zaměří zejména na **zlepšení spolupráce škol a zaměstnavatelů,** školských zařízení a ostatních aktérů ve vzdělávání, VaV. Tato spolupráce bude probíhat nejen při realizaci odborného

výcviku či odborné praxe, ale také v oblasti inovace obsahu odborného vzdělávání (úpravy školních vzdělávacích programů ve vazbě na revize RVP), ukončování studia a odborné přípravy. Role zaměstnavatelů bude posílena i v oblasti kariérového poradenství, kdy bude cílem **zvýšit motivaci žáků studovat** a v praxi uplatnit odborné dovednosti a zároveň zvýšit informovanost žáků a učitelů o požadavcích na výkon povolání, pracovním prostředí a perspektivě uplatnění. Motivace dětí a žáků ke studiu technicky zaměřených oborů bude zvyšována prostřednictvím posílení **polytechnického vzdělávání** v MŠ a ZŠ a ve školských zařízeních a podporou aktivit rozvíjejících podnikavost a kompetence k podnikání na všech stupních škol (do úrovně Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání - ISCED 3), podporou kariérového poradenství směřujícího ke zvýšení atraktivity odborného vzdělávání a překonávající stereotypy spojené s první profesní volbou (řešeno synergicky v SC 6 a dále v SC 2, SC 3).

Kvalita v odborném vzdělávání bude dále posílena prostřednictvím DVPP vedoucího ke **zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků** škol a školských zařízení s cílem zvýšit schopnost škol a školských zařízení zvyšovat zájem žáků o praktické dovednosti, odborné vzdělávání, vědu a techniku a podnikavost.

Program umožní zlepšit uplatnitelnost dospělých se středním vzděláním - program umožní podporou provazování systémů počátečního a DV. Klíčová je v tomto pohledu role SŠ – vzhledem k nástupu populačně slabších ročníků bude vytíženost škol klesat a jejich kapacity bude ve stále větší míře možné využít pro vzdělávání dospělých. Efektivnost těchto opatření bude dále podpořena **zjednodušením prostupnosti** mezi programy počátečního a DV, zvýšení jejich kompatibility a relevance ke kvalifikačním požadavkům trhu práce.

V projektech bude umožněn nákup potřebného vybavení škol a organizací ve vzdělávání pro realizaci vzdělávacích aktivit.

V aktivitách bude výrazně podpořena spolupráce a síťování aktérů na všech úrovních vzdělávací soustavy. Podpořen bude **rozvoj spolupráce a vzájemného učení škol** a rozvoj vzájemné spolupráce jednotlivých aktérů ve vzdělávání na horizontální úrovni (školy, rodiče, zaměstnavatelé, školská zařízení, NNO, poradenská zařízení, výzkumné instituce) i na vertikální úrovni (místní – krajské – národní – mezinárodní) směrem ke zlepšování výsledků žáků a studentů, motivaci a budoucímu uplatnění ve vědě, výzkumu a na trhu práce. Při tvorbě a realizaci územních strategických plánů se zapojí vedle škol i jejich sociální partneři. Osnovou spolupráce bude kromě KK, zejména podnikavosti a kreativity a motivace k vědě a badatelsky orientovanému vzdělávání, v synergických akcích prostupujících celým OP VVV.

Identifikace hlavních cílových skupin

- Děti a žáci
- Studenti vyšších odborných škol
- Studenti VŠ (budoucí pedagogičtí pracovníci)
- Akademičtí pracovníci vzdělávající budoucí pedagogické pracovníky
- Pedagogičtí pracovníci
- Rodiče dětí a žáků
- Zaměstnanci veřejné správy působící ve vzdělávací politice
- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání a poradenství
- Pracovníci popularizující vědu

Specifikace cílového území

Podpora v rámci této investiční priority bude zacílena především na území méně rozvinutých regionů (regiony, jejichž HDP na obyvatele je méně než 75 % průměru HDP v EU27).

V případě některých Individuálních projektů systémových budou mít aktivity dopad na celé území ČR.

Územní problémy regionálního školství již nejsou tak silně prostorově determinovány. Dopady v současnosti a výhledu na období 2013-2020 nejsou z hlediska stability a rozvoje území tak zásadní.

Dle Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020 bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na rozvojová území, periferní území i na státem podporované regiony.

Určení typů příjemců, kteří budou podporováni

- Školy a školská zařízení
- Organizační složka státu (OSS) a ostatní přímo řízení organizace MŠMT (OPŘO)
- NNO
- VŠ
- Kraje
- Právnické osoby působící ve vzdělávání a v kariérovém poradenství (na úrovni systému, sociálního partnerství, přímého vzdělávání, výzkumu nebo popularizace vědy)
- Zřizovatelé škol a školských zařízení a jejich svazky a sdružení
- Zaměstnavatelé, pokud v souladu s předmětem své činnosti poskytují plnění v souvislosti s aktivitami, které mohou být předmětem podpory OP VVV, nebo s vytvářením nezbytných podmínek pro takové aktivity.

2.3.2.2 Hlavní principy pro výběr operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání individuálních projektů (nevratná finanční pomoc), kdy bude možné žádat o podporu prostřednictvím individuálních projektů ostatních a individuálních projektů systémových.

V případě individuálních projektů systémových se bude jednat o podporu na národní úrovni a nebo o podporu klíčových příjemců.

Principy pro podporu systémových projektů

1. **Vazba** zadání na **Strategii 2020** a Dlouhodobý záměr
2. Jasně deklarovaný záměr **využití koncepčních výstupů**
3. Podpora vytváření **konsorcií / partnerství**
    - pro **zadání** a **projektový záměr**
    - pro **řešení projektu**
    - pro **evaluaci projektu**
4. Schválení projektového záměru a evaluační zprávy:
    - **Monitorovací výbor**
    - **Evropská komise** (EK)
5. Sankce pro případ neplnění kvality

Principy pro podporu projektů klíčových příjemců (kraj, území, VŠ)

1. Strategie je vždy podmínkou pro podporu projektů:

- Metodické vedení a podpora **při tvorbě strategií**

- **Zapojení dotčených aktérů** při tvorbě strategií území/VŠ

2. Projektový záměr:

- **Individuální vyjednávání ŘO a žadatele** o obsahu a přesné zaměření
- **Soutěž návrhů a zapojení zahraničních hodnotitelů**

3. Projekt:

- Průběžná kontrola a podpora kvality plnění (**formativní evaluace**)
- Sankce pro případ neplnění kvality

Je plánováno, že příjemci např. OSS, OPŘO nebo jednotlivé kraje, budou překládat především větší strategické projekty, které budou zahrnovat vybrané způsobilé aktivy v návaznosti na strategii zvýšení kvality, hodnocení a dalšího směřování vzdělávání. Tyto projekty budou podléhat expertnímu hodnocení z hlediska kvality a vyjednávání s poskytovatelem dotace, v rámci které budou projekty přizpůsobeny požadavkům poskytovatele.

V případě individuálních projektů ostatních budou projekty vybírány formou soutěže návrhů reagujících na konkrétní zadání problémů, cílů a parametrů výkonnosti. Přesné zadání bude obsaženo ve výzvě k předkládání projektů. U těchto projektů se očekává velký potenciál inovativních návrhů a jejich pilotního ověřování a evaluace.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude zejména v případě individuálních projektů ostatních (především u příjemců z řad MŠ, ZŠ, SŠ a školských zařízení) využito zjednodušených forem vykazování výdajů. Při vyhlašování výzev bude kladen důraz na princip sociální inovace, tj. vytvoření inovativního produktu v širokém partnerství, jeho odpilotování a ověření a až v následné výzvě plošná distribuce.

Při výběru projektů bude problematika horizontálních principů (rovnost žen a mužů, nediskriminace, rovný přístup a udržitelný rozvoj) hodnocena, zda projekty nejsou v rozporu s těmito principy, v případě, že ano bude příjemce vyzván k nápravě.

2.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci PO 3 nebudou využity finanční nástroje ve smyslu čl. 110 (5) obecného nařízení.

2.3.2.4 Specifikace velkých projektů

V rámci PO 3 nejsou plánovány velké projekty ve smyslu čl. 87 (2) (b) (iii) obecného nařízení.

2.3.2.5 Indikátory výstupu

Společné a programově specifické indikátory výstupu pro ESF pro investiční prioritu ESF čl. 3 bod 1 (c) i)Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Problematika indikátorů bude předmětem dalšího rozpracování, kdy navržené indikátory budou ve spolupráci s MMR dále upravovány a doplňovány o požadovaná data.

Tabulka č. 14: Společné a specifické programové indikátory výstupu (dle investičních priorit)

ID	Indikátor (název indikátoru)	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Interval pro reportování

2.3.3 Zvláštní ustanovení ESF: nadnárodní spolupráce

Ve všech SC bude podporována **nadnárodní spolupráce** při vytváření inovativních přístupů ve vzdělávání.

2.3.4 Výkonnostní rámec

Problematika bude předmětem dalšího rozpracování, je potřebná metodika zpracování.

Tabulka č. 15: Výkonnostní rámec prioritní osy 3

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Finální cílová hodnota k r. 2022	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru

2.3.5 Kategorie intervencí

Dimenze 1: Intervenční oblast

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
082 Udržitelná integrace mladých lidí, kteří nejsou zaměstnáni, vzdělávání nebo odborné přípravy na trhu práce	
088 Snížení předčasného ukončení školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, základnímu a střednímu vzdělávání	
097 Investice do institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb s ohledem na reformy, lepší regulaci a řádnou správu věcí veřejných	

Dimenze 2: Forma financování

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
Nevratná pomoc	

Dimenze 3: Území

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
01 Město	
05 Ostatní venkovské oblasti	

Dimenze 4: Sekundární téma

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
Nadnárodní spolupráce	

2.3.6 Souhrn plánovaného využití technické pomoci, včetně aktivit na posílení administrativní kapacity odpovědných subjektů a příjemců v dané prioritní ose

Pro PO budou specificky využity tyto prvky technické pomoci:

- konzultanti pro strategii obcí
- přímá konzultace a podpora příjemcům pomocí expertů ve vzdělávací politice (negociace),
- dohlídky – on going evaluace
- závěrečné evaluace
- zahraniční board pro systémové projekty
- organizační a odborná podpora pro informování žadatelů a příjemců v regionech

2.4 Prioritní osa 4: Technická pomoc

PO v souladu s obecným nařízením EK přispívá k zajištění efektivního řízení a implementace OP VVV včetně jeho propagace, hodnocení a přípravy budoucího programového období po roce 2020.

2.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifické cíle jsou stanoveny za účelem poskytování podpůrných aktivit nezbytných pro účinnou realizaci OP VVV.

Východiskem pro vydefinované SC v rámci technické pomoci OP VVV jsou především zdroje získané v průběhu implementace operačních programů v rámci programového období 2007-2013, a to zejména v oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání, konkrétně v rámci OP VaVpI a OP VK.

Specifický cíl 1: Zajištění efektivní administrace

Východiskem tohoto SC jsou zejména lidské zdroje, infrastruktura včetně vybavení a systémů, ověřené postupy a příklady dobré praxe získané v průběhu implementace OP VaVpI a OP VK.

Očekávaným výsledkem je zabezpečení přípravy, řízení, implementace, hodnocení, monitorování, kontrol a auditů OP VVV v souladu se zněním obecného nařízení.

Specifický cíl 2: Zajištění informovanosti a publicity

Východiskem pro stanovení tohoto SC jsou především vytvořené informační kanály včetně vybavení, realizované informativní akce, workshopy a semináře, a zpracované informační analýzy v průběhu implementace OP VaVpI a OP VK.

Očekávaným výsledkem je zajištění včasných, komplexních a přesných informací o OP VVV s požadavkem na adekvátnost a účelnost vynaložených prostředků.

Specifický cíl 3: Zajištění absorpční kapacity

Mezi východiska tohoto SC patří především zpracované externí studie a analýzy v průběhu implementace OP VaVpI a OP VK.

Na základě podpory aktivit zaměřených na rozvoj absorpční kapacity je očekávaným výsledkem tohoto SC zajištění dostatečného počtu kvalitních projektových žádostí předložených v rámci OP VVV.

2.4.2 Seznam indikátorů výsledku

Problematika indikátorů bude předmětem dalších řešení, kdy navržené indikátory budou ve spolupráci s MMR dále upravovány a doplňovány o požadovaná data.

Tabulka č. 16: Výsledkové indikátory (dle SC)

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Interval pro reportování

2.4.3 Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů

2.4.3.1 Popis podpořených aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Podporované aktivity budou prováděny za účelem naplnění vytyčených SC, které jsou nezbytné pro účinnou realizaci OP VVV.

Podporované aktivity zajišťující potřeby implementační struktury z pohledu administrativních kapacit přispívají svými výsledky především k dosažení SC 1: Zajištění efektivní administrace, a to včetně zajištění externích služeb. Mezi tyto podporované aktivity patří:

- Zajištění administrace OP VVV včetně odměňování zaměstnanců (včetně sociálního pojištění), kteří se podílejí na přípravě, výběru, hodnocení a monitorování programu, auditech a kontrolách.
- Tvorba a aktualizace metodických postupů implementace, pokynů a doporučení zajišťujících realizaci OP VVV.
- Pořizování a instalace počítačových systémů potřebných pro řízení, implementaci a monitorování.
- Aktivity související se zasedáními hodnotitelských komisí a Monitorovacího výboru OP VVV, včetně nákladů na účast externích odborníků.
- Realizace auditů a kontrol na místě.
- Zpracování odborných expertíz, analýz, studií a metodik pro nastavení či posouzení funkčnosti a efektivnosti systémů řízení, kontroly, pravidel a postupů realizace programu.
- Aktivity na podporu stabilizace personálních kapacit, které zároveň přispívají k horizontálním principům (např. náklady na firemní školku, náklady spojené s částečnými úvazky a flexibilní pracovní dobou).
- Aktivity související s přípravou dalšího programového období po ukončení OP VVV.

Podporované aktivity zaměřené na informovanost a publicitu vytváří komplexní a jednotný systém informování veřejnosti o OP VVV a společně s vytvořenými informačními nástroji přispívají k dosažení SC 2: Zajištění informovanosti a publicity. Mezi tyto podporované aktivity patří:

- Financování seminářů, workshopů, výměn zkušeností a informací.
- Aktivity a informační nástroje zaměřené na propagaci a publicitu, informativní akce.
- Vývoj, správa, rozvoj a technické zajištění informačních nástrojů.

Podporované aktivity související se SC 3 - zajištění absorpční kapacity zajišťují realizaci vhodných opatření k jejímu zvýšení. Mezi tyto podporované aktivity patří:

- Průběžné sledování a vyhodnocování absorpční kapacity, včetně zájmu či nezájmu o oblasti podpory, vývojové trendy, specifické skupiny aj.
- Poskytování informačních, poradenských a konzultačních služeb potenciálním žadatelům a příjemcům v oblastech souvisejících s přípravou a realizací projektu.
- Podpora tvorby a přípravy projektů pro předložení do OP VVV včetně monitorování projektových záměrů potenciálních žadatelů a příjemců.
- Podpora řízení projektů realizovaných v rámci OP VVV.

2.4.3.2 Výstupové indikátory přispívající k dosažení výsledků

Tabulka č. 17: Indikátory výstupů

ID	Indikátor (název indikátoru)	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2022)	Zdroj dat

2.4.4 Kategorie intervencí

Dimenze 1: Intervenční oblast

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
099 Příprava, provádění, monitorování a kontrola	
0100 Hodnocení a studie	
100 Informace a komunikace	

Dimenze 2: Forma financování

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
01 Nevratná pomoc	

Dimenze 3: Území

Kód	Příspěvek z EU: indikativní částka (EUR)
01 Město	
00 Nevztahuje se	

3 Finanční plán

3.1 Tabulka uvádějící pro jednotlivé roky v souladu s čl. 53, 110 a 111 návrhu obecného nařízení, výši celkových finančních závazků plánovaných podpor z jednotlivých fondů (EUR)

(čl. 87 písm. (d) a (i) návrhu obecného nařízení)

Tabulka č. 18

Kategorie regionu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
ERDF V méně rozvinutých regionech								(1)
ERDF V předchozích regionech								(2)
ERDF Ve více rozvinutých regionech								(3)
ERDF *Celkem*								(4)
ESF v méně rozvinutých regionech								(5)
ESF V přechodných regionech								(6)
ESF Ve více rozvinutých regionech								(7)
ESF *Celkem*								(8)
Fond soudržnosti								(9)
Celkem								(10)

3.1.1 Finanční plán operačního programu stanovující pro celé programové období, pro operační program a každou prioritní osu celkovou výši finanční podpory z fondů a národního spolufinancování vč. míry spolufinancování (EUR)

(čl. 87 odst. 2 písm. (d) (ii) návrhu obecného nařízení)

Tabulka č. 19

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionu	Základ pro výpočet příspěvku Unie (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Příspěvek z EU	Národní spolufinancování	Orientační rozdělení národního spolufinancování	Celkový příspěvek	Míra spolufinancování	Pro informaci
				(a)	(b) = (c) + (a)	Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)	(f) = (a)/(e)	Příspěvky Evropské investiční banky (EIB)
Prioritní osa 1	ERDF								
Prioritní osa 2	ESF								
Prioritní osa 2	ERDF								
Prioritní osa 3	ESF								
Prioritní osa 4	ERDF nebo ESF								

3.1.2 Rozdělení finančního plánu operačního programu podle prioritních os, fondu, kategorie regionů a tematických cílů pro ERDF, ESF a FS

Tabulka č. 20

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionu	Tematický cíl	Podpora z EU	Národní spolufinancování	Celkový příspěvek
Prioritní osa 1			Tematický cíl 1			
Prioritní osa 2			Tematický cíl 1			
			Tematický cíl 10			
Prioritní osa 3			Tematický cíl 10			
Prioritní osa 4						
Celkem						

4 Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj

(podle článku 87.3)

Tato kapitola nastiňuje postavení Řídicího orgánu a jeho plánované intervence, problematika je průběžně diskutována a specifikována na jednáních s partnery, které dosud probíhá. Průběžně bude kapitola dopracovávána.

Integrovaný přístup pro územní rozvoj vychází v OP VVV z nastavení typologie regionů v Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020. Integrované přístupy na regionální úrovni představují z pohledu regionálního rozvoje zvláštní nástroj pro uplatnění územní dimenze. Základním principem uplatnění integrovaných přístupů je věcná, územní a časová provázanost intervencí realizovaná na základě kvalitní strategie rozvoje území.

Kategorizaci území ČR je dle Strategie regionálního rozvoje rozděleno na tři základní typy z hlediska rozvojových znaků:

1. **Rozvojová území**, která se dále dělí na (i) metropolitní oblasti Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Hradecko-Pardubicko, Ústecko-Chomutovsko. Jsou zde koncentrovány funkce nejvyššího řádu (administrativa, finanční sektor, VaV, vysoké školství, infrastruktura, manažerské struktury); (ii) sídelní aglomerace jedná se o aglomerace, jejichž jádry jsou zbývající krajská města; (iii) regionální centra a jejich zázemí.

2. **Stabilizovaná území**, jedná se o území, která v dlouhodobém hledisku nevykazují významné negativní socioekonomické charakteristiky, ale zároveň nejsou „hybatelem“ socioekonomického rozvoje v regionu.

3. **Periferní území**, hlavním znakem pro tato území je většinová vyjížďka místních obyvatel za prací a do škol mimo tato území a nezřídka i pokračující vylidňování.

4. **Státem podporované regiony** se dále dělí na (i) hospodářsky problémové regiony a (ii) ostatní regiony (vojenské újezdy, oblasti s vyšší koncentrací sociálně vyloučených obyvatel, příp. další).

Konkrétní popis pojetí územní dimenze (včetně uvedení území, na která bude podpora cílena) je uveden u každé investiční priority OP VVV.

Při nastavování jednotlivých SC byly vždy zohledněny integrované přístupy, kdy byly vzaty v úvahu potřeby na regionální a sub-regionální úrovni. Vzhledem k tomu, že problematika VaV a vzdělávání je komplexní a s celorepublikovým dopadem, je nutné brát v potaz i tento rozsah a převážnou část aktivit bude nutné řešit plošně, ve shodě a s regionálními partnery.

Při využívání nástrojů pro uplatnění regionální dimenze - Integrované územní investice (ITI), Integrované plány rozvoje území (IPRÚ), Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) a Společný akční plán bude brán zřetel na to, jak tyto nástroje umožňují následně uplatnit provázané intervence z jiných operačních programů, především z Operačního programu Zaměstnanost a IROP, případně z OP PIK tak, aby docházelo k maximalizaci synergického efektu.

Kromě integrovaných nástrojů níže popsaných bude územní dimenze realizována i prostřednictvím individuálních projektů, nebo projektů se vzájemnou koordinací či synergických projektů z různých programů a fondů.

Cílem Řídicího orgánu je maximálně zjednodušit administrativní zátěž příjemců, a to zejména prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů přes tzv. unit costs / lump sums (jednotkové náklady). S tímto nástrojem má Řídicí orgán již pozitivní zkušenosti z předchozího programovacího období a bude jej maximálně začleňovat i do současného programovacího období.

Ve vazbě na nastavení OP VVV a jednotlivé aktivity programu je předpoklad využívání výše uvedených integrovaných nástrojů spíše sekundárního charakteru. V případě využití ITI, IPRÚ a CLLD jsou detaily k jednotlivým nástrojům uvedeny v následujících částech kapitoly 4.

4.1 Plánovaný přístup ke komunitně vedenému místnímu rozvoji a principy identifikace území pro jeho implementaci

V rámci OP VVV nebude napřímo využit integrovaný nástroj CLLD, nicméně Místní akční skupiny (MAS) budou využity jako prostředek pro zvyšování absorpční kapacity a zajištění monitoringu specifických problémů daného území. Koordinační role MAS při realizaci intervencí ve prospěch rozvoje venkova vychází z detailní znalosti místních podmínek a široké spolupráce s místními aktéry. Hlubší znalost místních problémů, dovednost zacílení na specifické problémy v místě působnosti MAS jsou výhody, které budou využity v rámci implementace OP VVV.

4.2 Plánovaná podpora udržitelného rozvoje měst

(čl. 87 odst. 3 písm. (a) návrhu obecného nařízení a čl. 7 odst. 2 a 3 návrhu nařízení k ERDF)

V rámci PO 3, především SC 1 Rozvoj inkluzívního vzdělávání, bude docházet k podpoře cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení, se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel (sociálně slabé) a osob se zdravotním postižením.

V okruhu klasifikace území je vhodné podporovat sociální začleňování obyvatel vyloučených lokalit ve všech typech území, tj. rozvojové oblasti, stabilizovaná území, periferní území i státem podporované regiony.

Očekávaným výsledkem intervencí v těchto oblastech je především zvýšení otevřenosti škol směrem k vyšší úrovni sociálního začleňování, zejména posilováním kompetencí pedagogických pracovníků běžných škol vzdělávat děti a žáky se SVP a aktivně ve školách realizovat podpůrná a vyrovnávací opatření. Dále by mělo dojít k rozvoji systému včasné péče o ohrožené děti. Zejména v oblasti předškolního vzdělávání, kdy dojde k posílení koordinovanou sociálně-pedagogickou intervenci do domácností, ve kterých žijí sociálně znevýhodněné děti. Zde je prostor pro tematický přístup k integrovaným přístupům ve vazbě na sociálně vyloučené osoby.

Dále také u SC 6 Zvyšování kvality odborného vzdělávání včetně posílení jeho relevance pro trh práce je nutné soustředit se na potřeby jednotlivých regionů, a to na úrovni krajů, měst i obcí. Tento SC má přímou vazbu na trh práce v daném regionu.

Při řešení problematiky inkluzívního vzdělávání se OP VVV orientuje specificky na sociálně vyloučené lokality, kde je integrovaný přístup nejvhodnější, protože zahrnuje intervence pro trh práce, sociální služby i vzdělávání. Problematika bude řešena výzvami koordinovanými i s ostatními relevantními operačními programy tak, aby docházelo k maximalizaci synergií.

Na druhou stranu, potřeba podpory inkluzívního vzdělávání není v ČR pouze v těchto lokalitách, ale je celoplošná, netýká se pouze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale zahrnuje i potřeby diverzifikace a individualizace výuky jako takové, a proto budou tyto intervence řešeny s plošným dopadem. Problematika zvyšování kvality v předškolním a základním vzdělávání (realizace SC 1-SC 5 PO 3) bude řízena centrálně a není možné ji zahrnout do integrovaných přístupů na úrovni kraje, obce či aglomerace. Nicméně budou do řešené problematiky přizváni příslušní aktéři např. zřizovatelé MŠ či ZR.

Tabulka č. 21: Indikativní finanční alokace na IPRÚ

1. Fond	2. Orientační příděl podpory z ERDF na integrovaná opatření udržitelného rozvoje měst podle čl. 7 odst. 2 návrhu nařízení k ERDF a orientační příděl podpory z ESF na integrované opatření	Podíl sloupce 2 na celkové alokaci fondu v rámci OP VVV (%)
Celkem ERDF		
Celkem ESF		
Celkem (ERDF + ESF)		

4.3 Využití integrované územní investice (jak je vymezena v článku 99 návrhu obecného nařízení) nad rámec rozvoje měst realizovaného podle článku 7 odst. 2 návrhu specifického nařízení k ERDF a indikativní rozdělení zdrojů na úrovni jednotlivých prioritních os

Z územního hlediska je cílem intervence v PO 1 posílit ukotvení omezeného počtu kvalitních výzkumných center na mezinárodní mapě znalostí a inovací a vytvořit tak na území ČR krystalizační jádra pro další šíření znalostí a expertízy do okolního ekonomického prostředí. Taková jádra budou současně, ve smyslu tzv. strategické regionální politiky, tvořit základní kostru inteligentní specializace a mezinárodní konkurenceschopnosti ČR. Z hlediska územního rozložení budou tyto intervence směřovat převážně do méně rozvinutých regionů. Budou s velkou pravděpodobností kopírovat stávající (nerovnoměrné) rozložení výzkumných kapacit v rámci ČR. Prostor pro využití ITI v OP VVV bude ve vybraných zdůvodněných případech v podpůrných aktivitách pro realizaci regionální strategie inteligentní specializace, např. v podpoře budování institucionální kapacity regionu pro implementaci regionální strategie inteligentní specializace či v oblasti popularizace VaV (např. podpora středoškolské odborné činnosti, popularizační aktivity mezi mládeží, apod.).

Tabulka č. 22: Indikativní finanční alokace na ITI

Prioritní osa	Fond	Indikativní finanční alokace (EUR)
PO 1	ERDF	
PO 2	ERDF, ESF	
PO 3	ESF	
Celkem		

5 Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel a osoby se zdravotním postižením

Především v rámci SC 1 – Rozvoj inkluzívního vzdělávání bude docházet k přednostní podpoře cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení, se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel (sociálně slabé) a osob se zdravotním pojištěním.

V rámci klasifikace území je vhodné podporovat sociální začleňování obyvatel vyloučených lokalit ve všech typech území, tj. rozvojové oblasti, stabilizovaná území, periferní území i státem podporované regiony. Intervence do této oblasti budou např. formou úzce specializované výzvy pro vytipované lokality a cílové skupiny. **Způsob výběru území k podpoře v rámci integrovaných přístupů bude probíhat** na základě:

- Strategie regionálního rozvoje (výběrem státem podporovaných území).
- Analýzy sociálně vyloučených lokalit.
- Krajských střednědobých komunitních plánů rozvoje sociálních služeb, resp. krajských strategií sociálního začleňování.
- Integrovaných plánů, strategií sociálního začleňování, komunitních plánů a jiných závazných strategických materiálů měst a obcí.

5.1 Zeměpisné oblasti nejvíce postižené chudobou/cílové skupiny, jimž nejvíce hrozí diskriminace

5.2 Strategie operačního programu k řešení zvláštních potřeb těchto zeměpisných oblastí/role cílových skupin nejvíce ohrožených chudobou

6 Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními nebo demografickými problémy

(čl. 87 odst. 4 písm. (b) návrhu obecného zařízení)

Pro ČR není tato kapitola relevantní, neboť se na jejím území nenacházejí regiony, na něž se vztahují parametry čl. 174 Smlouvy.

7 Úřady a orgány zodpovědné za řízení, kontrolu a audit a role relevantních partnerů

7.1 Úřady a orgány odpovědné za řízení, kontrolu a audit

(čl. 87 odst. 5 obecného nařízení)

Usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 k přípravě programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce pro programové období let 2014 až 2020 v podmínkách ČR, došlo k vymezení operačních programů. MŠMT bylo tímto usnesením pověřeno řízením OP VVV.

Stejným usnesením byla delegována i činnost Národního orgánu pro koordinaci na Ministerstvo pro místní rozvoj.

V souladu s návrhem nařízení a v návaznosti na Strategii Evropa 2020, NPR, Strategii rozvoje vzdělávání v ČR do roku 2020, Národní rozvojový plán a Národní strategický a referenční rámec ČR 2007 – 2013 a odpovídající národní předpisy definuje tato kapitola základní principy realizace OP VVV.

Tabulka č. 23: Přehled a kontakty na orgány zodpovědné za řízení, kontrolu a audit

Úřad/Orgán	Název úřadu/orgánu	Vedení úřadu (odpovědná osoba)/orgánu	Adresa	Telefon	e-mailová adresa
Řídící orgán	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy	Ministr	*Karmelitská 7* *118 12 Praha 1*	*+420 234 811 111*	*posta@msmt.cz*
Zprostředkující subjekt	Technologická agentura ČR	Předsedkyně	*Evropská 2589/33b* *160 00 Praha 6*	*+420 234 611 111*	info@tacr.cz
Národní orgán pro koordinaci	Ministerstvo pro místní rozvoj	Ministr	*Staroměstské náměstí 6* *110 15 Praha 1*	*+420 224 861 111*	*komunikace@mmr.cz*
Certifikační orgán	Ministerstvo financí	Ministr/náměstek	*Letenská 525/15* *118 00 Praha-Malá Strana*	*+420 257 041 111*	*podatelna@mfcr.cz*
Auditní orgán	Ministerstvo financí	Ministr/náměstek	*Letenská 525/15* *118 00 Praha-Malá Strana*	*+420 257 041 111*	*podatelna@mfcr.cz*
Orgán, který obdrží platby od EK	Ministerstvo financí	Ministr/náměstek	*Letenská 525/15* *118 00 Praha-Malá Strana*	*+420 257 041 111*	*podatelna@mfcr.cz*

Zprostředkující subjekt:
Řídicí orgán OP VVV deleguje výkony některých činností v rámci implementace v některých prioritních osách na zprostředkující subjekt. Zprostředkujícím subjektem je subjekt, který plní z pověření Řídicího orgánu příslušné povinnosti vůči příjemcům provádějícím operace. Tato skutečnost nemá vliv na celkovou odpovědnost Řídicího orgánu za řízení a implementaci operačního programu.

Zprostředkujícím subjektem v implementační struktuře OP VVV je pro PO 1 může být např. Technologická agentura České republiky (TA ČR). TA ČR je poskytovatelem podpory v dané oblasti. Hlavním přínosem zapojení TA ČR do přípravy a následně i do implementace OP VVV by byla maximalizace synergií mezi operačními programy v gesci MŠMT a OP PIK a dalších národních příp. evropských programů (např. Horizon 2020). Konkrétní rozdělení činností mezi Řídicím orgánem a Zprostředkujícím subjektem bude závazně písemně upraveno dohodou nebo jednostranným opatřením a navazujícími dokumenty (např. Prováděcí dokument OP VVV).

Zprostředkující subjekt prokazuje připravenost plnit svěřené úkoly – především dostatečnou administrativní kapacitu, funkčnost potřebných informačních systémů, plně funkční systém vnitřní kontroly, způsobilost v dotčeném oboru, jakož i v oblasti správního a finančního řízení za předpokladu, že to povede k efektivnějšímu systému implementace programu, mohou být implementační ustanovení popsaná v této kapitole upravena a to při respektování příslušné legislativy acquis communautaire a národní legislativy.

Na Zprostředkující subjekt budou delegovány zejména následující činnosti Řídicího orgánu:

a) spolupráce na tvorbě manuálů a pokynů nezbytných pro účinnou a správnou implementaci programu;
b) přijímání žádostí o podporu a organizování výzev k předkládání projektů a zajištění nezbytného informačního servisu pro žadatele;
c) posouzení úplnosti a formálních náležitostí předkládaných žádostí projektů;
d) organizace a spolupráce při vyhodnocení žádostí projektů;
e) zajištění podkladů pro vydání rozhodnutí o financování projektu a jejich případné změny včetně posouzení těchto změn;
f) kontrola postupu realizace jednotlivých projektů s cílem ověřit, zda spolufinancované výrobky a služby byly dodány a požadované výdaje byly vynaloženy v souladu s podmínkami smlouvy o financování;
g) ověření, že veškeré žádosti o platby předložené příjemcem podpory vycházejí z věrohodné účetní dokumentace a že systém uchovávání dokumentace je v souladu s dostatečným *audit trail;*
h) přezkoumání předložených žádostí o platbu příjemci podpory (především ověření souladu se stanovenými indikátory a finančním plánem projektu, souladu s politikami evropského společenství, posouzení, zda výdaje jsou způsobilé, atd.) a zajištění, že budou Řídicímu orgánu předloženy pouze oprávněné uskutečněné výdaje;
i) zpracování údajů o výdajích souvisejících s projekty v rámci programu jako podkladů pro certifikaci;
j) komunikace s příjemci podpory nezbytná pro účinnou realizaci projektů;
k) zajištění elektronické evidence dat pro monitorování a vyhodnocení implementace programu;
l) příprava podkladů pro výroční a závěrečnou zprávu programu;
m) spolupráce při zajišťování informovanosti a publicity programu.

Za ověřování výkazů výdajů a žádostí o platby před jejich odesláním Evropské komisi v rámci OP VVV je zodpovědný Platební a certifikační orgán. Usnesením vlády č. 448 ze dne 12. června 2013 bylo rolí Platebního a certifikačního orgánu ustanoveno Ministerstvo financí.

Za provádění auditu implementace OP VVV je zodpovědný Auditní orgán. Funkcí Auditního orgánu, který má odpovědnost za ověřování účinného fungování řídicího a kontrolního systému, bylo dle usnesení vlády č. 448 ze dne 12. června 2013 pověřeno Ministerstvo financí.

7.2 Opatření přijatá k zapojení relevantních partnerů v návaznosti na čl. 5 návrhu obecného nařízení při přípravě operačního programu a role partnerů při implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu

7.2.1 Role relevantních partnerů při přípravě, implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu

Příprava OP VVV probíhá **v souladu s čl. 5 obecného nařízení a do jeho příprav byly zapojeny všechny relevantní subjekty.** Postup přípravy operačního programu, zodpovědnost za přípravu jeho jednotlivých částí a zároveň důležitých úkolů, které s přípravou programu úzce souvisí, zaštiťuje materiál „Postup přípravy budoucího období kohezní politiky EU na MŠMT“, který byl schválen poradou vedení MŠMT v lednu 2013. MŠMT ustanovilo jako **vrcholný orgán v rámci příprav OP VVV Řídicí výbor**. Řídicí výbor řeší odbornou problematiku všech tematických okruhů budoucího OP VVV a principy implementace na externí úrovni. Řídicí výbor byl vytvořen na principu partnerské spolupráce a představuje platformu pro řešení aktuálních témat přípravy OP VVV. Členové Řídicího výboru jsou mimo zástupců MŠMT také klíčoví aktéři veřejné politiky, kteří byly navrženi věcně příslušnými útvary MŠMT (partnerské resorty, regiony, sociální partneři, zástupci nestátních neziskových organizací - NNO, komory, apod.). V čele Řídicího výboru stojí předseda, kterým je ministr školství, mládeže a tělovýchovy. Činnost Řídicího výboru se řídí statutem a jednacím řádem. Seznam partnerů zapojených do přípravy operačních programů je uveden v příloze F. V rámci přípravy OP VVV je kromě Řídicího výboru princip partnerství rozvíjen i formou kulatých stolů a partnerských jednání.

Řešení věcného zaměření jednotlivých tematických cílů a principů implementace je realizováno ve dvou úrovních – interní a externí. Tematické cíle jsou řešeny v rámci **tematických pracovních skupin**, jejichž struktura koresponduje s investičními prioritami návrhu obecného nařízení EK a předpokládanými prioritními osami budoucího OP VVV. Principy implementace OP VVV, budoucí implementační struktura či problematika finančních toků jsou řešeny samostatně v rámci Pracovní skupiny pro implementaci. Členové jednotlivých pracovních skupin jsou zástupci MŠMT přizvaných expertů a v externí úrovni i partnerských institucí. Cílem pracovní skupiny je příprava a projednání věcného zaměření příslušných investičních priorit a jejich implementace.

Výstupy jednotlivých pracovních skupin jsou projednávány v rámci **Projektového týmu** složeného z náměstků a dalších klíčových pracovníků všech skupin MŠMT. Cílem Projektového týmu je kontrola plnění úkolů, projednání a schválení výstupů pracovních skupin, koordinace činností a definování harmonogramu.

Výstupy odsouhlasené Projektovým týmem případně poradou vedení MŠMT jsou následně projednávány na externí úrovni v rámci **Řídicího výboru**. Řídicí výbor je vytvořen na principu partnerství a zohledňuje zájmy sociálních a odborných partnerů. Řídicí výbor, složený ze zástupců a partnerů MŠMT, odborné veřejnosti a zájmových skupin, je místem konzultace a dialogu se širokou odbornou veřejností, zájmovými skupinami a politickou reprezentací.

Organizační schéma pro přípravu budoucí kohezní politiky je navrženo s ohledem na efektivitu pracovních jednání a princip partnerství. Počet členů zejména u pracovních skupin je z důvodu flexibilního jednání limitován. Členové pracovních skupin interně zpracovávají návrhy řešení jasně zadaných úkolů, které jsou následně projednávány externě s odbornou veřejností, zájmovými skupinami a politickou reprezentací. Princip partnerství je v rámci přípravy OP VVV realizován jak na úrovni pracovních skupin (externí úroveň – členové z řad partnerů nanominovaní na pracovní úrovni), tak především na úrovni Řídicího výboru, jehož členové jsou jmenováni na základě nominací oslovených klíčových partnerů.

Souběžně s postupem přípravy programového dokumentu OP VVV a v souladu s čl. 48 návrhu obecného nařízení **probíhá proces ex-ante evaluace**. Na základě výběrového řízení byl za účelem provedení ex-ante evaluace programového dokumentu OP VVV vybrán zhotovitel, který v průběhu přípravy programového dokumentu OP VVV vypracuje Průběžnou a následně Závěrečnou zprávu. Obsahem Průběžné zprávy, jejíž návrh byl MŠMT předložen k připomínkám, je posouzení jednotlivých evaluačních okruhů a z nich vyplývající zjištění, závěry a navrhovaná doporučení pro modifikaci programu (případná doplnění nebo změny). Finální verze programového dokumentu OP VVV bude kompletně zhodnocena v Závěrečné evaluační zprávě, která bude následně aktualizována na základě výsledků negociací OP VVV s Evropskou komisí a Ministerstvem pro místní rozvoj – Národním orgánem pro koordinaci. Provedení ex-ante evaluace odpovídá požadavkům návrhu obecného nařízení pro fondy Společného strategického rámce, resp. podpůrné dokumentace včetně metodiky na národní úrovni. Vedle ex-ante evaluace probíhá zároveň proces **posuzování vlivů na životní prostředí (SEA)**, který posuzuje dopad OP VVV na životní prostředí se zohledněním vyjádření odborné i široké veřejnosti. Za účelem vyhodnocení SEA bylo vyhlášeno podlimitní výběrové řízení.

Řídicí výbor OP VVV plní zejména tyto úkoly:

- podílí se na tvorbě strategického zaměření operačního programu,
- projednává, připomínkuje a vyjadřuje se k pracovním verzím operačního programu,
- vyjadřuje se k návrhům implementační struktury operačního programu a dále se vyjadřuje k návrhům na rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé priority.

Tematické Pracovní skupiny Vzdělávání a Výzkum, vývoj a vysoké školy projednávají a připomínkují návrhy věcného obsahu operačního programu především v následujících oblastech: analytická část operačních programů, náplň relevantních tematických cílů, investičních priorit a prioritních os, překryvy a synergie s jinými subjekty/ministerstvy a ex-ante kondicionality.

První pracovní návrh operačního programu byl partnerům představen na druhém zasedání Řídicího výboru OP VVV konaném dne 25. března 2013. Daný návrh obsahoval části požadované pro 1. fázi přípravy operačních programů, tj. zejména úvodní analyticko-strategickou část, popis prioritních os a vymezení předběžných podmínek. Diskutována byla především struktura a nastavení programu a hlavní cíle. Cílem následujícího – třetího – zasedání, které se konalo v květnu 2013, bylo především seznámení s vypořádáním připomínek k první verzi programového dokumentu a zásadními změnami v programu. Zásadní změny byly: úprava indikátorů, úpravy v indikativním výčtu aktivit, doplnění typu příjemců, popis výsledků a cest k jejich dosažení a upřesnění textu. Na čtvrtém zasedání dne 21. června 2013 byla podána informace o vypořádání dalších připomínek v rámci 1. fáze přípravy operačního programu a o důležitých změnách v dokumentu, kterými byly zejména:

- odstranění Investiční priority 2 (SC 1 a 2) z PO 4 a zařazení SC 1 z investiční priority 2 do investiční priority 1 jako specifický cíl 6, rozpad SC 2 z investiční priority 2 do specifického cíle 3 a SC 6,
- úprava popisu PO 1,
- úprava indikátorů,
- úpravy v indikativním výčtu aktivit,
- doplnění typu příjemců,
- doplněna kapitola se zapojením partnerů a řízení a implementace OP VVV, návaznost na programové období 2007-2013, horizontální principy, tabulka předběžných podmínek, územní dimenze a vazba prioritních os na strategické dokumenty.

Celý proces přípravy OP VVV tudíž probíhá za neustálé kooperace s relevantními partnery a zásadní změny a úpravy jsou s nimi vždy diskutovány.

7.2.2 Globální granty

(čl. 87 odst. 5 písm. (c) návrhu obecného nařízení)

V současné verzi OP VVV je plánováno využití Globálních grantů, pro Zprostředkující subjekt, tato varianta bude dále zvažována.

7.2.3 Vyčlenění prostředků na budování administrativní kapacity

8 Koordinace mezi fondy, mezi EZFRV, ERDF a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také EIB

(čl. 87 odst. 6 písm. (a) návrhu obecného nařízení)

8.1 Koordinace s jinými Evropskými strukturálními a investičními fondy (ESIF)

Následující text mapuje jak obecné principy koordinačních mechanismů, tak specifickou problematiku synergií a koordinačních mechanismů mezi OP VVV a ostatními operačními programy.

Popis obecných koordinačních mechanismů s ostatními operačními programy financovanými z ESIF

a) <u>Koordinace mezi fondy – národní úroveň</u>

Koordinační mechanismy OP VVV s ostatními OP ESIF vycházejí z popisu daného mechanismu v **Dohodě o partnerství**. Na úrovni Dohody o partnerství je koordinace mezi fondy, programy a dalšími nástroji vnímána jako klíčový prvek programování a následné realizace. Pro vyloučení nežádoucích překryvů a zajištění komplementarity intervencí jsou vytipovány tzv. hraniční oblasti a rozpracován Akční plán jejich koordinace, nad jehož naplňováním dozírá **Ministerstvo pro místní rozvoj**.

Důležitou strukturou pro strategické směřování intervencí bude za veřejnou sféru na politické úrovni obsazená **Rada pro fondy Společného strategického rámce** (SSR), která převezme tuto úlohu od současného Řídicího a koordinačního výboru (ŘKV). Rada pro fondy SSR bude zajišťovat věcné rozhraní a návaznosti mezi programy spolufinancovanými fondy SSR a projednávat opatření k vyšší synergické efektivitě podpory poskytované z těchto fondů. Odborné zázemí ji poskytne Rada pro fondy SSR na pracovní úrovni a Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci. Rada pro fondy SSR na pracovní úrovni bude složena z pracovních skupin (PS) podle tematického zaměření. Pro sledování souladu OP VVV se strategiemi a dosažení synergií s ostatními operačními programy jsou klíčové především dvě pracovní skupiny:

- PS pro konkurenceschopné podniky, výzkum, inovace, efektivní veřejnou správu, zaměstnanost a vzdělávání.
- PS pro trh práce, vzdělávání a boj s chudobou.

Kromě těchto platforem na národní úrovni bude zachována činnost **koordinační skupiny pro ESF**, která se skládá ze zástupců řídicích orgánů (ŘO) ESF programů a vede ji Ministerstvo práce asociálních věcí (MPSV). Mezi hlavní činnosti koordinační skupiny ESF programů patří mj. zabezpečení vzájemné provázanosti a synergie operačních programů spolufinancovaných z ESF jak z hlediska obsahového tak i časového v průběhu celé jejich realizace a dále identifikace a řešení společných problémů ESF operačních programů.

b) <u>Koordinace výzev</u>

Pro zajištění co největší efektivnosti jednotlivých intervencí, respektive zabezpečení synergií intervencí OP VVV s ostatními relevantními operačními programy, bude probíhat koordinace procesu přípravy jednotlivých výzev a jejich následného vyhodnocování. Pro jednotlivé PO (a případně specifická témata) budou zřízeny **platformy či pracovní skupiny**, ve kterých budou zastoupeny relevantní operačními programy a další zúčastnění partneři (např. TA ČR v oblasti orientovaného výzkumu, Agentura pro sociální začleňování pro oblast inkluzivního vzdělávání aj.). Koordinovaný proces nastavování výzev a jejich hodnocení by měl přispět k realizaci takových projektů, které v maximální možné míře zajistí provázanost jednotlivých intervencí napříč relevantními operačními programy. Koordinace výzev tak přispěje k dosažení synergií mezi aktivitami, které jsou sice podporovány z různých operačních programů, ale které se vzájemně doplňují a jejich vzájemná provázanost je objektivní a potřebná a zároveň bude kladen důraz na odstraňování případných duplicit.

Role platforem pro koordinaci výzev:

- Podílí se na časové a věcné koordinaci výzev mezi OP VVV a příslušnými programy pro dosažení komplementarity a synergických výsledků.
- Podílí se na nastavení technických parametrů výzev (alokace finančních prostředků, stanovení formy výzvy, územní zaměření, specifikace oprávněných žadatelů a příjemců aj.).
- Spolupracují na nastavení komplementarit ve vztahu k podpůrným nástrojům EU jako např. Horizon 2020 (viz níže) a další komunitární nástroje.
- Podílí se na vyhodnocení výzev.
- Spolupracují na monitorování a evaluacích OP VVV v příslušných oblastech.

c) <u>Monitorovací výbory operačních programů</u>

Stejně jako v programovém období 2007 – 2013 bude základní koordinace mezi operačními programy synergickými s OP VVV zajišťována prostřednictvím vzájemného členství dotčených ŘO v monitorovacích výborech a náležitou výměnou informací.

Koordinace s jednotlivými operačními programy

a) <u>Operační program Zaměstnanost</u> <u>(financován z ESF)</u>

DV představuje významnou hraniční oblast, která spadá pod kompetence MŠMT i MPSV (ŘO OP Z). V rámci řešení hraničních oblastí bylo mezi ŘO OP Z a ŘO OP VVV dohodnuto, že podpora DV s přímou vazbou na trh práce bude předmětem intervencí realizovaných v rámci jednoho operačního programu – OP Z. Podpora v OP Z bude navazovat na intervence v oblasti regionálního školství realizovanými z OP VVV.

V oblasti DV byly vymezeny kompetence, respektive možnosti efektivní spolupráce MPSV a MŠMT, zejména v oblastech strategické podpory DV, regionální dimenze, identifikace potřeb trhu práce, poradenství, kvality DV a podpory nabídky i poptávky DV.

Koordinační mechanismus, který zabezpečí dostatečnou funkčnost a maximální efektivnost jednotlivých intervencí, spočívá v jasném definování rolí obou gestorů v procesu implementace. Poskytovatelem pomoci bude MPSV (ŘO OP Z) s tím, že za oblasti DV, které spadají do kompetence

MŠMT, bude věcným garantem MŠMT a zároveň bude zřízena koordinační pracovní skupina, která se bude podílet zejména na přípravě výzev.

b) <u>Integrovaný regionální operační program - IROP</u> <u>(financován z ERDF)</u>

Intervence realizované v rámci OP VVV (z ESF) budou v oblasti **regionálního školství** (PO 3) vykazovat synergie s intervencemi realizovanými z ERDF v IROP.

V rámci OP VVV, v PO 3 – *Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání* budou podporovány oblasti financovatelné z ESF. Vzhledem k tomu, že potřebné intervence k dosažení jednotlivých cílů v oblasti regionálního školství je nutné financovat i z ERDF, jsou příslušné aktivity v rámci IROP komplementární k aktivitám v OP VVV. U intervencí financovaných z ERDF se bude jednat zejména o investice do výstavby, rekonstrukce či přestavby objektů, ve kterých je poskytováno předškolní, primární a sekundární vzdělávání. V návaznosti na tyto infrastrukturní intervence bude moci být financováno i vybavení. V rámci OP VVV budou financovány aktivity související se zkvalitňováním vzdělávacích programů aj. Projekty podpořené z IROP by měly mít možnost získat podporu měkkých aktivit způsobilých pouze z ESF v rámci komplementárních výzev v OP VVV.

Jednotlivé ESF a ERDF intervence se tak budou vzájemně účelně doplňovat, je ovšem nutná úzká koordinace výzev prostřednictvím platformy/PS a využití dalších výše popsaných koordinačních mechanismů.

c) <u>Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost</u> <u>(financován z ERDF)</u>

Podpora výzkumu, vývoje a inovací představuje významnou oblast pro synergické působení intervencí OP PIK a OP VVV. V OP VVV je oblast výzkumu a vývoje řešena v PO 1 – *Posilování kapacit pro kvalitní výzkum*, která je financována z ERDF (investiční priorita 1a). Komplementárně jsou v PO 2 OP VVV - *Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj* z ESF financovány intervence do zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a do rozvoje lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje. Intervence v OP VVV jsou zaměřeny na posílení výzkumné excelence, kvalitní orientovaný výzkum, který je ještě vzdálený tržnímu uplatnění, a rozvoj lidských zdrojů ve VaV. OP PIK se v PO 1 – *Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace* financované z ERDF (investiční priorita 1b) zaměřuje na aplikovaný výzkum a posílení výzkumných kapacit pro potřeby průmyslu. Oba programy jsou tak ve vzájemné komplementaritě. K zajištění synergického působení intervencí v obou programech je nutné nastavit návaznost jednotlivých výzev a využít výše uvedené koordinační mechanismy. Bude též využito dalších koordinačních mechanismů, které zajistí úzkou spolupráci obou ŘO, zejména půjde o:

- Podíl obou ŘO na výběru projektů, např. formou účasti ve výběrové komisi.
- Bodové zvýhodnění projektů, které získají podporu z druhého programu.
- Spolupráce na hodnocení přínosů projektů.
- Zajištění sdílení dat synergických projektů a monitoring.

Kritická oblast **spolupráce veřejné výzkumné a aplikační sféry a zvýšení využití výsledků veřejného výzkumu** se prolíná oběma programy a zahrnuje jak intervence z ERDF, tak intervence do lidských zdrojů z ESF. Zde je nutné důsledné zajištění synergie tak, aby bylo v následujícím programovém

období dosaženo úzkého propojení obou sfér. V této oblasti budou proto synergie obou programů zajištěny nejen prostřednictvím výše uvedených mechanismů, ale i možným zapojením Technologické agentury ČR jako zprostředkujícího subjektu pro oba programy.

d) <u>Operační program Praha - pól růstu ČR</u> <u>(financován z ERDF a ESF)</u>

V rámci OP VVV bude využito možností daných nařízeními ohledně flexibilit použití prostředků pro méně rozvinuté regiony na území Prahy. Jednotlivé PO budou tedy danou částí intervencí zasahovat i na území Prahy. Půjde o intervence, které mají ze své podstaty dopad na celé území ČR (podpora VŠ v Praze, excelentní výzkumná centra aj.) Intervence v rámci Operačního programu Praha – pól růstu ČR (OP PPR) by se měly soustředit na oblasti specifické pro hlavní město, které mají dopad především na území Prahy (např. podpora aplikovaného výzkumu ve firmách, specifické problémy regionálního školství v Praze aj.).

Hranice mezi oběma programy bude přizpůsobena výkladu EK ohledně flexibility použití prostředků pro méně rozvinuté regiony. Bez ohledu na finální nastavení komplementarity obou programů budou při realizaci programů zabezpečeny potřebné synergie zejména prostřednictvím výše popsaných koordinačních mechanismů.

8.2 Koordinace s ostatními nástroji EU

Z hlediska komplementarit s dalšími komunitárními programy v období 2014 – 2020 předpokládáme v případě OP VVV nejsilnější synergie s rámcovým programem Horizon 2020, a to jak v oblasti konkrétních intervencí, kde se počítá s doplňkovým financováním vzájemně souvisejících aktivit, tak v oblasti koordinace obou nástrojů prostřednictvím personálního propojení odpovědných zástupců ČR v programových výborech Horizon 2020 v řídicích strukturách OP VVV.

Oblasti synergických intervencí

V případě konkrétních intervencí z OP VVV je počítáno s realizací intervencí jak povahy *upstream actions* (aktivity směřující k posílení absorpční kapacity pro projekty Horizon 2020), tak *downstream actions* (aktivity směřující k využití, šíření a uplatnění výsledků projektů realizovaných s podporou Horizon 2020).[63]

Z hlediska konkrétních intervencí předpokládáme, že v rámci PO 1 OP VVV budou podporovány zejména aktivity na posílení kapacit pro zapojení českých subjektů do projektů v pilíři I Horizon 2020 (Excellent Science), a to především v aktivitách na posílení zapojení českých subjektů do projektů nadnárodních výzkumných infrastruktur, dále aktivity na podporu absorpční kapacity v účasti v Horizon 2020 (podpora přípravy mezinárodních grantů a pracovníků grantové podpory), podpůrné granty (tzv. top-up grants), zejména pro akce European Research Council, Marie Skłodowska-Curie a pro projekty ERA Chairs. V rámci obou relevantních os OP VVV (PO 1 a PO 2) budou podporovány rovněž aktivity na podporu absorpční kapacity v účasti v Horizon 2020 (podpora přípravy

[63] Viz Commission staff working document, Elements for a Common Strategic Framework 2014 to 2020. SWD(2012) 61 final SWD(2012) 61 final.

mezinárodních grantů), dále systémové nadnárodní aktivity jako např. příprava účasti a účast českých subjektů v projektech EIT, joint programming, joint technology initiatives, apod.

Mechanismy a struktury pro koordinaci

Z hlediska mechanismů a struktur pro koordinaci obou nástrojů předpokládáme zapojení vybraných českých delegátů programových výborů Horizon 2020 v monitorovacím výboru OP VVV tak, aby mohla být zajištěna těsná koordinace a přenos informací mezi oběma podpůrnými nástroji. V případě koordinace informační podpory pro OP VVV a Horizon 2020 nepředpokládáme zásadní obtíže, jelikož poskytování informací a podpory pro oba nástroje bude zajišťováno prostřednictvím těch útvarů MŠMT, které jsou úzce zapojeny do přípravy OP VVV a budou rovněž zapojeny do jeho implementace. Otázky koordinace struktur a aktivit určených na podporu účasti žadatelů a příjemců v OP VVV a Horizon 2020 budou řešeny v závislosti na tom, jak se vyvinou jednání ohledně organizačního a finančního zajištění podpůrné sítě Horizon 2020 prostřednictvím Národního kontaktního bodu (tzv. NCP).[64]

8.3 Koordinace OP VVV s národními nástroji podpory

Do přípravy výzev v OP VVV budou zapojení příslušní věcní garanti oblastí podporovaných z OP VVV. Vzhledem k tomu, že tito věcní garanti jsou zároveň zodpovědní za národní politiky a nástroje jejich realizace, bude jejich zapojením do přípravy výzev v OP VVV zajištěna potřebná koordinace s existujícími národními nástroji podpory. Cílem bude nastavení podmínek podpory k maximálnímu využití synergického potenciálu současného působení intervencí OP VVV a národních nástrojů.
V případě podpory VaV (PO 1 a 2 OP VVV) bude koordinace s národními nástroji podpory VaV podpořena implementací relevantních intervencí prostřednictvím TA ČR jako zprostředkujícího subjektu. Tím bude zajištěna úzká provázanost s národními programy na podporu výzkumu řízenými touto agenturou.

8.4 Koordinace OP VVV s EIB

Vzhledem k tomu, že v OP VVV pravděpodobně nebude využito financování prostřednictvím finančních nástrojů, není koordinace s EIB pro OP VVV relevantní.

[64] Dosud není zcela jasné, zda financování informační sítě rámcového programu Horizon 2020 bude spolufinancováno přímo z prostředků Horizon 2020 jako tomu bylo u předchozího rámcového programu, nebo zda bude nezbytné jej financovat z jiných zdrojů

9 Ex-ante kondicionality

Předběžná podmínka 1.1 Výzkum a inovace: Existence národního nebo regionálního výzkumného a inovačního rámce politik pro inteligentní specializaci v souladu s NPR na podporu soukromých výdajů na výzkum a inovace

Národní Strategie inteligentní specializace (S3 strategie) je v současné době připravována MŠMT ve spolupráci se zástupci dalších operačních programů, které aplikují tuto předběžnou podmínku (zejména OP PIK a OP PPR), a také s reprezentanty krajů a institucí zodpovědných za řízení výzkumu, vývoje a inovací v ČR, kteří jsou sdružení v tzv. RIS 3 koordinační radě. S3 strategie se ve své konečné verzi stane součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací.

Předběžná podmínka 1.2 Výzkum a inovace: Existence víceletého finančního plánu a prioritizace investic

Při přípravě rozpočtu na VaVaI na následující rok je vždy stanoven střednědobý plán rozpočtu na VaVaI na období dalších dvou let. Tento způsob víceletého plánování rozpočtu na VaVaI zajišťuje kontinuitu, stabilitu a předvídatelnost vývoje veřejných prostředků investovaných do výzkumu, vývoje a inovací.

V současné době je RVVI připravován rozpočet na rok 2014 a střednědobý výhled na léta 2015 a 2016. Součástí tohoto rozpočtu a střednědobého rozpočtového výhledu je také vyčlenění prostředků na „Projekty velkých infrastruktur pro výzkum a vývoj“, na „Národní programy udržitelnosti I a II“ a na program „Centra kompetence“, které budou umožňovat rozvoj infrastruktur pro VaV v prioritních oblastech, včetně prioritních oblastí rozvoje infrastruktur s vazbou na ESFRI.

Dne 24. dubna 2013 byla na zasedání vlády ČR usnesením č. 294 schválena aktualizace NP VaVaI, která ukládá odpovědným orgánům státní správy povinnost připravovat rovněž dlouhodobý výhled rozpočtu na VaVaI na 7 let. Dlouhodobý výhled bude reflektovat cíle a závazky ČR stanovené v NPR. S aktualizovanou NP VaVaI bude úzce provázána připravovaná S3 strategie (viz výše), čímž bude zajištěna komplementarita mezi strategickým rámcem politiky výzkumu, vývoje a inovací, S3 a rozpočtem na VaVaI.

V červenci 2013 vláda schválila Národní priority orientovaného výzkumu, vývoje a inovací (Priority), které stanovují prioritní cíle výzkumu, vývoje a inovací, na jejichž podporu bude směřována podpora z veřejných prostředků. Při přípravě Priorit byly významně zohledněny prioritní cíle EU v oblasti VaVaI. Ex-post analýza zaměření Priorit potvrzuje, že národní Priority odpovídají prioritám EU stanoveným v evropských strategických dokumentech, zejména pak v novém rámcovém programu EU pro výzkum a inovace Horizon 2020.

Vláda svým usnesením č. 552 ze dne 19. července 2012 schválila Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Priority jsou platné na období do roku 2030 s postupným plněním. Materiál obsahuje vyjádření k předpokladu rozdělení výdajů na výzkumu, vývoje a inovací ze státního rozpočtu na jednotlivé oblasti a definuje období, kdy budou prováděna hodnocení plnění a aktualizace Priorit. Implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byla rovněž schválena usnesením vlády dne 11. července 2013 (č. 569). Tento dokument vytváří tematický a časový plán pro vyhlašování programů výzkumu, vývoje

a inovací do roku 2030 v rámci účelové podpory ve vazbě na Priority a aktualizaci NP VaVaI s jasným vymezením odpovědností jednotlivých poskytovatelů.

Při budování infrastruktury pro VaVaI je kladen důraz na dlouhodobé plánování, k čemuž slouží Národní cestovní mapa výzkumných infrastruktur pro VaVaI. V současnosti je do této národní cestovní mapy zahrnuto 45 infrastruktur, z nichž 20 je navázáno na ESFRI Roadmap. Většina infrastruktur zařazených do národní cestovní mapy (29 ze 45) je financována na základě pětiletého projektu velké infrastruktury schváleného vládou, což zajišťuje stabilní finanční podmínky pro jejich rozvoj.

Předběžná podmínka 2.1: Digitální růst: Strategický rámec politiky pro digitální růst, jež má stimulovat poptávku po cenově dostupných, kvalitních a interoperabilních soukromých a veřejných službách v oblasti IKT a zvýšit míru jejich využívání občany, včetně zranitelných skupin, podniky a orgány veřejné správy včetně přeshraničních iniciativ.

Oblast je součástí Digitálního Česka 2 v kapitole 5.6. Digitální gramotnost, elektronické dovednosti (e-skills). Na základě Digitálního Česka 2 byly zahájeny přípravné práce na Strategii pro zvýšení digitální gramotnosti a rozvoj elektronických dovedností občanů, jak vyplývá z opatření výše zmíněného Digitálního Česka 2.0 (bod II/7 UV č. 203 ze dne 20.3.2013), při které bude MŠMT spolugestorem MPSV.

Předběžná podmínka 9.1 Předčasné ukončování školní docházky: existence strategického rámce politiky zaměřené na omezování předčasného ukončování školní docházky v mezích článku 165 SFEU.

ČR se zavazuje ke splnění udržení podílu předčasných odchodů ze vzdělávání ve výši max. 5 % cílů v NPR. Stanovené cíle jsou již v ČR dosaženy, neboť ČR je jednou ze zemí s dlouhodobě nejnižším % předčasných odchodů ze vzdělávání na světě (4,5% - 2012).

Požadavkem EK je, aby v ČR existovalo následující (viz Annex IV, draft obecného nařízení):

a) statistiky: Systém sběru a analýzy dat a informací o předčasných odchodech ze vzdělávání, který vychází z objektivních podkladů a poskytuje základ pro rozvoj cílených politik a monitoring pokroku.

Stav v ČR: Statistika je prováděna 1x ročně v souladu s metodikou Eurostat (Český statistický úřad - ČSÚ). Standardně úspěšných výsledků je dosaženo zejména existujícím legislativním rámcem.

b) strategie: Strategický politický rámec pro řešení předčasných odchodů ze vzdělávání, který vychází z objektivních podkladů, týká se důležitých oblastí vzdělávání, včetně předškolního, a zabývá se preventivními, intervenčními a kompenzačními opatřeními a zahrnuje všechny oblasti politiky a účastněné strany, které jsou důležité pro řešení problematiky předčasného ukončování školní docházky.

Stav v ČR: Vzhledem k úspěšnému plnění závazku Rady nepovažujeme předčasné odchody ze vzdělávání (Early School Leaving - ESL) za plošný problém. Jsme si však velmi dobře vědomi ohrožení specifických cílových skupin – osob se spec. vzdělávacími potřebami, včetně žáků s horším socio-ekonomickým zázemím. ČR se specificky zaměřuje na snížení rozdílů ve výsledcích žáků, zvýšení kvality ve vzdělávání a rovné příležitosti. K tomu existují pro ČR doporučení, např. ze strany OECD. Tato doporučení se odrážejí jak v národních strategických dokumentech, tak ve SC 1 Rozvoj

inkluzívního vzdělávání. V OP VVV v rámci této investiční priority chceme podpořit kvalitu ve vzdělávání, ale i rovný přístup (SC 1: Zvýšení inkluzivního vzdělávání). Cílem není snížení ESL samo o sobě. Podpora inkluzivního vzdělávání plyne zejména z potřeby zvýšení kvality ve vzdělávání (individualizace) a snížení divergence výsledků ve vzdělávání. Některá plánovaná opatření však mohou zároveň přispět k prevenci ESL.

Tyto intervence však mohou mít zároveň pozitivní vliv na snižování ESL, protože předčasný odchod ze vzdělávání je nejviditelnějším (ale v ČR není nejčastějším) důsledkem dlouhodobého neúspěchu ve škole, přičemž primární příčinou je nedostatek spravedlnosti a začleňování. V národním, plošném měřítku se však dopad těchto intervencí výrazně neprojeví na celkovém % předčasných odchodů ze vzdělávání. Pro sledování výsledku strategií proto využíváme jiné indikátory (% žáků, kteří neprospívají, rozdíl ve výsledcích v závislosti na soc.-ek. statutu apod.).

V ČR tedy plníme požadavek a) tím, existuje plošná národní statistika v souladu s požadavky Eurostatu a plníme požadavek b) tím, že existuje strategie zacílená na speciální cíl. skupiny opřená o monitoring pokroku vztahující se k této cílové skupině.

Hlavními strategickými dokumenty jsou Plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D.H. proti České republice (2012 – 2014) a Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy v ČR (2011-2015). Opatření budou aktualizována v souladu s připravovanou Strategií vzdělávací politiky do roku 2020. Která vytvoří pro období 2014-2020 dlouhodobý plán v systému vzdělávání, ve kterém jednou z priorit budou předčasné odchody v kontextu doporučení Rady a požadavků ex-kondicionalit: „Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020“, která bude nadřízeným strategickým dokumentem, na který budou navazovat akční plány zaměřené na konkrétní ohrožené cílové skupiny.

Předběžná podmínka 9.2 Vysokoškolské vzdělání: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky zaměřené na zvyšování úrovně dosaženého terciárního vzdělání, kvality a účinnosti v mezích článku 165 SFEU.

V současné době probíhají intenzivní jednání o novele zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Novela vysokoškolského zákona vytváří pro oblast rozvoje vysokého školství základní legislativní rámec, na který budou navazovat další podzákonné úpravy a strategické dokumenty.

Základním strategickým dokumentem pro český vzdělávací systém je připravovaná Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, která je vytvářena za diskuse se širokou odbornou veřejností. Účinnost strategie je předpokládána na začátku roku 2014.

Na úrovni jednotlivých opatření popisuje strategii rozvoje oblasti vysokého školství Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2011 – 2015. Současný Dlouhodobý záměr je aktualizován pro každý rok.

Nově je připravován Implementační plán Strategie 2020, který bude rozpracovávat konkrétní opatření obsažená v Dlouhodobém záměru na úroveň implementace jednotlivých aktivit. V letech 2014 a 2015 bude Aktualizace Dlouhodobého záměru odkazovat na Implementační plán; v novém

Dlouhodobém záměru na léta 2016 – 2020 se Implementační plán Strategie 2020 stane jeho nedílnou součástí. Konečná verze Implementačního plánu se očekává na konci roku 2013.

Novela vysokoškolského zákona nebude doplněna zákonem o finanční pomoci studentům, jak bylo dříve plánováno, ale úpravou zákona č. 196/1993 Sb., o stavebním spoření.

Předběžná podmínka 9.3 Celoživotní učení: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky celoživotního učení v mezích článku 165 SFEU.

Celá kurikulární reforma ČR je postavena na principu CŽU a tento princip bude aplikován i v OP VVV.

Nejde jen o část DV, ale zejména o přípravu žáků a studentů na to, aby byli schopni se celoživotně vzdělávat, tak jak je to nutné v současném, rychle se měnícím světě. Proto je zásadní imperativ kladen na KK pro celoživotní učení ve středním vzdělávání a u dospělé populace. Se zvláštním zřetelem se věnujeme podpoře aktivit pro zajištění propojení počátečního a DV.

Pro zajištění podpory opatření CŽU budou vytvořeny synergie s OP Z, tak aby byla zajištěna relevance k potřebám trhu práce.

Hlavními strategickými dokumenty jsou Strategie celoživotního učení (2008-2015) a Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy v ČR (2011-2015). Opatření budou aktualizována v souladu s připravovanou Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2020.

9.1 Určení platných předběžných podmínek a vyhodnocení jejich plnění

Tabulka č. 24

Příslušná předběžná podmínka	**Prioritní osa nebo osy, ke kterým se předběžná podmínka vztahuje**	**Splnění ANO / NE/ Částečně**	**Kritéria splnění**	**Splnění kritérií** ANO / NE	**Odkaz u splněných podmínek** (odkaz na strategie, právní akt nebo jiný příslušný dokument, včetně odkazů na odpovídající kapitoly, odstavce nebo paragrafy, doplněné webovým odkazem nebo přístupem k celému textu)	**Vysvětlení** (tam, kde je to vhodné)
1.1 Výzkum a inovace: Existence národního nebo regionálního výzkumného a inovačního strategického rámce politik pro inteligentní specializaci v souladu s národním programem reforem na podporu soukromých výdajů na	OP VVV: PO 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum OP PPR: PO 1 - Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací OP PIK:	NE	Je k dispozici vnitrostátní nebo regionální strategický rámec výzkumné a inovační politiky pro inteligentní specializaci, která: - je založena na SWOT nebo podobné analýze s cílem soustředit zdroje na omezený soubor priorit	NE NE NE		Podle odborné zprávy, kterou pro Evropskou komisi zpracovali pověření experti, doc. Jiří Blažek a Dr. Christian Hartmann, ani jeden ze stávajících strategických dokumentů ČR (NIS, SMK, NP VaVaI, Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) plně nesplňuje požadavky stanovené EK pro strategické dokumenty k inteligentní specializaci (popsané zejm. v dokumentech "Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations" a "Connecting Smart and Sustainable Growth through Smart Specialisation"). Národní Strategie inteligentní specializace (S3 strategie) je v současné době připravována a stane se součástí Národní politiky VaVaI. Připravovaný dokument popíše provazby strategických dokumentů z hlediska S3 strategie i ve vazbě na různé zdroje financování. Koncepce příprav RIS3 strategie v ČR byla na základě zadání ze strany DG Research předmětem několikaměsíčního expertního posouzení. Pověření experti (paní Lenka Hebáková a pana Richard Granger), zhodnotili nastavení procesů přípravy S3

výzkum a inovace.	PO 1 - Rozvoj podnikání založený na podpoře výzkumu, vývoje a inovací		v oblasti výzkumu a inovací, - nastiňuje opatření na podporu soukromých investic v oblasti výzkumu a technického rozvoje, - obsahuje systém monitorování. Byl přijat rámec, který vymezuje dostupné rozpočtové zdroje pro výzkum a inovace.	NE NE		v ČR ve své zprávě velmi pozitivně. S Evropskou komisí bude v září 2013 ze strany MŠMT vyjednáván alternativní harmonogram pro plnění této ex-ante kondicionality – výsledek jednání zatím ještě není znám. Postup ČR v této věci je podpořen i výše uvedenými nezávislými experty DG Research - důraz by podle jejich vyjádření měl být především kladen na dodržení metodiky EK a korektní a úspěšné dokončení zahájených procesů, i za cenu toho, že by tento postup ohrozil dodržení původně stanoveného termínu, tj. 31. 12. 2013. V tomto kontextu je předpokládáno, že finální verze RIS3 dokumentu s odpovídajícím mandátem (tj. dokument schválený na krajské i národní úrovni – krajskými zastupitelstvy i vládou) během první poloviny roku 2014. RIS pro magistrát hl. m. Praha bude dokončena do konce roku 2013.
1.2. Existence víceletého finančního plánu a prioritizace investic.	PO 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	Částečně	Byl přijat orientační víceletý plán pro sestavování rozpočtu a stanovování pořadí	Částečně	Vláda svým usnesením č. 552 ze dne 19. července 2012 schválila Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Priority jsou platné na období do roku 2030 s postupným plněním. Materiál obsahuje vyjádření k předpokladu rozdělení výdajů na VaVaI ze státního rozpočtu na jednotlivé oblasti a definuje období, kdy budou prováděna	Národní Strategie inteligentní specializace (S3 strategie) je v současné době připravována a stane se součástí Národní politiky VaVaI. Připravovaný dokument popíše provazby strategických dokumentů z hlediska S3 strategie i ve vazbě na různé zdroje financování. ČR tedy zatím nemá plnohodnotnou S3 strategii, nicméně splňuje podmínku víceletého plánování rozpočtu VaVaI a prioritizace investic.

			důležitosti investic souvisejících s prioritami EU a případně Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury – ESFRI.		hodnocení plnění a aktualizace Priorit. (Národní priority VaVaI - viz http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=653383) Implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byla schválena usnesením vlády č. 569 ze dne 11. července 2013. Tento dokument vytváří tematický a časový plán pro vyhlašování programů VaVaI do roku 2030 v rámci účelové podpory ve vazbě na Priority a Aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (NP VaVaI) s jasným vymezením odpovědností jednotlivých poskytovatelů. Implementace Národních priorit - viz http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=684770 Dále existuje Národní cestovní mapa výzkumných infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace, která obsahuje také ESFRI projekty (vláda schválila v roce 2010). Tento strategický dokument vznikl v reakci na evropskou cestovní mapu (tzv. ESFRI Roadmap). Více informací - viz http://www.msmt.cz/vyzkum/ceska-roadmap. Víceletý plán rozpočtování je přijímán RVVI v rámci provádění zákona o státním rozpočtu (střednědobý výhled na další 2 roky).	Výše rozpočtu na VaV na rok 2014 je v současné době v jednání (třetí návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016 schválila Rada pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) na zasedání dne 31. května 2013).

2.1 Digitální růst: Strategický rámec politiky pro digitální růst, jež má stimulovat poptávku po cenově dostupných, kvalitních a interoperabilních soukromých a veřejných službách v oblasti IKT a zvýšit míru jejich využívání občany, včetně zranitelných skupin, podniky a orgány veřejné správy včetně přeshraničních iniciativ		Částečně (do 2. Q. 2015)	Zpracování Strategie pro zvýšení digitální gramotnosti a rozvoj elektronických dovedností občanů, jak vyplývá z opatření uvedeného v Digitálním Česku 2.0 (viz bod II/7 Usnesení vlády č. 203 ze dne 20. 3. 2013).	Částečně (do 2. Q. 2015)	Oblast je součástí Digitálního Česka 2 v kapitole 5.6. Digitální gramotnost, elektronické dovednosti (e-skills).	Strategie pro zvýšení digitální gramotnosti a rozvoj elektronických dovedností občanů vznikne ve spolugesci MŠMT s MPSV, které bude hlavním gestorem. Podmínka není předmětem programu OP VVV a OP Z a není tak pro ně relevantním kritériem.

9.1 Předčasné ukončování školní docházky: existence strategického rámce politiky zaměřené na omezování předčasného ukončování školní docházky v mezích článku 165 SFEU.	PO 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	ANO	Je zaveden systém pro sběr a analýzu údajů a informací o předčasném ukončování školní docházky na příslušných úrovních, který: - poskytuje dostatek podkladů pro vypracování cílených politik a umožňuje sledování vývoje.	ANO	V ČR provádí šetření 1x ročně ČSÚ zcela v souladu s metodikou Eurostatu výběrovým šetřením pracovních sil. Výstupy jsou zasílány Eurostatu a zobrazují se na stránkách Eurostatu. VŠPS má tradici od roku 1992. Metodika ke sběru dat je uvedena na: http://www.czso.cz/výkazy/vykazy.nsf/i/vyberove_setreni_pracovnich_sil Data jsou systematicky využívána pro sledování, upevňování a rozvoj opatření udržují dobrý stav plynoucích z legislativy a slouží ke sledování rozdílů mezi ženami a muži. Ano, poskytuje dostatek podkladů a výsledkem je podpora ověřených opatření - proto ČR nepatří mezi státy, které evidují větší počty předčasných odchodů ze škol. To je dáno zejména legislativním rámcem.	ČR je jednou ze zemí s nejmenším podílem předčasných odchodů na světě: 2012 – 4,5 %. Údaje za časovou řadu jsou dostupné na stránkách Eurostatu: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdsc410 Podle metodických vysvětlivek k tabulce jsou zveřejněné údaje v souladu s uvedenou metodikou Eurostatu. Šetření probíhá 1x ročně. Výsledky se zobrazují na stránkách Eurostatu: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdsc410&plugin=1. Data jsou systematicky využívána pro sledování, upevňování a rozvoj opatření udržujících dobrý stav plynoucích z legislativy a slouží ke sledování rozdílů mezi ženami a muži.
			Existuje strategický rámec politiky zaměřené na řešení problematiky předčasného ukončování školní	ANO, částečně (do roku 2014 / 2015)	Přestože předčasné odchody nejsou v ČR významným problémem, ČR identifikovala a zaměřuje se na cílové skupiny, u kterých jsou předčasné odchody ze vzdělávání rizikem větším než u celkové populace. Jsou to zejména: děti se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně např. dětí z odlišného sociokulturního prostředí, Romů, děti se zdravotním postižením. Těmto specifickým skupinám je věnována zvláštní pozornost v národních strategiích. Dále se ČR věnuje podpoře CŽV, rozvoji a uznávání	Nad rámec povinností můžeme doplnit, že ČR identifikovala a zaměřuje se na cílové skupiny, u kterých jsou předčasné odchody ze vzdělávání rizikem větším než u celkové populace. Jsou to zejména: děti se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně např. dětí z odlišného sociokulturního prostředí, Romů, děti se zdravotním postižením. Těmto specifickým skupinám je věnována zvláštní pozornost v národních strategiích. Dále se ČR věnuje podpoře CŽV, rozvoji a

			docházky.		výsledků DV. Strategické dokumenty: <u>Dlouhodobá koncepce:</u> 1. Bílá kniha - Národní program rozvoje vzdělávání ČR (usnesení vlády č. 113/2011). Bude od roku 2014 nahrazena Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2020 (http://www.vzdelavani2020.cz/), která bude aktualizovat a konkretizovat směry vzdělávacího systému. <u>Dlouhodobé plány:</u> 1. Implementace Bíle knihy probíhá formou strategií: 2. Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR 2011-2015. Dlouhodobý záměr je strategický dokument vznikající na základě národních analýz, diskuse s kraji a je schvalován usnesením vlády. Je pravidelně aktualizován. 3. Strategie celoživotního učení ČR (usnesení vlády č. 761/2007) a její implementační plán. <u>Krátkodobé akční plány:</u> 1. Plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D.H. proti České republice (2012 – 2014). Tento plán opatření zahrnuje zejména plán legislativních opatření a dále opatření vyplývající ze dvou dokumentů: - Koncepce včasné péče o děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí (usnesení vlády č. 539/2008) a její akční plány. - Národní akční plán inkluzívního vzdělávání - přípravná fáze (usnesení vlády č. 206/2010). Platnost dokumentu končí v roce 2013, aktualizace a z ní vyplývající opatření přejdou po roce 2013 pod Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020, případně pod Strategii boje proti sociálnímu vyloučení.	uznávání výsledků DV. Částečné plnění je indikováno proto, že zmíněné strategie mají dobu platnosti do roku 2014 - 2015. Popis opatření je uveden níže.

					- Aktualizace Koncepce včasné péče o děti ze sociálně vyloučeného prostředí a Národní akční plán inkluzivního vzdělávání a z nich vyplývající opatření přejdou po roce 2013 pod Plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D. H. proti České republice (2012 – 2014) a jeho následné aktualizace v podobě akčních plánů na roky 2015 – 2018 a 2019 – 2021. <u>Mezirezortní strategie:</u> 1. Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011-2015 a její aktualizace (v gesci Úřadu vlády) 2. Koncepce romské integrace na období 2010-2013 (usnesení vlády č. 1572/2009) Pro období 2014-2020 se vytváří dlouhodobý plán v systému vzdělávání, ve kterém budou jednou z priorit předčasné odchody v kontextu doporučení Rady a požadavků ex-kondicionalit: „Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020“, která bude nadřízeným strategickým dokumentem, na který budou navazovat akční plány zaměřené na konkrétní ohrožené cílové skupiny.	
			který: vychází z objektivních podkladů,		Všechny shora uvedené strategie vycházejí z relevantních analýz.	Jde zejména o zprávu OECD: Rovnost a kvalita ve vzdělávání: Podpora znevýhodněných žáků a škol. Spotlight zpráva Česká republika (2012). a další mezinárodní i národní analýzy a doporučení U specifických cílových skupin - žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – je věnována pozornost i předčasným odchodům ze vzdělávání: Předčasné odchody ze vzdělávání na SŠ. Kvalitativní analýza rozhovorů s experty a příklady dobrých praxí. Trhlíková, J., 2012, Národní ústav pro vzdělávání

						(NÚV), zpracováno v rámci IPn VIP II Kariéra. ČR je např. zapojena do projektu OECD – Overcoming School Failures: Policies that Work (Překonávání školního neúspěchu, politiky, které fungují). Spotlight report pro ČR: Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools, 2012, OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/9789264130852-en.
			týká se důležitých oblastí vzdělávání, včetně předškolního, a zabývá se preventivními, intervenčními a kompenzačními opatřeními	ANO	Všechny zmíněné strategie obsahují opatření, která jsou v souladu s doporučením Rady o politikách snížení předčasného ukončování školní docházky - strategické cíle se zaměřují na oblast prevence, zásahu i nápravy na všech úrovních vzdělávání, včetně DV.	Legislativa a strategická opatření od roku 2004 : 1) ošetřují prevenci: zvýšení nabídky vzdělávání prodloužením doby trvání povinné školní docházky, zajišťují zvýšení pružnosti a průchodnosti forem výuky (zavedením systému samostatných oborů vzdělání nástavbového studia, pro absolventy oborů vzdělání s výučním listem zavedením systému zkráceného studia pro absolventy oborů vzdělání s výučním listem, které jim umožní DV v jiném oboru s výučním listem) 2) umožňují nápravu: zajišťují, že školy nabízejí druhou příležitost, uznávání předchozího studia, různé možnosti návratu do běžného vzdělávání a odborné přípravy a uznání a potvrzení předchozího učení, včetně dovedností získaných v rámci neformálního a informálního učení. 3) Intervenční opatření jsou zaměřena zejména na pomoc ohroženým skupinám. Legislativní opatření jsou obsažena v zákoně č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a jeho novely z roku 2009 a 2011 a v zákoně č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Opatření jsou podporována finančně dotačními a rozvojovými programy ze zdrojů MŠMT, krajů a EU. Všechny zmíněné strategie, které uvádíme nad rámec požadovaného, protože se zabývají detailním řešením

						u ohrožených cíl. skupin, obsahují opatření, která jsou v souladu s doporučením Rady o politikách snížení předčasného ukončování školní docházky - strategické cíle se zaměřují na oblast prevence, zásahu i nápravy na všech úrovních vzdělávání, včetně DV.
			Zahrnuje všechny oblasti politiky a zúčastněné strany, které jsou důležité pro řešení problematiky předčasného ukončování školní docházky	ANO	Cíle ve specializovaných strategiích se věnují detailně potřebám a problémům cílových skupin, kterých se problém týká ve vyšší míře. Uvedené strategie jsou založené na mezirezortní spolupráci, spolupráci s MPSV a na spolupráci s kraji.	

9.2 Vysokoškolské vzdělání: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky zaměřené na zvyšování úrovně dosaženého terciárního vzdělání, kvality a účinnosti v mezích článku V 165 SFEU.	PO 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	Částečně	Existuje vnitrostátní nebo regionální strategický rámec politiky v oblasti terciárního vzdělávání, obsahující tyto prvky:	Částečně	Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2011–2015 (The Strategic Plan for the Scholarly, Scientific, Research, Development, Innovation, Artistic and Other Creative Activities of Higher Education Institutions for 2011-2015), k dispozici na http://www.msmt.cz/vzdelavani/dlouhodoby-zamer-vzdelavaci-a-vedecke-vyzkumne-vyvojove-a Připravovaná novelizace zákona o vysokých školách (č. 111/1998 Sb.). Připravovaná zastřešující Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 (http://www.vzdelavani2020.cz/) Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	
			- v případě nutnosti, opatření ke zvýšení účasti a úrovně dosaženého vzdělání, jež:			
			zvyšují účast na vysokoškolském vzdělávání mezi nízkopříjmovými skupinami a jinými nedostatečně zastoupenými	Částečně	Kap. 2.4 Dlouhodobého záměru. Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	

			skupinami,			
			zvýšení počtu studujících v rámci dalšího vzdělávání,	Částečně	Kap. 2.3 Dlouhodobého záměru – v Aktualizaci Dlouhodobého záměru na rok 2014 uvedeno jako jedna z prioritních oblastí pro kohezní období 2014 – 2020. Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	Dílčí kritérium dle návrhu Guidance on Ex Ante Conditionalities.
			snižují míru nedokončení studia či zvyšují míru dokončení studia	Částečně	Částečně (kap. 2.5 Dlouhodobého záměru), bude dále zahrnuto do Aktualizace Dlouhodobého záměru na rok 2014; v rámci přípravy operačního programu představuje jednu z prioritních oblastí (zahrnuto společně s problematikou inkluze v samostatném SC). Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	
			zvýšení kvality programů jejich inovativností			Dílčí kritérium dle návrhu Guidance on Ex Ante Conditionalities.
				Částečně	Kapitola 1.5 Dlouhodobého záměru. Připravovaná novelizace zákona o vysokých školách (č. 111/1998 Sb.). Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	Dílčí kritérium dle návrhu Guidance on Ex Ante Conditionalities.
			- Opatření ke zvýšení			

			zaměstnatelnosti a míry podnikání, jež:			
			V příslušných programech vysokoškolského vzdělávání podporují rozvoj „průřezových dovedností“ včetně podnikatelských dovedností.	Částečně	Kap. 2.2 Dlouhodobého záměru, zahrnuto rovněž v prioritách pro přípravu operačního programu (ve SC týkajícím se relevance pro trh práce). Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	
			Omezují rozdíly mezi pohlavími, pokud jde o volbu vzdělání a povolání.	Částečně	Částečně (v parlamentu je dílčí novela zákona o vysokých školách, která by měla umožnit přerušit studium studentkám na mateřské dovolené a rodičům na rodičovské dovolené; bude zahrnuto do Aktualizace Dlouhodobého záměru pro rok 2014, jedním z možných opatření, které by bylo možné podpořit např. operačním programem, mohou být MŠ zřizované na vysokých školách; celkově ale statistiky ukazují, že nerovnosti mezi pohlavími by se mohly projevovat až v doktorském typu studia. V magisterských a bakalářských studijních programech v současnosti dokonce studuje více žen než mužů). Připravovaný Implementační plán Strategie 2020.	
9.3 Celoživotní učení:	PO 2: Rozvoj vysokých	ANO	Existence vnitrostátního nebo regionálního	ANO, zatím do roku 2015	a) Strategie celoživotního učení ČR (CŽU). Ex-ante kondicionalita je naplněna v rámci opatření v Implementačním plánu Strategie CŽU nazvané	Legislativní rámec pro CŽU je daný zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ze kterého mj. vyplývá mimo jiné

existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky celoživotního učení v mezích článku 165 TFEU.	škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj. PO 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání		strategického rámce politiky celoživotního učení v mezích. článku 165 SFEU, která obsahuje: opatření na podporu provádění politiky celoživotního učení a zvyšování kvalifikace a zajištění zapojení zúčastněných stran a partnerství s nimi		"Podporovat otevřenost a prostupnost mezi vzdělávacími programy středoškolského studia i mezi programy středoškolského a terciárního studia a jejich propojení na další vzdělávání" a opatření "podporovat zavedení a fungování Národní soustavy kvalifikací (NSK) vytvořené na základě Národní soustavy povolání jako prostředku komunikace mezi sférou vzdělávání a sociálními partnery o požadavcích na kvalifikace použitelné na trhu práce" týkající se mimo jiné právě rozvoje a implementace NSK a využití všech možností, které tento nástroj poskytuje k podpoření a rozvoji CŽU, podpory činnosti sektorových rad jako základního nástroje zaměstnavatelů při vytváření a aktualizaci NSK. http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-celozivotniho-uceni-cr-2007-2015 b) Dlouhodobý záměr 2011 - 2015 - Hlavní strategický směr A11: Podpora dalšího vzdělávání dospělých - zejména vytvořením NSK a provázáním s Evropským rámcem kvalifikací http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-2011-2015 c) Akční plán na podporu odborného vzdělávání 2008 - 2015, nová opatření 2013 - 2015: Hlavní cíle: II. Úpravami vzdělávacích programů a procesu ukončování vzdělávání v oborech středního vzdělání dosáhnout úplnou prostupnost vzdělávací soustavy mezi jednotlivými stupni středního vzdělání a vytvořit podmínky pro další zkvalitnění úrovně středního vzdělávání. IV. Zlepšovat podmínky pro spolupráci škol, zřizovatelů škol, zaměstnavatelů a dalších subjektů, které se podílejí na procesu odborného vzdělávání, včetně jejich	požadavek na vytvoření NSK, registru všech PK a úplných PK v ČR. Akreditace rekvalifikačních programů byla (i legislativně) provázána s NSK, vzdělávací obsah je určován vymezením PK a vzdělávání je zakončováno zkouškou z PK, PK se vytvářejí s ohledem na formulování jejich obsahu a rozsahu ze strany zaměstnavatelů, jsou odrazem reálných potřeb na trhu práce. Principem CŽU je zásadně vedená kurikulární reforma primárního, sekundárního, terciárního a DV. Strategický rámec je dán: a) usnesením vlády č. 761/2007: Strategie celoživotního učení ČR a jejím implementačním plánem. b) Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2011 – 2015, který schválila vláda usnesením č. 836/2011. c) Akčním plánem na podporu odborného vzdělávání 2008-2015, na základě usnesení vlády ČR ze dne 16. prosince 2008 č. 1586, vyhodnocení a aktualizace opatření vláda schválila na svém jednání 9. ledna 2013 (usnesení vlády č. 8/2013). Současné strategické dokumenty jsou platné do roku 2015. Od roku 2014 bude v platnosti Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020. Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 jako střešní strategie je postavena na principu CŽU. Postup přípravy Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020: 1/2013 – vstupní konference k přípravě strategie 2-6/2013 – tematické kulaté stoly 9-10/2013 – vnější připomínkové řízení 11/2013 – schválení strategie

					motivace, a odstraňovat bariéry této spolupráce. http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/akcni-plan-podpory-odborneho-vzdelavani-2008 http://www.msmt.cz/pro-novinare/navrh-novych-opatreni-na-podporu-odborneho-vzdelavani?highlightWords=nov%C3%A1+opat%C5%99en%C3%AD+ak%C4%8Dn%C3%ADho+pl%C3%A1nu ad 1) Ano: V roce 2012-2013 probíhá v ČR výzkum vzdělávání dospělých (PIAAC). Výstupy budou k dispozici na konci roku 2013. Aktuální analýza potřeb byla vytvořena v IPn „Koncept“ http://www.nuov.cz/uploads/koncept/k_diskusi/Monitoring_Analyticko_koncepcni_studie.pdf Návrh nových opatření vychází ze studie „Systémový rozvoj dalšího vzdělávání“: http://www.nuov.cz/uploads/koncept/k_diskusi/Koncept_IPS.pdf Ad 2) Systém sběru dat zaměřený na specifické cílové skupiny existuje v rámci monitoringu úřadů práce. Systém sběru dat o CŽU je prováděn v souladu s metodikou Eurostatu. http://portal.mpsv.cz/sz/stat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/education/data/database Ad 3) Ex-ante kondicionalita je naplněna v rámci opatření v Implementačním plánu CŽU nazvané	1/2014 – závěrečná konference Na základě Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 budou vytvářeny Dlouhodobé záměry vzdělávání a vzdělávací soustavy v ČR na období 2016 - 2020 a další implementační plány, obsahující opatření k rozšíření přístupu k CŽU.

					"Podporovat otevřenost a prostupnost mezi vzdělávacími programy středoškolského studia i mezi programy středoškolského a terciárního studia a jejich propojení na další vzdělávání" a opatření "podporovat zavedení a fungování NSK vytvořené na základě Národní soustavy povolání jako prostředku komunikace mezi sférou vzdělávání a sociálními partnery o požadavcích na kvalifikace použitelné na trhu práce " týkající se mimo jiné právě rozvoje a implementace NSK a využití všech možností, které tento nástroj poskytuje k podpoření a rozvoji CŽU, podpory činnosti sektorových rad jako základního nástroje zaměstnavatelů a vzdělavatelů při vytváření a aktualizaci NSK a propojování NSK a rámcových vzdělávacích programů SŠ.	
			opatření zaměřená na umožnění rozvoje dovedností odpovídajících potřebám různých cílových skupin, které jsou ve vnitrostátních nebo regionálních strategických rámcích příslušné politiky vymezeny jako prioritní	ANO	CŽU (usnesení vlády č. 761/2007) a její implementační plán. Opatření v Implementačním plánu CŽU nazvané "Finančně podporovat vznik a realizaci programů specificky zaměřených na znevýhodněné skupiny klientů pro rozvoj jejich profesních kompetencí i chybějících klíčových dovedností" a strategický směr „Snižovat nerovnosti ve vzdělávání“ Opatření zacílená na specifické cílové skupiny jsou obsažena v Dlouhodobém záměru vzdělávání a vzdělávací soustavy 2011 - 2015: hlavní strategický směr B1 - Rovné příležitosti ve vzdělávání. Opatření zacílená na specifické cílové skupiny jsou obsažena v dílčích strategických dokumentech: 1) děti a žáky se SVP: Krátkodobé akční plány: Plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro	

			(například mladí lidé účastnící se odborného vzdělávání, dospělí, rodiče vracející se na trh práce, pracovníci s nízkou kvalifikací a starší pracovníci, migranti a další znevýhodněné skupiny)		lidská práva ve věci D.H. proti České republice (2012 – 2014) Tento plán opatření zahrnuje zejména plán legislativních opatření a dále opatření vyplývající ze dvou dokumentů: - Koncepce včasné péče o děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, usnesení vlády 539/2008 a její akční plány. - Národní akční plán inkluzívního vzdělávání - přípravná fáze (usnesení vlády č. 206/2010). Platnost dokumentu končí v roce 2013. Aktualizace Koncepce včasné péče o děti ze sociálně vyloučeného prostředí a Národní akční plán inkluzivního vzdělávání a z nich vyplývající opatření přejdou po roce 2013 pod Plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D.H. proti České republice (2012 – 2014) a jeho následné aktualizace v podobě akčních plánů na roky 2015 – 2018 a 2019 – 2021. Mezirezortní strategie: Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011-2015 a její aktualizace (v gesci Úřadu vlády) Koncepce romské integrace na období 2010 - 2013, usnesení vlády č. 1572/2009 Pro období 2014 – 2020 se vytváří dlouhodobý plán v systému vzdělávání, kde jednou z priorit budou předčasné odchody v kontextu doporučení Rady a požadavků ex-kondicionalit: „Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020“, která bude nadřízeným strategickým dokumentem, na který budou navazovat	

					akční plány zaměřené na konkrétní ohrožené cílové skupiny. 2) mladí lidé účastnící se odborného vzdělávání - Akční plán podpory odborného vzdělávání 2008 - 2015, aktualizace usnesením vlády č. 8/2013. 3) absolventi, pracovníci s nízkou nebo nevyhovující kvalifikací, lidé vracející se na trh práce a dospělí obecně – opatření jsou obsažena ve Strategii celoživotního učení, strategické směry: (Uznávání, prostupnost; Stimulace poptávky; Kvalita; Poradenství); Trvalé formy podpory jsou integrovány do zákona o zaměstnanosti. § 33 se věnuje otázce zvýšené péče při zprostředkování zaměstnání těm uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují.	
			opatření k rozšíření přístupu k celoživotnímu učení, a to rovněž prostřednictvím úsilí o účinné provádění nástrojů pro transparentnost a) (zejména Evropský rámec kvalifikací	ANO	Legislativní rámec: MŠMT vytvořilo zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání který umožňuje získat PK mimo systém počátečního vzdělávání. Rozsah PK je odvozován od potřeb trhu práce. Účast na jakkoliv definované formě vzdělávání není požadována. Princip je založen na uznání výsledků předchozího učení. Na základě toho jsou nabízeny i poptávány kurzy vedoucí k přípravě na zkoušku z PK. PK jsou definovány pro všechny sektory a jsou přístupné pro všechny cílové skupiny. Strategický rámec: Strategie celoživotního učení ČR (usnesení vlády č. 761/2007) a její implementační plán obsahuje: 1. opatření spojené s implementací EQF, 2. opatření spojená rozvojem procesu uznávání, 3. opatření na podporu rozvoje DV, 4. vytváření systémového	1. opatření spojené s implementací EQF, 2. opatření spojená rozvojem procesu uznávání, 3. opatření na podporu rozvoje DV, 4. vytváření systémového prostředí pro rozvoj DV, 5. opatření spojené s implementací ECVET a EQAVET. 2010 - schválila gremiální porada skupiny 2 MŠMT materiál Návrh přípravy implementace ECVET v ČR, byla zřízena odborná skupina pro ECVET, která realizuje opatření na podporu ECVET. 2012 - MŠMT schválilo (č. j. MSMT – 8605/2012-2/NÚV) materiál Návrh způsobu zavádění ECVET v České republice. V současné době za implementaci EQAVET v ČR zodpovídá ČŠI a NÚV. Aktivní účast uvedených institucí pokračuje i nadále v rámci činnosti sítě EQAVET - ČŠI se podílela na činnosti pracovní skupiny č. 1, zaměřené na vytváření metodických nástrojů pro podporu národních

			(EQF), Národní rámec kvalifikací, evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET), evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (EQAVET).		prostředí pro rozvoj DV, 5. opatření spojené s implementací ECVET a EQAVET. Dále: **Dlouhodobý záměr vzdělávání a vzdělávací soustavy** 2011-2015: Hlavní směr A.5.10 - A.5.12 - Zajišťování kvality odborného vzdělávání v souvislosti s evropskými aktivitami a iniciativami. Dále: Akční plán podpory odborného vzdělávání – nová opatření (usnesení vlády č. 8/2013) – všechna opatření Ad 2) Vytvoření a rozvoj sítě středních škol jako center celoživotního učení (IPn UNIV). Ad 3) Realizace NSK ve spolupráci s MPSV a se zaměstnavateli (IPn NSK) a provazování PK s kvalifikacemi získávanými v rámcových vzdělávacích programech středního odborného vzdělávání. Existence Národní Rady pro kvalifikace (zřizovaná zákonem) v gesci MŠMT. Přijetí zákona zákon č. 179/2006 Sb. (o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů) a vyhláška č. 176/2009 Sb. 2010 - schválila gremiální porada skupiny 2 MŠMT materiál Návrh přípravy implementace ECVET v ČR, byla zřízena odborná skupina pro ECVET, která realizuje opatření na podporu ECVET. 2012 - MŠMT schválilo (č. j. MSMT – 8605/2012-2/NÚV) materiál Návrh způsobu zavádění ECVET v České republice. V současné době za implementaci EQAVET v ČR zodpovídá ČŠI a NÚV. Aktivní účast uvedených institucí	přístupů k implementaci užití referenčního rámce. Jako součást implementace opatření byly na národní úrovni ustaveny struktury, jejichž vytvoření předpokládají schválená doporučení Evropského parlamentu a Rady: (a) Koordinační centrum EQF (MŠMT, NÚV 2008), (b) Koordinační centrum pro ECVET (MŠMT, NÚV 2012), (c) Národní referenční bod pro zajišťování kvality odborného vzdělávání v České republice (MŠMT, ČŠI, NÚV 2010).

					pokračuje i nadále v rámci činnosti sítě EQAVET - ČŠI se podílela na činnosti pracovní skupiny č. 1, zaměřené na vytváření metodických nástrojů pro podporu národních přístupů k implementaci užití referenčního rámce. Jako součást implementace opatření byly na národní úrovni ustaveny struktury, jejichž vytvoření předpokládají schválená doporučení Evropského parlamentu a Rady: (a) Koordinační centrum EQF (MŠMT, NÚV 2008), (b) Koordinační centrum pro ECVET (MŠMT, NÚV 2012), (c) Národní referenční bod pro zajišťování kvality odborného vzdělávání v České republice (MŠMT, ČŠI, NÚV 2010). Ad 4) Propojení PK se systémem rekvalifikacemi (2012, MŠMT v rámci IPn NSK2).	

9.2 Popis opatření, která mají být provedena, aby bylo dosaženo splnění obecných a tematických předběžných podmínek, které nejsou splněny ke dni předložení operačního programu, zodpovědné orgány a odpovídající harmonogram pro naplnění příslušných opatření

Tabulka č. 25

Nesplněná nebo částečně splněná tematická předběžná podmínka	**Nesplněná kritéria**	**Opatření, která musí být přijata**	**Termín splnění (datum)**	**Orgány zodpovědné za plnění**
1.1 Výzkum a inovace: Existence národního nebo regionálního výzkumného a inovačního strategického rámce politik pro inteligentní specializaci v souladu s národním programem reforem na podporu soukromých výdajů na výzkum a inovace.	Všechna - není k dispozici vnitrostátní nebo regionální strategický rámec výzkumné a inovační politiky pro inteligentní specializaci, která: - je založena na SWOT nebo podobné analýze s cílem soustředit zdroje na omezený soubor priorit v oblasti výzkumu a inovací, - nastiňuje opatření na podporu soukromých investic v oblasti výzkumu a technického rozvoje,	Podle odborné zprávy, kterou pro EK zpracovali pověření experti, doc. Jiří Blažek a Dr. Christian Hartmann, ani jeden ze stávajících strategických dokumentů ČR (NIS, SMK, NP VaVaI, Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) plně nesplňuje požadavky stanovené EK pro strategické dokumenty k inteligentní specializaci (popsané zejm. v dokumentech "Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations" a "Connecting Smart and Sustainable Growth through Smart Specialisation"). Z daného expertního zjištění (schváleného EK) vyplývá nutnost zpracovat nový strategický materiál - Výzkumnou a inovační strategii ČR pro inteligentní specializaci - a to na národní úrovni s regionální dimenzí v podobě 14ti regionálních příloh zpracovaných pro jednotlivé kraje ČR. MŠMT, které převzalo nad plněním této ex-ante kondicionality záštitu, zahájilo přípravy RIS3 Strategie sestavením RIS3 Koordinační rady sdružující zástupce relevantních českých institucí, která bude nad přípravami i pozdější implementací RIS3 Strategie dohlížet. Akční plán pro plnění RIS3 ex-ante kondicionality (schválený RIS3 Koordinační radou a EK-DG Regio), zahrnuje výběr tzv. RIS3 facilitátora - externího odborného subjektu, který: 1. zajistí zahájení a koordinaci RIS3 aktivit ve všech krajích (zformování platforem sdružujících klíčové místní aktéry napříč quadruple-helix za účelem společné identifikace silných stránek regionu, perspektivních nových směrů/aktivit a možností spolupráce)	Průběžně do 2020 do konce 2. Q. 2014 do konce 2. Q. 2014	MŠMT MPO (spolugestor) MHMP, URM – RIS Praha ve spolupráci s RIS3 Koordinační radou složenou ze zástupců následujících institucí: MŠMT, MPO, MMR, MZe, MPSV, MV, TA ČR, AV ČR, AK ČR, ČKR, RVVI, HK ČR, SPD, AVO, SMO, Magistrát hl. m. Prahy

		2. zpracuje RIS3 strategii na národní úrovni a ve spolupráci s pověřenými krajskými koordinátory (tzv. S3 manažery, které vybralo a zafinancovalo MŠMT) pomůže připravit i regionální RIS3 přílohy, tj. RIS3 strategie jednotlivých krajů ČR. RIS3 Strategie by měla čerpat ze stávajících strategických materiálů na národní i regionální úrovni (NIS, SMK, kvalitně zpracované regionální inovační strategie, aj.) a měla by být úzce provázána s klíčovými operačními programy podporujícími VaV v příštím programovém období 2014-2020, tj. OP VVV, OP PPR a OP PIK.	do konce 2. Q. 2014	
		Hlavní město Praha jako podklad pro OP PPR a pro splnění této ex-ante kondicionality aktualizuje svou Regionální inovační strategii, a to podle konceptu inteligentní specializace, tj. kromě přílohy do národní S3 strategie připravuje plnohodnotnou strategii s předpokladem dokončení konec roku 2013 (hl. m. Praha má navíc od S3 Platformy EK (po konzultaci s DG Regio) k dispozici vyjádření, že na RIS může pracovat do té doby, dokud bude probíhat vyjednávání OP PPR). RIS zpracovává Útvar rozvoje hl. m. Prahy, příspěvková organizace hl. m. Prahy.	do konce 2. Q. 2014	
	- obsahuje systém monitorování.	Součástí strategie bude sada monitorovacích indikátorů, prostřednictvím kterých bude sledováno plnění RIS3 Strategie. Vzhledem k tomu, že Strategie bude naplňována zejména prostřednictvím operačních programů podporujících VaV (viz výše), tyto monitorovací indikátory by měly v ideálním případě odpovídat či se do jisté míry krýt s monitorovacími indikátory jednotlivých operačních programů.	do konce 2. Q. 2014	
	Byl přijat rámec, který vymezuje dostupné rozpočtové zdroje pro výzkum a inovace.	RIS3 Strategie se stane součástí aktualizované Národní politiky VaVaI, čímž naváže na další strategické dokumenty v oblasti řízení zdrojů na VaV – viz předběžná podmínka 1.2.	do konce 2. Q. 2014	

1.2. Existence víceletého finančního plánu a prioritizace investic.	Byl přijat orientační víceletý plán pro sestavování rozpočtu a stanovování pořadí důležitosti investic souvisejících s prioritami EU a případně Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury – ESFRI.	Diskuse o zpracovaném návrhu rozpočtu na VaV včetně střednědobého výhledu a jeho schválení Provazba strategických dokumentů s S3 strategií v návaznosti na jejím schválení (viz výše)	31. 12. 2013	RVVI / vláda ČR MŠMT ve spolupráci s RIS 3 koordinační radou (viz výše)
2.1: Digitální růst: Strategický rámec politiky pro digitální růst, jež má stimulovat poptávku po cenově dostupných, kvalitních a interoperabilních soukromých a veřejných službách v oblasti IKT a zvýšit míru jejich využívání občany, včetně zranitelných skupin, podniky a orgány veřejné správy včetně přeshraničních iniciativ	Kritérium je plněno do poloviny roku 2015. Oblast je součástí Digitálního Česka 2 v kapitole 5.6. Digitální gramotnost, elektronické dovednosti (e-skills).	Zpracování Strategie pro zvýšení digitální gramotnosti a rozvoj elektronických dovedností občanů, jak vyplývá z opatření uvedeného v Digitálním Česku 2.0 (viz bod II/7 UV č. 203 ze dne 20. 3. 2013).	30.06.2015	MPSV ve spolupráci s MŠMT (spolugestor) dle bodu II/7 Usnesení vlády č. 203 ze dne 20. 3. 2013.
9.1 Předčasné ukončování školní docházky: existence strategického rámce politiky zaměřené na omezování předčasného ukončování školní docházky v mezích článku 165 SFEU.	Strategický rámec politiky zaměřené na řešení problematiky předčasného ukončování školní docházky je zatím vymezen do roku 2014/2015.	Současné strategické dokumenty jsou plány do roku 2015. Od r. 2014 bude v platnosti Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020. Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 jako střešní strategie je postavena na principu CŽU a rovného a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání. Na základě Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 bude zpracován jako její implementační plán Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2016 –	Postup přípravy Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020. 1-6/2013 – příprava, zpracování, kulaté stoly – konzultace s	Příprava Strategie vzdělávací politiky do roku 2020 MŠMT Příprava Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období

		2020. Dále budou v provazbě na Strategii 2020 zpracovány krátkodobé, zacílené akční plány (implementační plány) pro inkluzívní vzdělávání na období 2015 – 2018, a dále na období 2019-2021, obsahující opatření na podporu rovných příležitostí a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, včetně opatření prevence, nápravy a intervence předčasných odchodů ze vzdělávání u specifických ohrožených cílových skupin v souladu s ex-ante podmínkami.	veřejností 6-9/2013 – zpracování 9-10/2013 – vnější připomínkové řízení 11/2013 – schválení strategie 01/2014 – závěrečná konference Postup přípravy Dlouhodobého záměru: 2014: Vyhodnocení Dlouhodobého záměru 2011 – 2015. 2015: Zpracování, projednání Dlouhodobého záměru 2016 – 2020 a	2016 – 2020: MŠMT, kraje, vláda Příprava akčního plánu pro inkluzívní vzdělávání na období 2015 – 2018: MŠMT Spolupracující subjekty vláda

			předložení vládě Postup přípravy akčních plánu pro inkluzívní vzdělávání: 2014: Vyhodnocení „Plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D.H. proti České republice (2012 – 2014)“, zpracování, projednání se spolupracujícími subjekty a předložení vládě – nový akční plán na období 2015-2018. Dále bude následovat akční plán na období 2019-2021.	

9.2. Vysokoškolské vzdělání: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky zaměřené na zvyšování úrovně dosaženého terciárního vzdělání, kvality a účinnosti v mezích článku 165 SFEU.	Všechna kritéria jsou splněna pouze částečně	Rámec rozvoje VŠ bude stanoven novelou zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Předložení novely zákona vládě ČR je v současné době závislé především na vývoji politické situace. V současné době je připravována Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, která bude základním strategickým plánem s vymezením priorit pro všechny stupně vzdělávací soustavy. Její účinnost je předpokládána od roku 2014. „Prováděcím dokumentem“ Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 je pro oblast VŠ Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2011 – 2015. Současný Dlouhodobý záměr je aktualizován pro každý rok – Aktualizace na rok 2014 byla již vyhlášena. (http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/aktualizace-dlouhodobeho-zameru-pro-oblast-vysokych-skol-pro-4) Na Strategii 2020 bude navazovat tzv. Akční plán pro oblast VŠ (pracovní název, který bude upřesněn), který bude naplňovat podmínky vyžadované Evropskou komisí (tj. bude obsahovat analytickou i normativní část k relevantním oblastem řešeným v OP VVV v oblasti vysokého školství). Akční plán bude navázán na stávající Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2011 – 2015 a stane se součástí nového Dlouhodobého záměru pro léta 2016 – 2020. Akční plán bude schválen na úrovni MŠMT pravděpodobně v prosinci 2013.	31. 12. 2013	MŠMT

9.3 Celoživotní učení: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky celoživotního učení v mezích článku 165 SFEU.	Strategický rámec politiky zaměřené na řešení problematiky celoživotního učení je zatím vymezen do roku 2015.	Současné strategické dokumenty jsou účinné do roku 2015. Od roku 2014 bude v platnosti Strategie vzdělávací politiky do roku 2020. Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 jako střešní strategie je postavena na principu CŽU a rovného a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání. Na základě Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 bude zpracován jako její implementační plán Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2016 – 2020. Dále budou v provazbě se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2020 zpracovány krátkodobé, zacílené akční plány (implementační plány) pro inkluzívní vzdělávání na období 2015 – 2018, a dále na období 2019 – 2021, obsahující opatření zacílená na problematiku CŽU v souladu s ex-ante podmínkami.	Postup přípravy Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 je popsán u podmínky 9.1. Postup přípravy Dlouhodobého záměru: 2014: Vyhodnocení Dlouhodobého záměru 2011 – 2015. 2015: Zpracování, projednání Dlouhodobého záměru 2016 – 2020 a předložení vládě Postup přípravy akčních plánu pro inkluzívní vzdělávání: 2012/2013 – realizace PIAAC 2013/2014: Vyhodnocení	Příprava Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020: MŠMT, vláda Příprava Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2016 – 2020: MŠMT, kraje, vláda Příprava akčního plánu pro celoživotní učení na období 2016 – 2020: MŠMT Spolupracující subjekty vláda.

			PIAAC 2014/2015: Vyhodnocení stávajícího Implementačního plánu „Strategie celoživotního učení“, zpracování, projednání se spolupracujícími subjekty a předložení vládě nový akční plán na období 2016-2020.	

10 Snižování administrativní zátěže pro příjemce

(Bude řešeno v další fázi přípravy operačního programu)

11 Horizontální principy

11.1 Udržitelný rozvoj

OP VVV se zaměřuje na zvýšení kvality vzdělávání a zvýšení kvality VaV a spolupráce mezi jednotlivými aktéry. Součástí základních moderních principů, jak ve vzdělávání, tak v oblasti VaV je rozvoj KK pro udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí, účinné a úsporné využívání zdrojů, zajištění opatření vedoucí ke zmírňování změny klimatu a poskytnutí podmínek pro odolnost proti katastrofám a předcházení rizikům. Řídicí orgán bude podporovat zodpovědný přístup k udržitelnému rozvoji nejen v rámci projektových záměrů a jejich následné realizace, ale zároveň i v průběhu celé implementace OP VVV např. upřednostňováním elektronické komunikace, apod.

V rámci OP VVV nebudou podporovány takové projekty, které by negativně ovlivňovaly udržitelný rozvoj. Minimální zásady udržitelného rozvoje budou vyžadovány na úrovni každého projektu, hodnoceny v rámci kontroly přijatelnosti a následně hodnoceny jako součást realizace projektu.

V PO 3 staví na základě vytvořeného obecného povědomí o vztahu mezi životním prostředím a životem člověka, přístupů a postojů vedoucích k respektu a péči o životní prostředí, který byl již vytvořen v předchozích projektech a je obsažen v RVP. Ve SC 3 (PO 3) budou proto návazně prohlubovány klíčové kompetence dětí a žáků k udržitelnému rozvoji: kompetence v oblasti vědy a technologií - vedoucí k porozumění sociálním, přírodním a technologickým systémům a procesům ovlivňujícím životní prostředí (např. badatelsky orientované vzdělávání, přírodovědná gramotnost, aplikovaná statistika, sociologie – průzkumy veř. mínění realizované žáky, technologie a energetická náročnost, apod.), osobní a občanské kompetence – s důrazem na řešení problémů, kritické myšlení, zodpovědnost a občanskou aktivitu (např. žákovské projekty zaměřené na návrhy řešení místních problémů, aktivní zapojení žáků SŠ do řešení projektů energetické udržitelnosti školy apod.). Budou podpořeny nejen školy samotné, ale i projekty síťující školy při vzdělávání dětí a žáků v těchto kompetencích na regionální, národní, nebo mezinárodní úrovni.

V OP VVV bude otázka dopadu na životní prostředí posuzovaná pouze během výběru aktivit podpořených z ERDF, tj. stavební práce, nákup sofistikovaných strojů, přístrojů, zařízení, apod. U tohoto typu operací je relevance ochrany životního prostředí, snižování rizik katastrof (přírodního i jiného původu) či efektivního využívání zdrojů (včetně elektrických, tepelných a jiných úspor) vysoká a je cílem OP VVV, aby investice tohoto typu splňovaly nejvyšší současné standardy. Proto bude ochrana životního prostředí a splnění současných standardů součástí posuzování tohoto typu projektových záměrů.

U projektů v oblasti VaV, které se budou specializovat na výzkumné aktivity jako takové a spolupráci nejrůznějších aktérů, bude kladen důraz na ochranu životního prostředí v rámci relevance předmětu a aktivit projektu. Žadatelé se budou v rámci svých projektů vyjadřovat k vlivu projektu na životní prostředí, a to zejména v oblasti využívání zdrojů, změny klimatu, odolnosti a prevence vůči katastrofám. Princip udržitelného rozvoje bude prostřednictvím výběrových kritérií zohledněn při hodnocení a výběru předložených projektových záměrů.

V PO OP VVV zaměřených na VaV bude kladen velký důraz na soulad zaměření projektových návrhů s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (Priority 2030).[65] Dvě z šesti prioritních oblastí tohoto klíčového dokumentu mají přímou vazbu na podporu udržitelného rozvoje. První z nich je „Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů“, která je strukturována do tří oblastí – Udržitelná energetika, Snižování energetické náročnosti hospodářství a Materiálová základna. Druhou prioritní oblastí je „Prostředí pro kvalitní život“, která zahrnuje široké spektrum aktivit především z oblasti životního prostředí a je rozdělena do pěti oblastí Přírodní zdroje, Globální změny, Udržitelný rozvoj krajiny a lidských sídel, Environmentální technologie a ekoinovace, Environmentálně příznivá společnost. Příspěvek do oblasti udržitelného rozvoje prostřednictvím naplňování Priorit 2030 bude realizován projekty v PO 1 v rámci investiční priority Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu (ERDF), a to v SC 1 i SC 2.

Environmentální rozměr udržitelného rozvoje též bude nepřímo naplňován zaváděním nejmodernějších technologií (infrastruktury VaV, VŠ aj.), které jsou šetrné k životnímu prostředí.

11.2 Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací

Princip rovných příležitostí a ochrana před diskriminací na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace byly respektovány při zpracování OP VVV ve všech SC a PO. Rovněž budou tyto principy sledovány při realizaci jednotlivých projektů, kdy bude hlavní snahou odstranit cílovým skupinám bariéry, které by bránily účastnit se projektů.

SC 1 (PO 3) je dokonce výhradně věnován tomuto horizontálnímu principu (Rozvoj inkluzívního vzdělávání) a bude podporovat opatření a aktivity vyrovnávající hendikepy jakkoli znevýhodněných dětí a žáků při jejich vzdělávání.

Podobně na VŠ je SC 2 (PO 2) zaměřen na vyrovnávání hendikepů studentů se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin. Záměrem OP VVV je prostřednictvím investičních priorit Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání (ESF) a Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu (ERDF) odstranit nerovnosti a bariéry, kterým znevýhodněné skupiny čelí a umožnit jim rovnocenný přístup k aktivitám projektů.

Projektů VaV se v oblasti horizontálních principů rovných příležitostí a diskriminace týká zejména otázka zapojování žen a mladých výzkumných pracovníků. Obě tyto kategorie jsou v současné době méně zapojovány do VaV projektů. V oblasti horizontálních aspektů se tedy bude dbát na zapojování těchto dvou skupin zejména prostřednictvím investiční priority Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu (ERDF), konkrétně pak prostřednictvím obou SC PO 1, a v oblasti lidských zdrojů také investiční prioritou Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání (ESF), resp. prostřednictvím SC 5 (PO 2). U některých projektů, kde bude kladen velký důraz na dlouhodobější charakter spolupráce výzkumných organizací a aplikačního sektoru,

[65] Schválené usnesením vlády č. 552 ze dne 19. července 2012 č. 552.

bude zapojování mladých výzkumných pracovníků a absolventů i hodnotícím kritériem, jelikož jedním ze záměrů tohoto typu aktivit bude posílit lidské zdroje. Všechny projekty se zároveň budou muset řídit nediskriminačními přístupy a maximálně otevřenou komunikací a spoluprací se všemi relevantními skupinami.

Typický problém genderové nerovnosti (feminizace školství) je nemožné vyřešit v rámci OP VVV, protože jeho příčinou je legislativní prostor definující výši platů učitelů[66]: „70 – 90 % vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců pobírá vyšší mzdu, než průměrný učitel. Učitelé s 15 lety praxe si v průměru vydělávají jen polovinu toho, co jejich vysokoškolsky vzdělaní vrstevníci“. Příspěvek OP VVV bude spočívat v podpoře implementace kariérního systému učitele[67] napříč všemi SC PO 3, spočívající ve vzdělávání učitelů se zaměřením na vyšší kvalitu práce jednotlivě, ve školních týmech a sítích škol, pro vyšší kariérní pozice (jako lídr ve škole a mimo školu), ve vzdělávání ředitelů pro hodnocení a vedení profesního rozvoje učitele, v důrazu na zlepšení pregraduální přípravy učitelů a v neposlední řadě také aplikací profesního portfolia jako požadavku pro dokládání monitorovacích indikátorů výsledku projektů. Další příčinou feminizace v sektoru MŠ je i ze zákona postačující středoškolské vzdělání s maturitou pro pedag. pracovníky v MŠ, což je ale řadí do ještě nižší platové třídy. OP VVV na tento stav bude reagovat podporou rozvoje magisterského studia (PO 3, SC 2 a SC 5).

V rámci OP VVV nebudou podporovány takové projekty, které by negativně ovlivňovaly princip rovných příležitostí. Všechny projekty z hlediska principu rovných příležitostí budou hodnoceny v rámci kontroly přijatelnosti, kdy projekty s negativním vlivem budou automaticky vyřazeny. V závislosti na charakteru SC investiční priority v rámci PO bude v relevantních případech princip rovných příležitostí promítnut i do výběrových kritérií, na základě kterých budou projekty v rámci OP VVV hodnoceny. Dodržení příspěvku projektu k naplňování principu rovných příležitostí a k dodržení případných podmínek realizace bude předkladatel projektu smluvně vázán.

Informace o rovných příležitostech budou součástí všech programových dokumentů. Pro veřejnost budou informace týkající se principu rovných příležitostí případně konkrétní zaměření na oblast rovných příležitostí uvedeny zejména v Pokynech pro žadatele a příjemce. Žadatel o podporu proto ve specifické části projektové žádosti popíše vliv projektu na rovné příležitosti, případně popíše realizaci konkrétních aktivit na jejich podporu. Propagace rovných příležitostí bude zároveň součástí informativních a propagačních akcí OP VVV.

Zohlednění rovných příležitostí bude hrát významnou roli i v procesech monitorování. Informace o rovných příležitostech budou monitorovány primárně na úrovni projektů. Řídicí orgán zajistí, že téma rovných příležitostí bude – v závislosti na charakteru podpory - agregováno v rámci monitorování realizace programu na úrovni SC.

Princip rovných příležitostí bude ze strany Řídicího orgánu OP VVV zajištěn i na úrovni partnerství. Řídicí orgán bude dbát na to, aby v Monitorovacím výboru byly dodržovány zásady rovných příležitostí a byla zabezpečena účast institucí z oblasti rovných příležitostí. Zároveň v závislosti na charakteru podporované oblasti a bude-li to účelné, bude zabezpečena účast organizací zabývajících se rovnými příležitostmi v hodnotících komisích pro výběr projektů, poradních a pracovních skupinách apod.

Příspěvek OP VVV k naplňování zásady rovných příležitostí bude též předmětem hodnocení při zpracování tematických a strategických evaluací. V případě neuspokojivých výsledků evaluací

[66] http://idea.cerge-ei.cz/documents/kratka_studie_2012_05.pdf.

[67] Předpoklad zavedení 2015, výstup projektu IPn Kariérní systém, principem je zavedení odměňování za vyšší kvalitu práce učitele.

zaměřených na princip rovných příležitostí budou ze strany Řídicího orgánu přijata taková opatření, která princip rovných příležitostí podpoří.

11.3 Rovnost žen a mužů

V oblasti vzdělávání, školství a VaV bude OP VVV uplatňovat princip rovnosti žen a mužů z dvojího pohledu. Jednak z pohledu přístupu těchto pohlaví jakožto cílových skupin do aktivit realizovaných projekty, tzn., aby nedocházelo ke genderové diskriminaci, a jednak z pohledu promítání genderové problematiky do vzdělávacích/studijních programů a výukových materiálů.

Z dlouhodobého pohledu je odvětví školství a vzdělávání poznamenáno feminizací. Ke zlepšení situace a vyššímu poměru v zastoupení mužů by mohla pomoci i některá opatření a aktivity navržené v OP VVV, např. zkvalitnění pregraduálního vzdělávání učitelů všech typů škol, zvýšení zájmu talentovaných studentů o pedagogické obory a uplatnění v učitelských profesích či zatraktivnění učitelské profese jako takové.

Z pohledu výzkumu bude důležitý specifický důraz na problematiku žen – výzkumnic a na podporu vyššího zastoupení žen ve výzkumu. Za tímto účelem bude v rámci projektů podporována možnost částečných úvazků, které umožní ženám se aktivně zapojit do výzkumu, či řízení projektů při zvládání rodinného života. Tyto aktivity budou podporovány prostřednictvím investiční priority Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání tak, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání (ESF), konkrétně pak SC 5 (PO 2). Jelikož je nedostatek žen – výzkumnic v některých oborech vyšší a v některých nižší, je záměrem OP VVV, aby všechny projekty, v rámci hledání nových zaměstnanců v oboru, uveřejňovaly pozice bez diskriminačního přístupu a byly tak otevřeny všem potenciálním kandidátům. Na úrovni projektů bude vítán rovný přístup k oběma pohlavím a žadatelé budou moci vyjádřit specifika svého oboru, zejména v oblasti zapojování žen a mužů, v projektovém záměru. To se, vedle výše uvedeného SC zaměřeného na podporu lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji, týká také projektů naplňujících oba SC PO 1, resp. investiční prioritu Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu (ERDF). Na úrovni projektů může být tato problematika v případě potřeby na jednotlivých VŠ řešena v rámci podpory strategického řízení VŠ, a to ve SC 4 (PO 2), který naplňuje investiční prioritu Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání (ESF).

V rámci procesu výběru projektů budou nastavena taková kritéria, která zamezí jakékoli genderové diskriminaci. Propagace genderové problematiky a s ní související informace budou v rámci OP VVV uvedeny ve všech programových a implementačních dokumentech. Pro veřejnost budou dostupné zejména v Pokynech pro žadatele a příjemce. Zároveň bude problematika rovnosti žen a mužů zdůrazňována v rámci informativních a propagačních akcí OP VVV.

Princip rovnosti žen a mužů bude uplatňován též během programování, monitorování a evaluací.

V souvislosti s případnými neuspokojivými výsledky monitoringu a evaluací v oblasti genderové problematiky budou ze strany Řídicího orgánu OP VVV přijímána taková opatření, která v rámci OP VVV rovnost žen a mužů ještě více podpoří.

Problematika horizontálních témat je zakomponována v celé šíři OP VVV a bude zapracována do všech dokumentů navazujících na OP VVV (prováděcí dokument, operační manuál, pokyny pro žadatele a příjemce apod.). To ve svém důsledku povede k posílení kvality předkládaných projektů a zvýšení přidané hodnoty jednotlivých intervencí. S ohledem na koncepci OP VVV (SC a v jejich rámci definované aktivity) lze očekávat, že všechny tři výše uvedené horizontální principy se budou v určité míře a podobě odrážet v každém podpořeném projektu. Toto bude také posuzováno při procesu hodnocení projektů a výběru k realizaci.

Seznam zkratek

AK ČR	Asociace krajů České republiky
AV ČR	Akademie věd České republiky
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj (z angl. Community-led Local Development)
CNC	Obráběcí stroj řízený počítačem (z angl. Computer Numerical Control)
CŽU	Celoživotní učení
CŽV	Celoživotní vzdělávání
č.j.	Číslo jednací
ČKR	Česká konference rektorů
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DV	Další vzdělávání
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ECVET	Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (z angl. European Credit System in Vocational Education and Training)
EIB	Evropská investiční banka (z angl. European Investment Bank)
EK	Evropská komise
EQAVET	Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (z angl. European quality assurance in vocational education and training)
EQF	Evropský rámec kvalifikací (z angl. European Qualifications Framework)
ERC	Evropská rada pro výzkum (z angl. European Research Council)
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje (z angl. European Regional Development Fund)
ESF	Evropský sociální fond (z angl. European Social Fund)
ESL	Předčasný odchod ze vzdělávání (z angl. Early School Leaving)
ET 2020	Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě
EU	Evropská unie (z angl. European Union)
EUR	Měna eurozóny
HDP	Hrubý domácí produkt
HK ČR	Hospodářská komora České republiky
IPn	Individuální projekt národní
IPRÚ	Integrovaný plán rozvoje území
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISCED	Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání (z angl. International Standard Classification of Education)
ITI	Integrované územní investice (z angl. Integrated Territorial Investment)
KK	Klíčové kompetence
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZe	Ministerstvo zemědělství
NCP	Národní kontaktní bod (z angl. National Contact Point)
NNO	Nestátní nezisková organizace
NP VaVaI	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020
NPR	Národní program reforem
NSK	Národní soustava kvalifikací
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
NVF	Národní vzdělávací fond
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (z angl. Organisation for Economics and Co-operation and Development)
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

OP PPR	Operační program Praha - pól růstu ČR
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a inovace
OP Z	Operační program Zaměstnanost
OPŘO	Ostatní přímo řízená organizace
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OSS	Organizační složka státu
PIAAC	Výzkum vzdělávání dospělých (z angl. Programme for the International Assessment of Adult Competencies)
PISA	Program pro mezinárodní hodnocení žáků (z angl. Programme for International Student Assessment)
PK	Profesní kvalifikace
PO	Prioritní osa
PPP	Pedagogicko-psychologické poradenství
PS	Pracovní skupina
PV	Předškolní vzdělávání
RIS	Regionální inovační strategie
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
ŘKV	Řídicí a koordinační výbor
S3	Národní Strategie inteligentní specializace
SC	Specifický cíl
SEA	Posuzování vlivů na životní prostředí (z angl. Strategic Environmental Assessment)
SMK	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky
SMO	Svaz měst a obcí České republiky
SP	Specifické potřeby
SPD	Svaz průmyslu a dopravy České republiky
SSR	Společný strategický rámec
SŠ	Střední škola
SVP PedF UK	Středisko vzdělávací politiky pedagogické fakulty Univerzity Karlovy
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠVP	Školní vzdělávací program
TA ČR	Technologická agentura České republiky
UNIV	Uznávání neformálního a informálního vzdělávání
VaV	Výzkum a vývoj
VaVaI	Výzkum, vývoj a inovace
VŠ	Vysoká škola
VŠVU	Vysoká škola vzdělávající učitele
ZŠ	Základní škola

12 Přílohy OP

A. Grafická příloha k potřebám v oblasti výzkumu a vývoje

Obrázek 1: Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji (FTE) a výzkumní pracovníci (FTE) na 1000 zaměstnaných osob ve státech EU (2010)

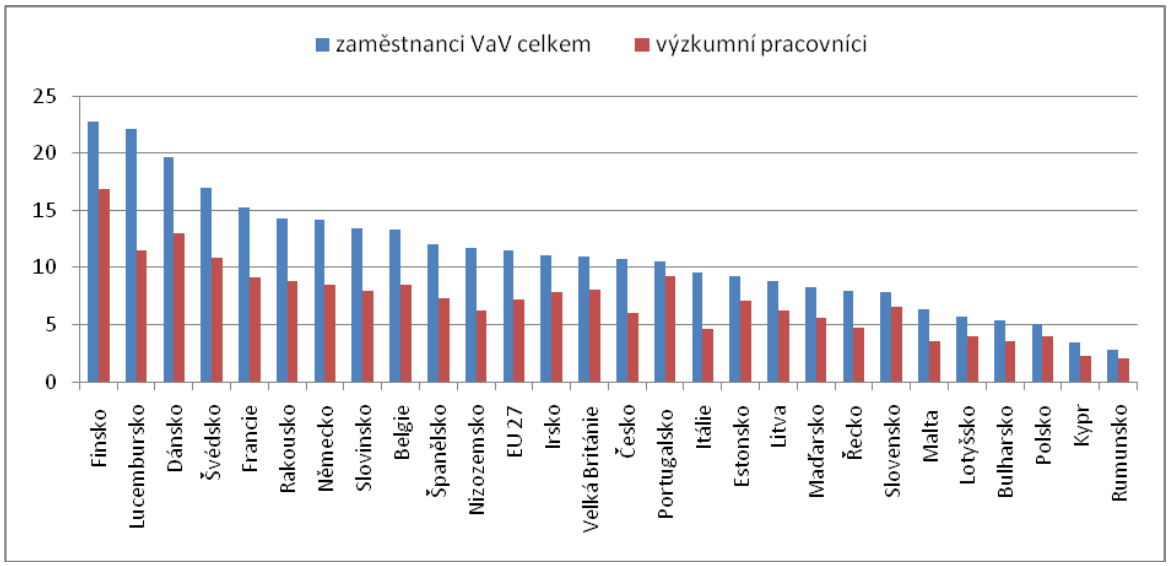

Zdroj: Eurostat (2012) – http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/science_technology_innovation/data/database

Poznámka: Francie 2009, Řecko 2007

Obrázek 2: Podíl populace ve věku 30-34 let s dokončeným terciárním vzděláním (ISCED 5+6) – v %

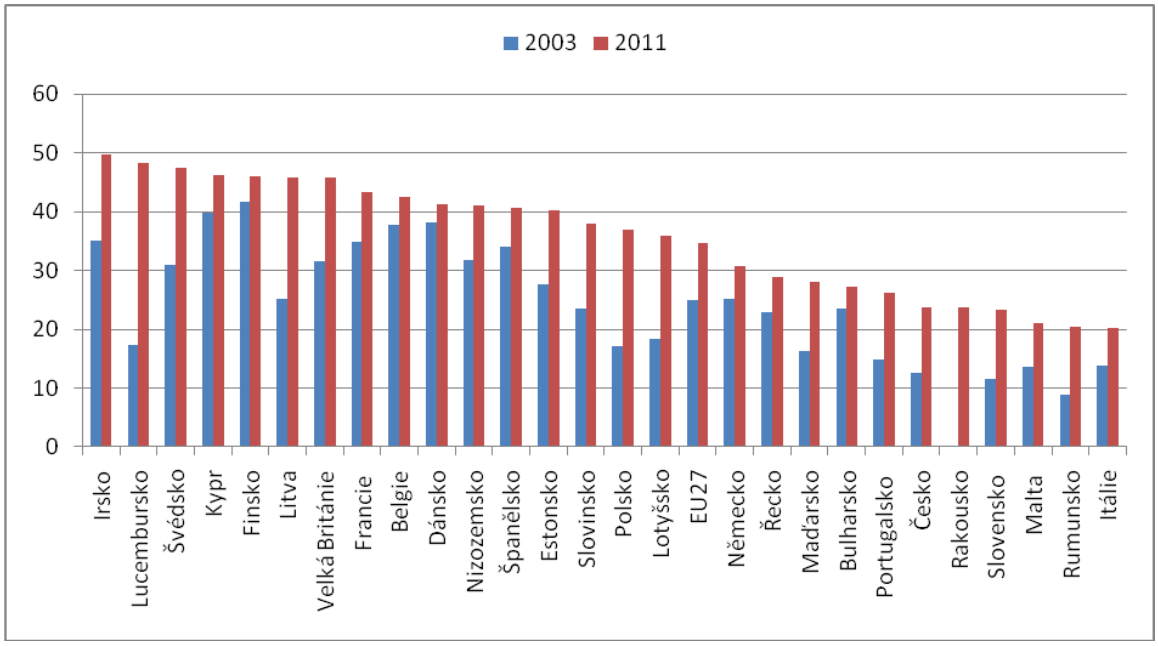

Zdroj: Eurostat 2012 – http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/education/data/database

Obrázek 3: Studenti VŠ v oborech přírodních a technických věd

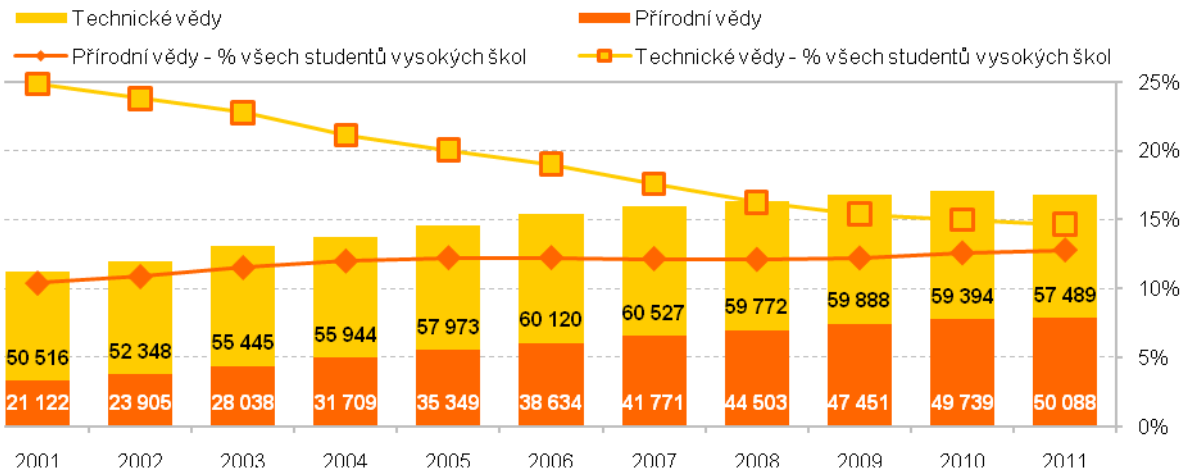

Zdroj: MŠMT 2012, převzato z: RVVI (2012): Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2012. Úřad vlády České republiky.

Obrázek 4: Podíl zahraničních občanů v lidských zdrojích ve vědě a technologiích – kategorii core (HRSTC)* – ve věkové skupině 25-64 let (2009), v %

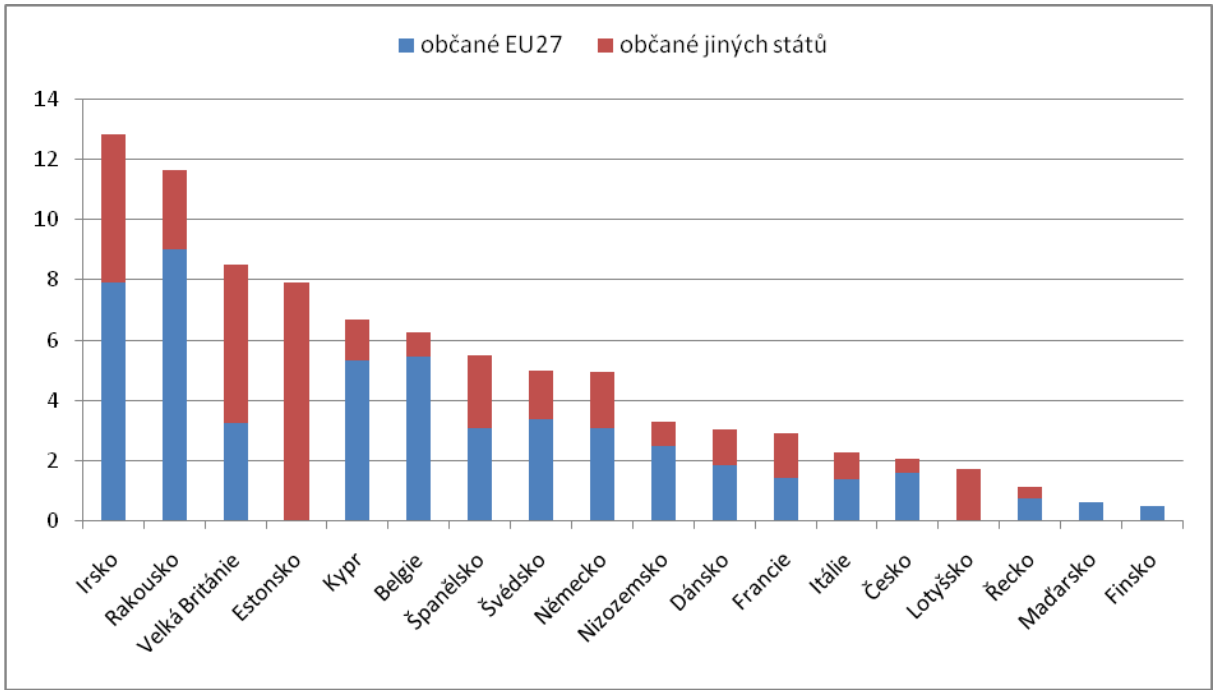

Zdroj: Eurostat 2012 – http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/science_technology_innovation/data/database

Poznámka: Kategorie „core“ v lidských zdrojích ve vědě a technologiích (HRSTC) označuje průnik kategorií HRSTE (Human Resources in Science and Technologies in Termsofeducation), tedy osoby s úspěšně dokončeným VŠ vzděláním, a HRSTO (Human Resources in Science and Technologies in Termsofoccupation), tedy osoby zaměstnané ve vědě a technologiích na odborných nebo technických pozicích. V kategorii „core“ se tedy nacházejí osoby, které splňují obě výše uvedená kritéria.

Obrázek 5: Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV podle hlavních socioekonomických směrů (NABS 1992) v roce 2012 (v mil. Kč)

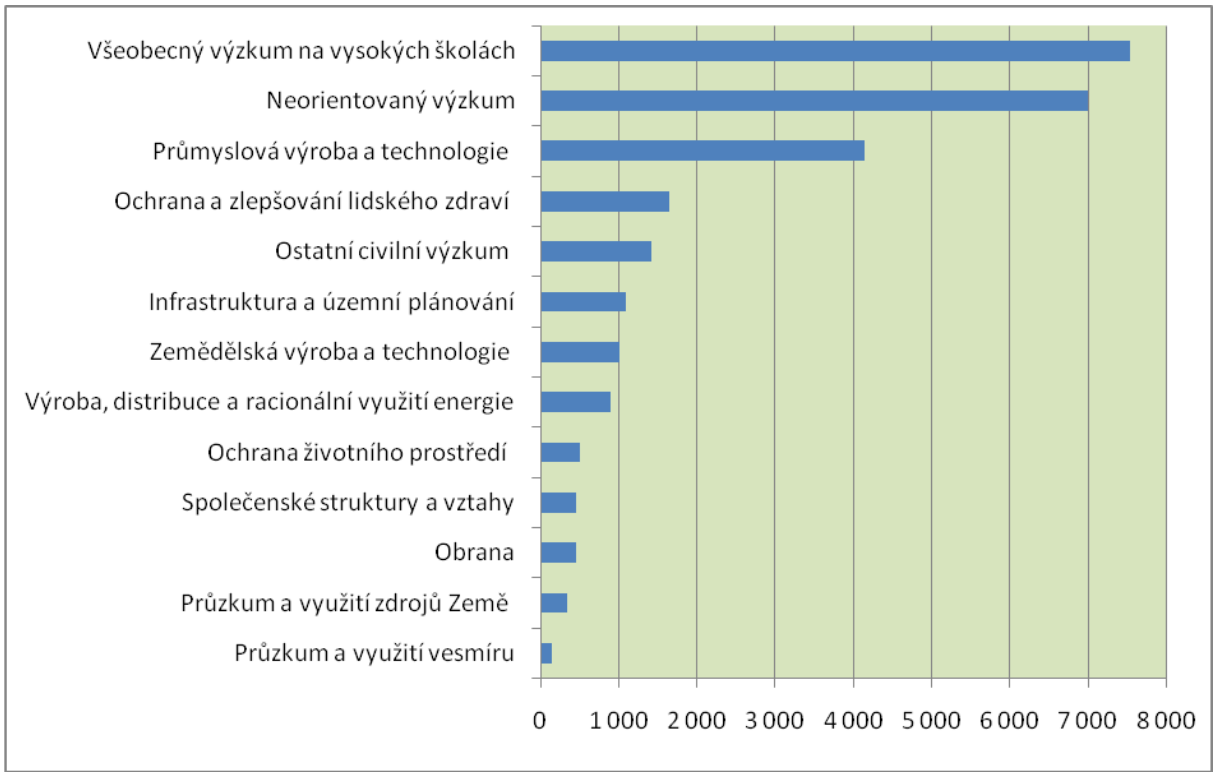

Zdroj: ČSÚ (2012) https://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statni_rozpoctove_vydaje_a_dotace_na_vyzkum_a_vyvoj_gb aord

Obrázek 6: Relativní aktivita států EU v zapojení do 7. RP

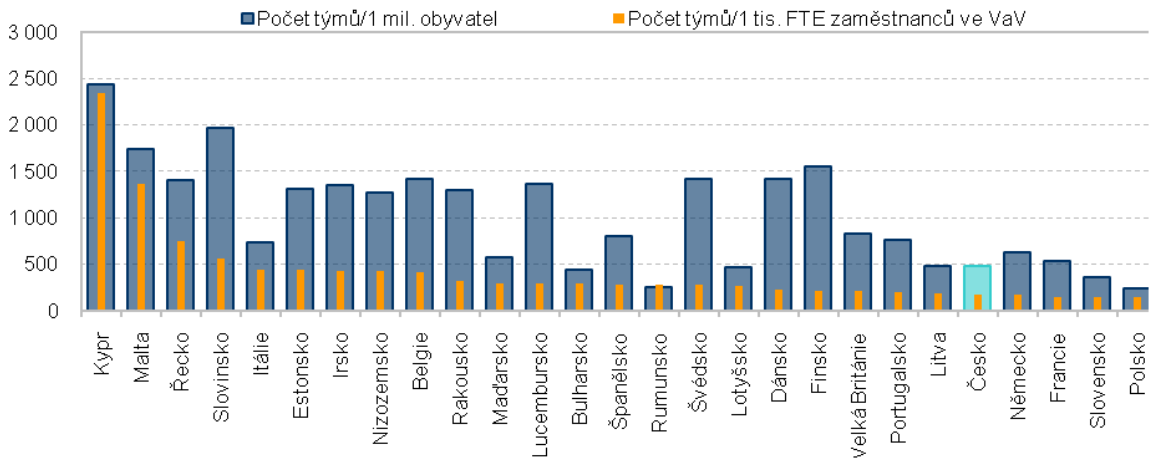

Zdroj: E-CORDA, Eurostat, převzato z: RVVI (2012): Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2012. Úřad vlády České republiky.

Obrázek 7: Účast týmů ze států EU v grafech Evropské rady pro výzkum - ERC (specifický program Myšlenky)

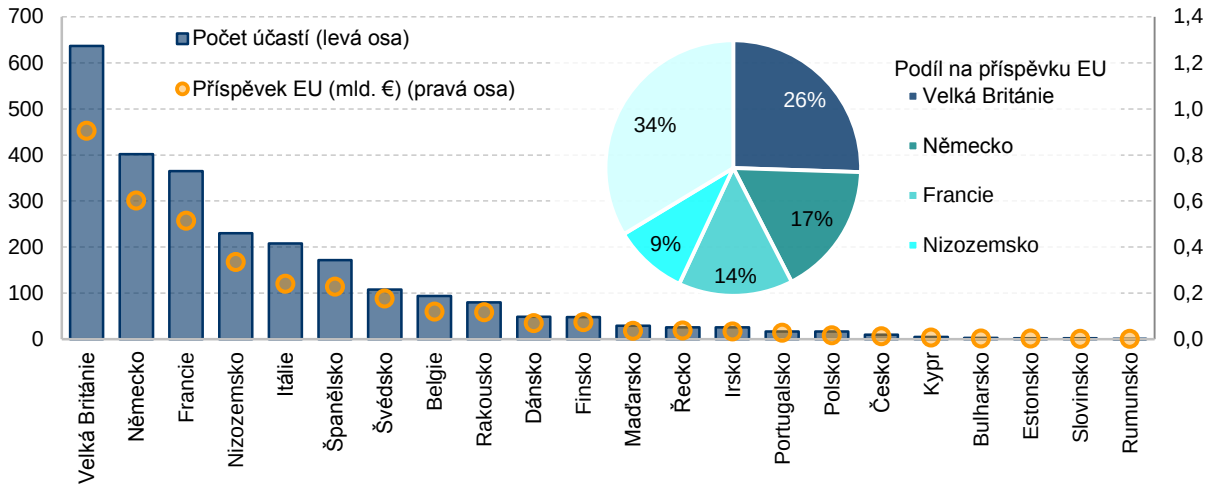

Zdroj: E-CORDA, převzato z: RVVI (2012): Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2012. Úřad vlády České republiky.

Obrázek 8**:** Počet VŠ studentů na 1 akademického pracovníka na VŠ (ve FTE)

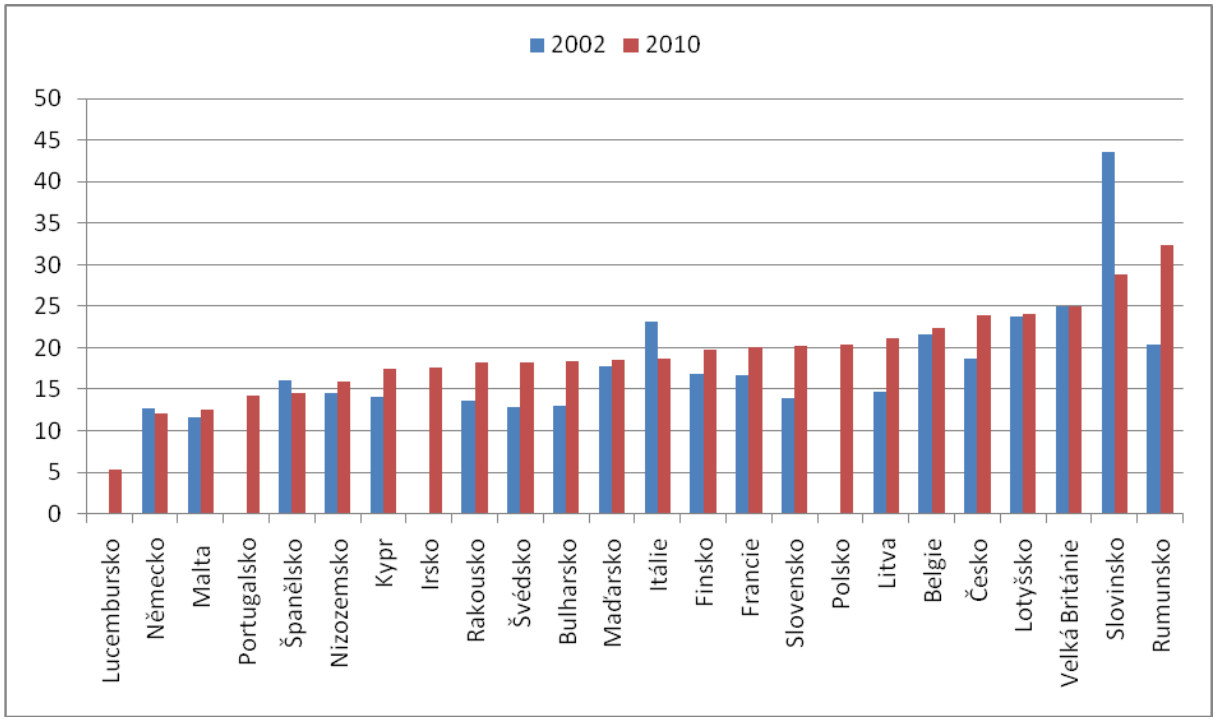

Zdroj: Eurostat 2012 – http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/education/data/database

Obrázek 9: Podíl žen na celkovém počtu výzkumníků (*head counts*) ve státech EU, v %

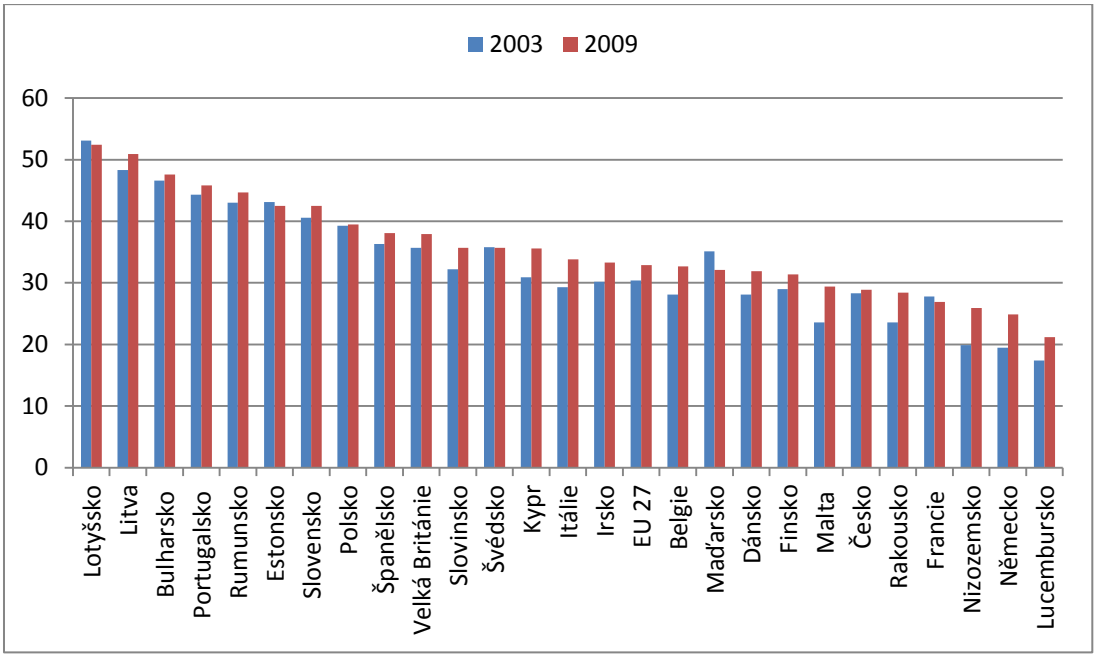

Zdroj: Eurostat (2012) – http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/science_technology_innovation/data/database

Poznámka: Finsko, Malta, Rakousko 2004 – místo r. 2003

Obrázek 10: Výdaje na VaV financované z podnikatelských zdrojů jako podíl na HDP, 2009 (%)

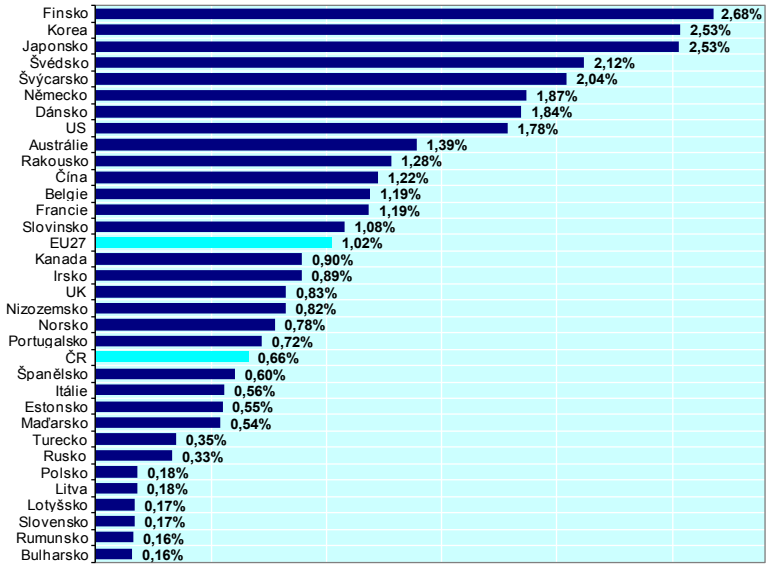

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 11: Struktura výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru podle zdroje financování, 2009

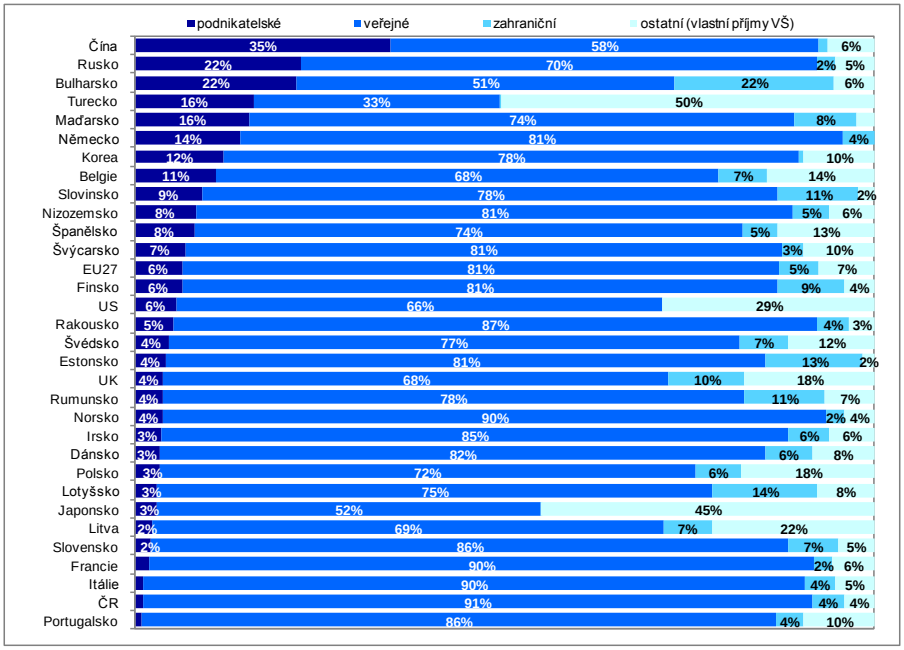

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 12: Skladba příjmů VŠ z transferu znalostí/ze spolupráce se soukromým sektorem.

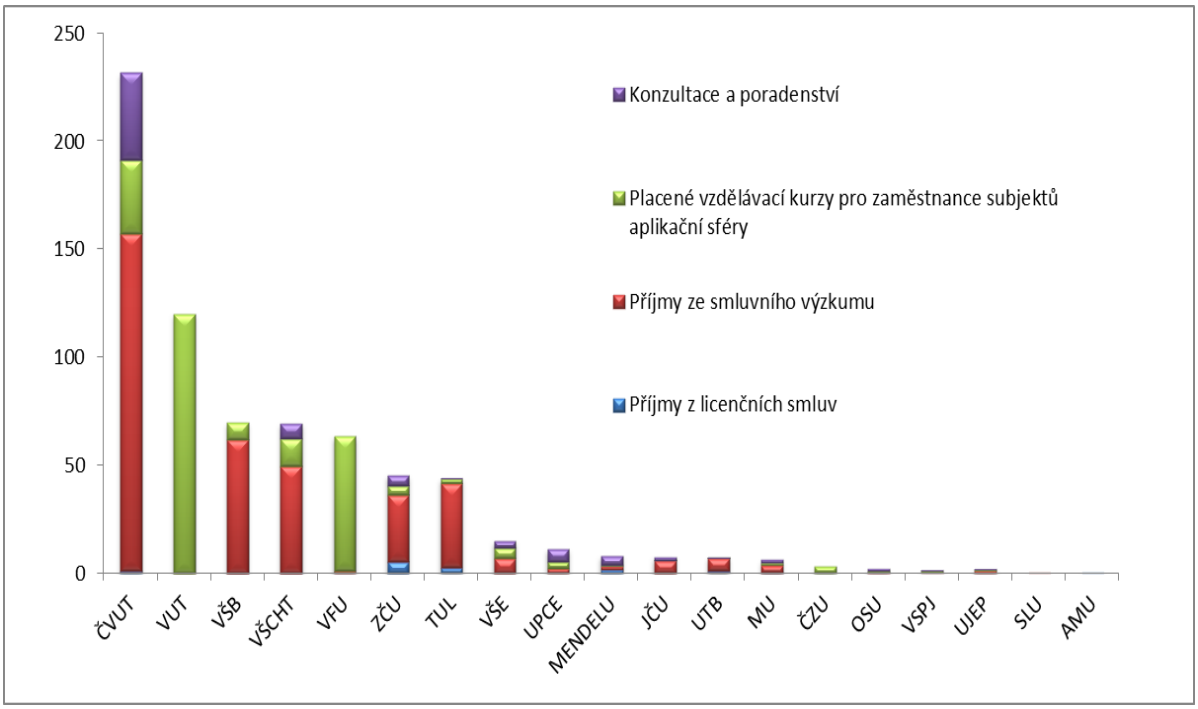

Zdroj: TA ČR vlastní výpočty z výročních zpráv VŠ (nejsou zohledněny UK, UPOL a UHK, u kterých se nepodařilo data získat).

Obrázek 13: Výdaje na VaV ve vládním sektoru podle vědních oblastí v mil. Kč – vývoj 2005 – 2011.

Sektor (zdroj) financování VaV, vědní oblast	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vládní (státní rozpočet)	**6 909**	**7 886**	**9 312**	**9 513**	**10 117**	**9 406**	**9 622**
Přírodní vědy	3 719	4 419	5 858	5 773	6 212	5 709	5 993
Technické vědy	891	1 000	1 003	901	1 081	915	915
Lékařské vědy	497	466	546	602	705	604	661
Zemědělské vědy	728	744	666	664	625	632	686
Sociální vědy	457	609	532	759	538	635	441
Humanitní vědy	618	649	707	815	956	911	926

Zdroj: ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje za ČR celkem, 2011.

Obrázek 14: Výdaje státního rozpočtu na VaV podle socioekonomických cílů v mil. Kč, 2009.

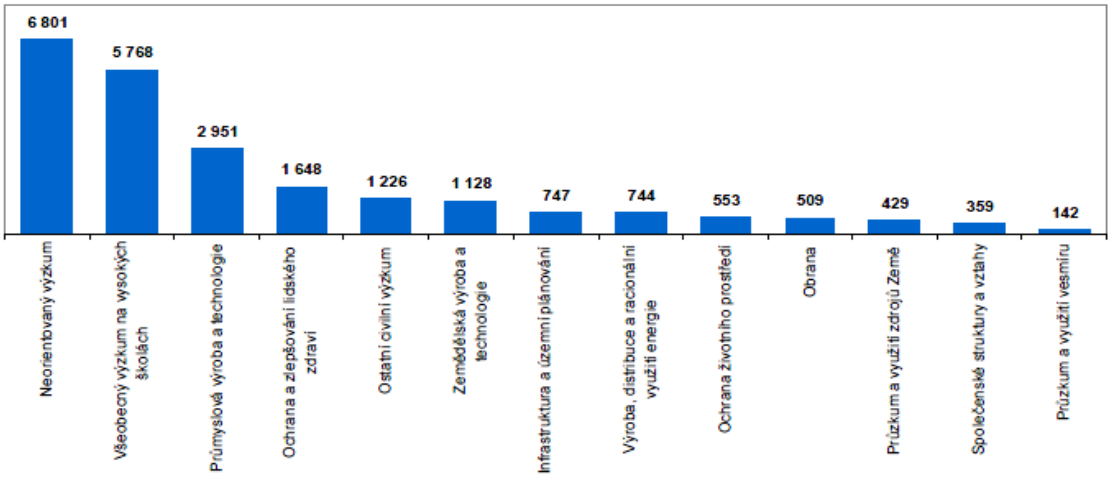

Zdroj: MŠMT, ČSÚ převzato z TC AV ČR (2011): [Mapa výzkumného a aplikačního potenciálu Česka, 2011 (ČSÚ – Gabord]).

Obrázek 15: Oborová orientace regionálních center VaV podpořených z OP VaVpI podle hlavních socioekonomických cílů.

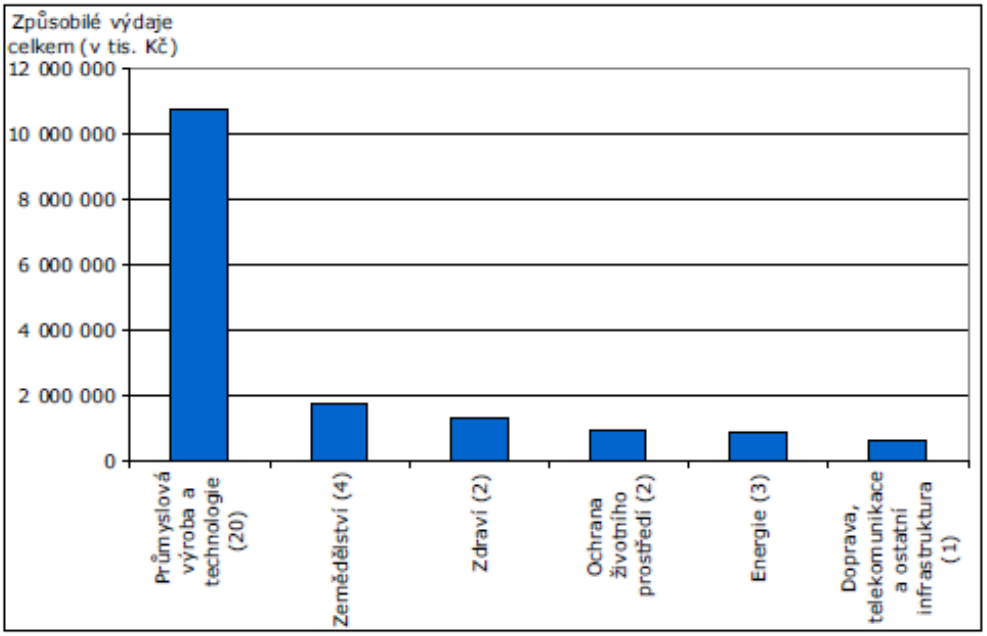

Zdroj: MŠMT, ČSÚ: převzato z TC AV ČR (2011): Mapa výzkumného a aplikačního potenciálu Česka
Legenda: číslo v závorce s názvem socioekonomického cíle znázorňuje počet regionálních center VaV v této kategorii.

Tabulka 26: Výsledky VaV a jejich komerční využití podle krajů ČR 2008-2011 pro účely srovnání stavu regionů pro S3.

kraj	inovace (počty pracovišť)				patentové nebo ost. přihlášky k předmětům průmysl. vlastnictví (počty pracovišť)				prodej služeb (výsledků) VaV jinému subjektu (počty pracovišť)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
ČR celkem	**1 598**	**1 774**	**1 815**	**1 833**	**334**	**363**	**407**	**398**	**473**	**482**	**479**	**581**
Praha	370	435	393	381	74	85	88	93	150	155	147	168
Středočeský	145	157	172	167	30	26	34	27	34	29	38	52
Jihočeský	64	68	78	73	13	10	19	16	12	15	22	19
Plzeňský	57	71	71	85	13	15	20	20	13	19	17	25
Karlovarský	14	16	13	15	1	1	2	4	3	1	2	3
Ústecký	62	60	65	64	7	8	7	8	11	10	13	14
Liberecký	57	69	69	68	18	13	15	15	21	27	25	33
Královéhradecký	87	89	110	105	20	22	27	21	20	24	24	25
Pardubický	92	106	106	108	16	18	20	26	29	27	29	34
Vysočina	64	63	62	58	9	10	10	10	12	12	10	13
Jihomoravský	245	276	296	302	52	57	64	68	76	90	79	78
Olomoucký	86	92	87	94	18	18	16	10	17	16	15	22
Zlínský	109	120	128	138	32	41	40	38	24	17	20	39
Moravskoslezský	146	152	165	175	31	39	45	42	51	40	38	56

Zdroj: ČSÚ – Údaje o výzkumu a vývoji v krajích ČR pro roky 2005-2011.

Tabulka 27: Výzkumní pracovníci v krajích ČR podle počtu jejich VaV zaměstnanců pro účely srovnání stavu regionů pro S3.

Tab. 12a Výzkumní pracovníci v krajích ČR podle počtu jejich VaV zaměstnanců

	fyzické osoby zaměstnané ve VaV k 31. 12. sledovaného roku (HC)						
Kraj ČR, počet zaměstnanců VaV (FTE)	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Praha	16 445	17 586	19 191	19 754	18 172	17 779	18 774
Středočeský	2 717	3 024	3 093	3 432	3 155	3 265	3 374
Jihočeský	1 433	1 453	1 323	1 410	1 409	1 355	1 298
Plzeňský	998	891	884	912	1 082	1 701	2 291
Karlovarský	56	58	59	109	91	72	62
Ústecký	393	589	700	678	634	635	656
Liberecký	814	980	900	869	649	820	1 139
Královéhradecký	1 279	1 195	1 445	1 444	1 506	1 485	1 391
Pardubický	1 334	1 592	1 628	1 664	1 675	1 634	1 717
Vysočina	388	310	371	459	452	407	441
Jihomoravský	7 043	7 006	7 303	7 759	8 440	8 386	8 620
Olomoucký	1 539	1 503	1 687	1 669	1 793	1 903	1 790
Zlínský	810	943	905	1 000	1 030	1 054	1 085
Moravskoslezský	2 294	2 546	3 049	3 081	3 005	2 921	3 263
ČR celkem	37 542	39 676	42 538	44 240	43 092	43 418	45 902

Zdroj: ČSÚ.

Tabulka 28: Výdaje na VaV v krajích ČR podle zdrojů jejich financování pro účely srovnání stavu regionů pro S3

Tab. 18 Výdaje na VaV v krajích ČR podle zdrojů jejich financování

mil. Kč v běžných cenách

Kraj ČR, financující sektor (zdroj financování VaV)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Praha	**14 264**	**17 804**	**20 656**	**19 814**	**18 266**	**17 725**	**18 939**
Podnikatelský	5 006	7 130	8 075	7 244	5 003	5 173	5 245
Vládní	9 258	10 674	12 581	12 570	13 264	12 552	13 694
Středočeský	**8 492**	**8 381**	**10 463**	**9 510**	**9 756**	**11 487**	**13 732**
Podnikatelský	7 388	7 158	9 238	8 203	8 345	10 073	12 203
Vládní	1 104	1 223	1 224	1 307	1 411	1 414	1 529
Jihočeský	**1 540**	**1 673**	**1 745**	**1 900**	**1 515**	**1 548**	**1 420**
Podnikatelský	897	957	865	909	464	506	585
Vládní	643	716	879	992	1 051	1 042	836
Plzeňský	**1 106**	**1 269**	**1 343**	**1 714**	**1 548**	**2 189**	**2 658**
Podnikatelský	697	776	797	1 146	978	1 589	1 982
Vládní	409	493	546	569	569	601	676
Karlovarský	**76**	**71**	**77**	**98**	**84**	**104**	**106**
Podnikatelský	69	63	66	60	81	99	102
Vládní	7	7	11	38	3	5	4
Ústecký	**576**	**571**	**631**	**738**	**629**	**679**	**667**
Podnikatelský	412	363	399	510	382	442	430
Vládní	164	208	231	228	247	237	236
Liberecký	**1 088**	**1 472**	**1 301**	**1 509**	**1 265**	**1 338**	**1 578**
Podnikatelský	823	1 144	945	1 171	804	881	917
Vládní	266	328	355	338	461	457	662
Královéhradecký	**1 142**	**951**	**1 231**	**1 178**	**1 445**	**1 359**	**1 456**
Podnikatelský	543	545	696	776	875	853	900
Vládní	599	406	536	403	570	506	555
Pardubický	**1 534**	**1 846**	**1 900**	**1 879**	**1 789**	**2 003**	**2 199**
Podnikatelský	1 123	1 402	1 443	1 433	1 248	1 459	1 580
Vládní	410	444	457	446	541	545	619
Vysočina	**699**	**503**	**489**	**619**	**569**	**570**	**667**
Podnikatelský	538	369	340	479	436	416	517
Vládní	161	135	149	140	133	154	150
Jihomoravský	**4 235**	**4 693**	**5 282**	**5 507**	**6 220**	**7 439**	**8 562**
Podnikatelský	1 591	1 657	2 074	2 228	2 385	3 558	4 114
Vládní	2 644	3 035	3 207	3 279	3 835	3 881	4 449
Olomoucký	**1 346**	**1 256**	**1 439**	**1 363**	**1 541**	**1 481**	**1 871**
Podnikatelský	809	694	719	684	798	692	842
Vládní	537	561	720	678	744	788	1 029
Zlínský	**1 456**	**1 634**	**1 587**	**1 534**	**1 481**	**1 630**	**1 785**
Podnikatelský	1 166	1 260	1 138	1 082	981	1 194	1 305
Vládní	290	374	449	452	500	436	480
Moravskoslezský	**2 132**	**5 462**	**2 720**	**2 607**	**2 894**	**2 877**	**3 699**
Podnikatelský	1 376	4 622	1 703	1 704	1 921	1 956	2 439
Vládní	756	840	1 017	903	973	921	1 259
ČR celkem	**39 685**	**47 587**	**50 862**	**49 970**	**49 002**	**52 430**	**59 340**
Podnikatelský	22 437	28 142	28 500	27 628	24 701	28 891	33 161
Vládní	17 248	19 445	22 362	22 342	24 301	23 539	26 179

Zdroj: ČSÚ

B. Grafická příloha k potřebám v oblasti vysokých škol

Obrázek 1: Vývoj počtu studentů na veřejných a soukromých VŠ v ČR v období 2001-2012

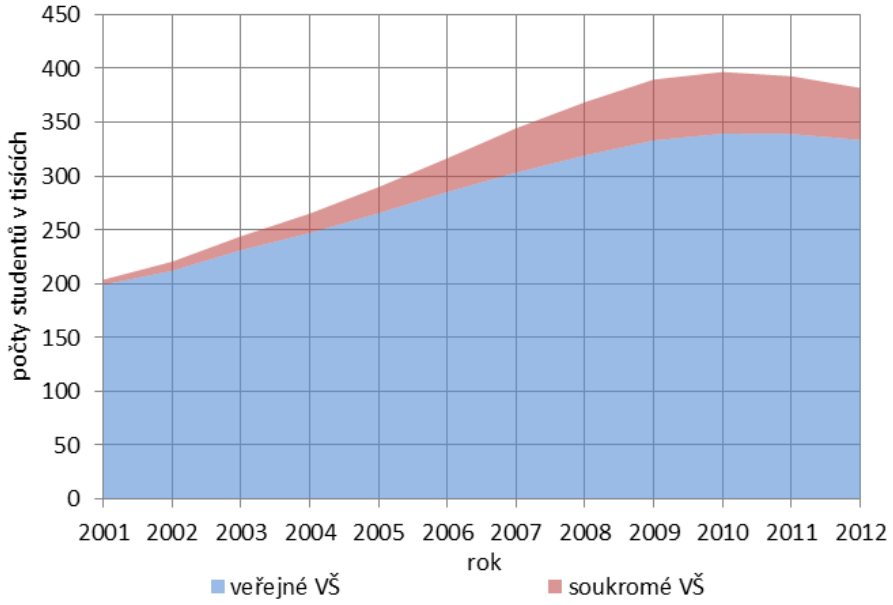

Zdroj: MŠMT

Obrázek 2: Poprvé zapsaní do terciárního vzdělávání

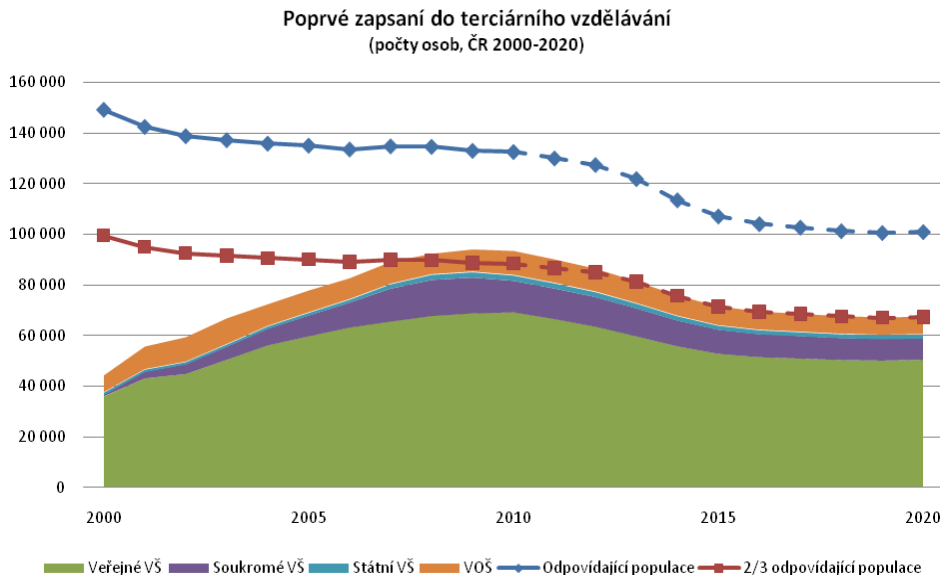

Zdroj: ČSÚ, ÚIV, výpočty MŠMT

Obrázek 3: Počet umístění v mezinárodních žebříčcích hodnocení kvality VŠ (v TOP 500)

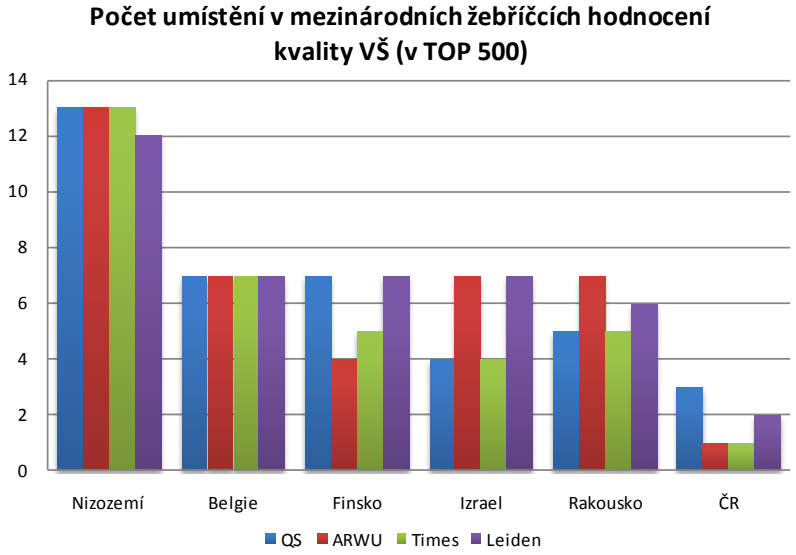

Pozn.: Graf zobrazující umístění českých VŠ v mezinárodních žebříčcích hodnocení kvality a srovnání s pěti vybranými referenčními zeměmi. Mezinárodní žebříčky hodnocení kvality VŠ použité pro srovnání: QS World University Rating, Shanghai rating ARWU, Times Higher Education - World University Ranking a Leiden Ranking. Výsledky žebříčků jsou, s výjimkou Leiden Ranking z roku 2010, uvedeny za rok 2011. Times Higher Education počítá se 400 nejlepšími institucemi.

Obrázek 4: Kvalita vysokého školství (Skóre v žebříčku QS vzhledem k velikosti populace země)

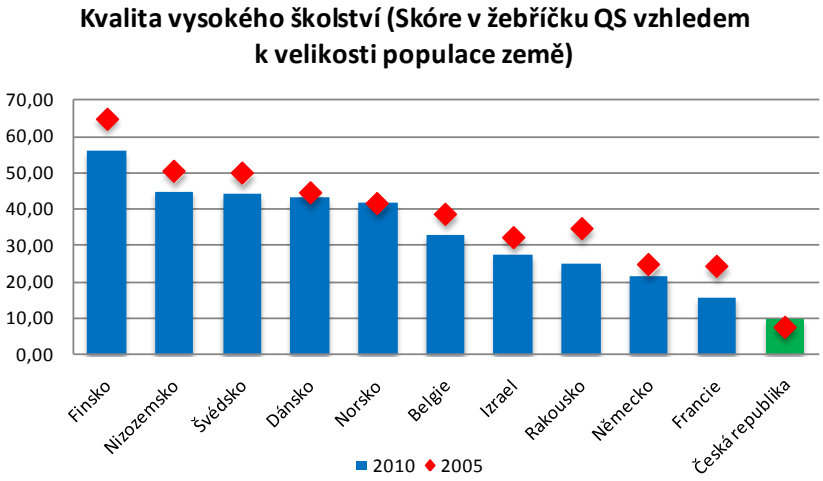

Zdroj: SVP při PedF UK, zpracování MŠMT

Obrázek 5: Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů VŠ v období 2004-2011 v %

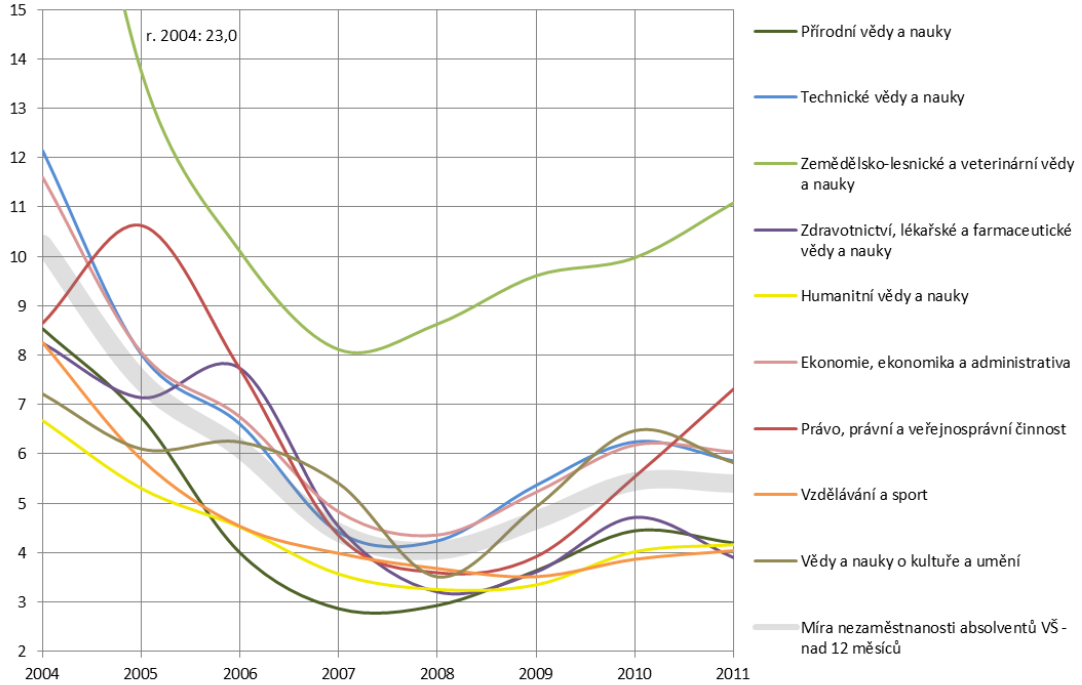

Poznámky:
Za dlouhodobě nezaměstnané jsou považováni ti absolventi, kteří ukončili školu v období 12 měsíců od předminulého výpočtu MPSV.

Metodika výpočtu: Počet absolventů, kteří ukončili školu v období 12 měsíců od předminulého výpočtu MPSV, ku počtu absolventů v daném roce.

Zdroj: Výpočet MŠMT na základě dat MPSV a MŠMT

Obrázek 6: Nezaměstnanost absolventů VŠ v období 2004-2011

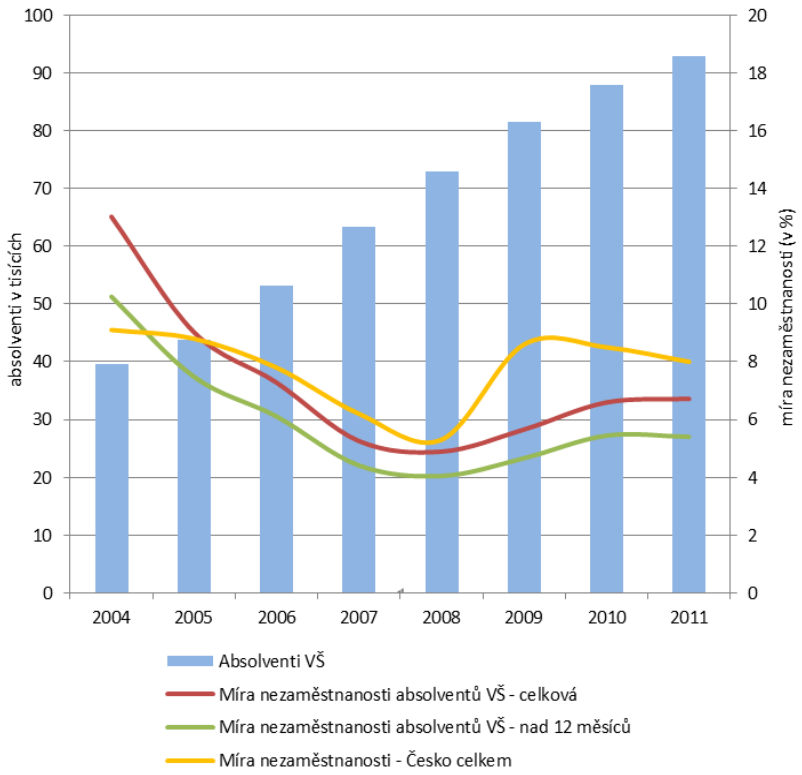

Zdroj: Výpočet MŠMT na základě dat MPSV a MŠMT

Obrázek 7: Relevance znalostí a dovedností absolventů VŠ pro trh práce

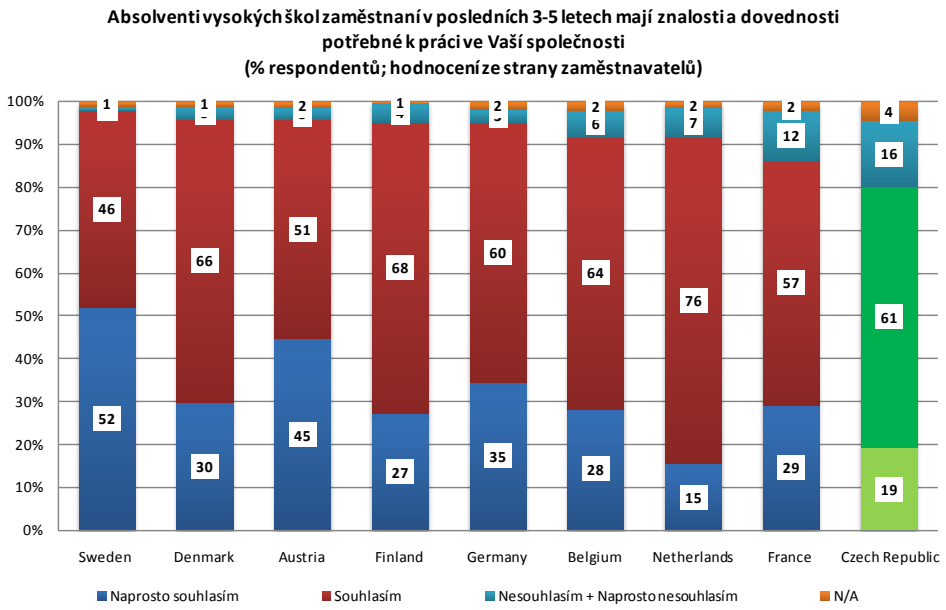

Zdroj: EUROBAROMETR, EK, 2010

Obrázek 8: Podíl absolventů-bakalářů na nově zapsaných do navazujícího magisterského studia v % na veřejných VŠ v ČR v období 2011–2012

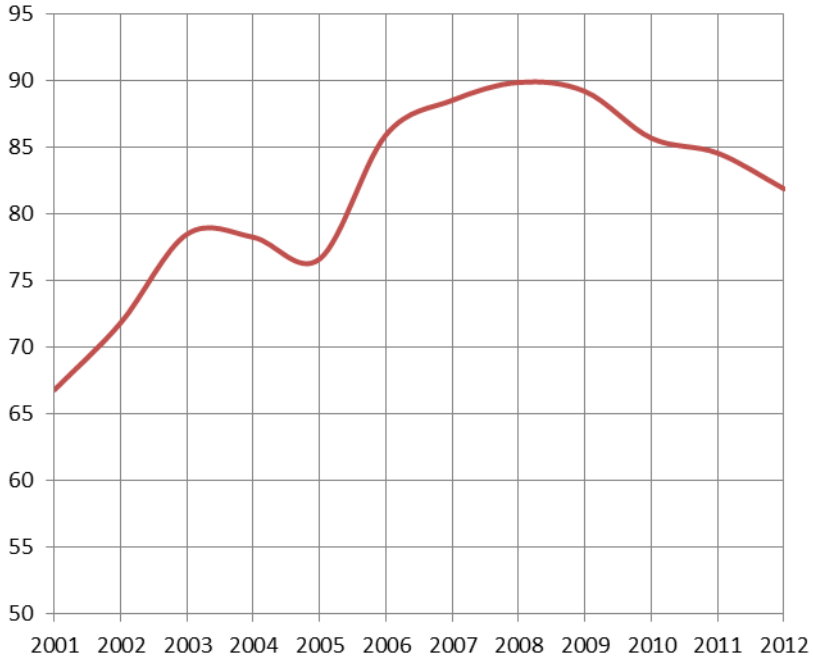

Zdroj: MŠMT

C. Datová příloha k potřebám regionálního školství

(bude dále upraveno)

OECD (2012), *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*, OECD Publishing. *http://dx.doi.org/10.1787/9789264130852-en, str. 16:*

Figure 1.2. A significant number of students do not master basic skills

15 year old students attainment at Level 2 or below Level 2 of the PISA reading scale (2009)

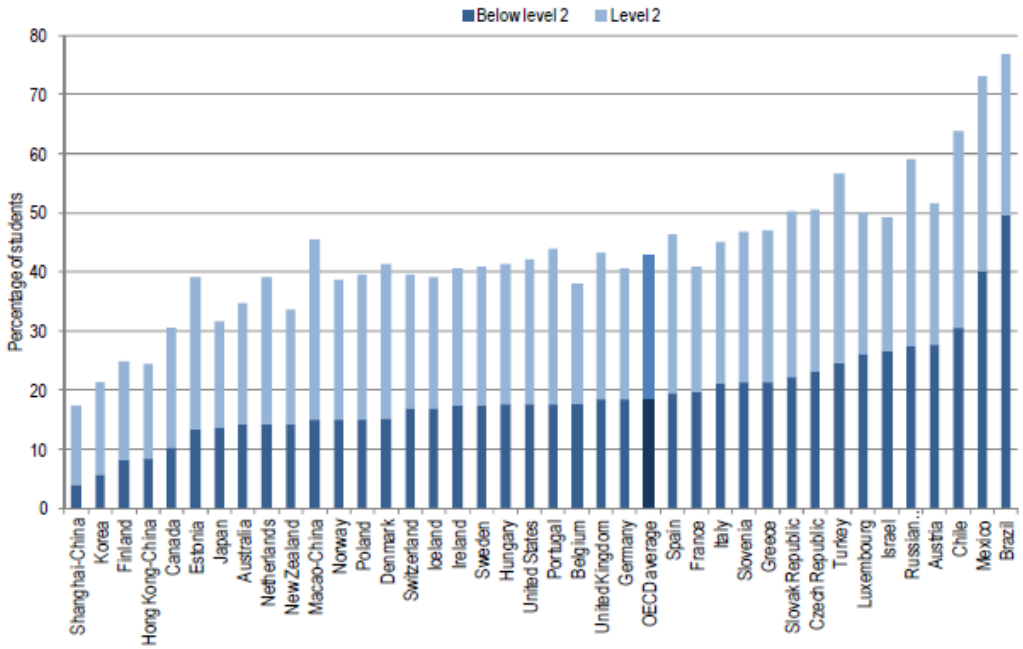

How to read this chart: The bars show the percentage of students that obtained scores below Level 2 (dark blue) or at Level 2 (light blue) of the PISA scale. Countries are ranked in ascending order of the percentage of students with scores below Level 2. For example in Canada, 10% of students did not attain Level 2 and 20% attained this level, which amounts to a total of 30%. Non OECD member economies are included for comparison.

Source: OECD (2010a), *PISA 2009 Results: Volume II, Overcoming Social Background: Equity in Learning Opportunities and Outcomes*, OECD, Paris.

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932560835

OECD (2012), *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*, OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/9789264130852-en,

str. 17:

Figure 1.3. How many students are at risk of low performance?

PISA scores below Level 2 and relative risk of certain student sub-groups (2009)

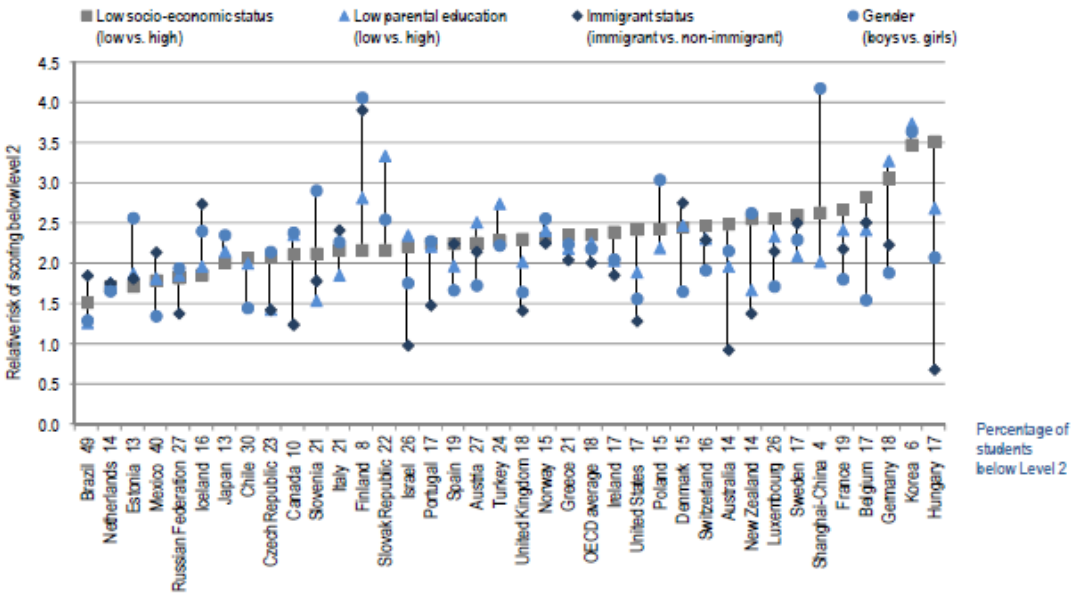

How to read this chart: This chart shows the impact of personal factors on the risk of low performance. Countries are ranked in descending order of the impact of low socio-economic status and the percentage of students with score below Level 2 is indicated in the country labels. A relative risk of scoring below Level 2 higher than 1 indicates that the factor considered increases the likelihood of scoring below this level, while a risk under 1 points in the opposite direction. For example, in Hungary students with an immigrant background outperform natives and, as seen in the chart, their risk of scoring below level 2 is lower. However, students of low socio-economic status have a 3.5 times higher risk of scoring below level 2 than their peers from high socio-economic status. Non OECD member economies are included for comparison

Source: OECD (2010a), *PISA 2009 Results: Volume II, Overcoming Social Background: Equity in Learning Opportunities and Outcomes*, OECD, Paris.

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932560854

OECD (2012), *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*, OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/9789264130852-en,

str. 105:

Figure 3.1. Students' socio-economic background has a strong impact on performance

Reading performance by quartiles of the PISA Index of Economic, Social and Cultural Status (2009)

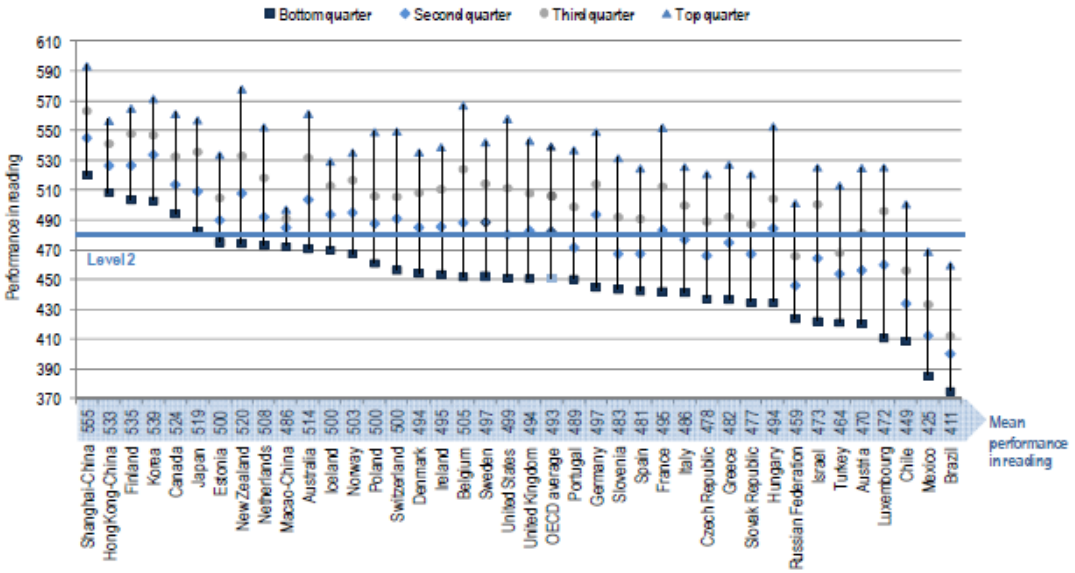

How to read this chart: This chart shows differences in performance by quartiles of socio-economic background measured by the PISA Index of Economic Social and Cultural Status (ESCS), from the most disadvantaged students (bottom quarter on the ESCS) to the most advantaged ones (top quarter). Countries are ranked in descending order by the mean score of the most disadvantaged students. Country labels indicate the mean performance of all students in brackets. A score below Level 2 in reading performance indicates a lack of basic literacy skills. For instance, in New Zealand, disadvantaged students score on average 475 points and advantaged students, 578, while the average national score is 520. Non OECD member economies are included for comparison.

Source: OECD (2010a), *PISA 2009 Results: Overcoming Social Background: Equity in Learning Opportunities and Outcomes (Volume II)*, OECD, Paris.

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932561082

OECD (2010) The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes Paris: OECD

str. 23:

Table 1 Effect on GDP of Scenario I: Increase average performance by 25 points on PISA, or by ¼ standard deviation

	Value of reform (USD bn)
Australia	2 527
Austria	899
Belgium	1 108
Canada	3 743
Czech Republic	918
Switzerland	792
Germany	8 088
Denmark	586
Spain	4 147
Finland	553
France	6 043
United Kingdom	6 374
Greece	996
Hungary	587
Ireland	514
Iceland	40
Italy	5 223
Japan	11 640
Korea	4 054
Luxembourg	116
Mexico	4 812
Netherlands	1 889
Norway	841
New Zealand	338
Poland	2 029
Portugal	680
Slovak Republic	311
Sweden	1 019
Turkey	3 416
United States	40 647
OECD	**114 930**

Notes: Discounted value of future increases in GDP until 2090, expressed in billion USD (PPP). For reform parameters, see Annex Table C1.

OECD (2010) The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes Paris: OECD

str. 6

Figure 1

Present value of Scenario I (improve student performance in each country by 25 points on the PISA scale) in billion USD (PPP)

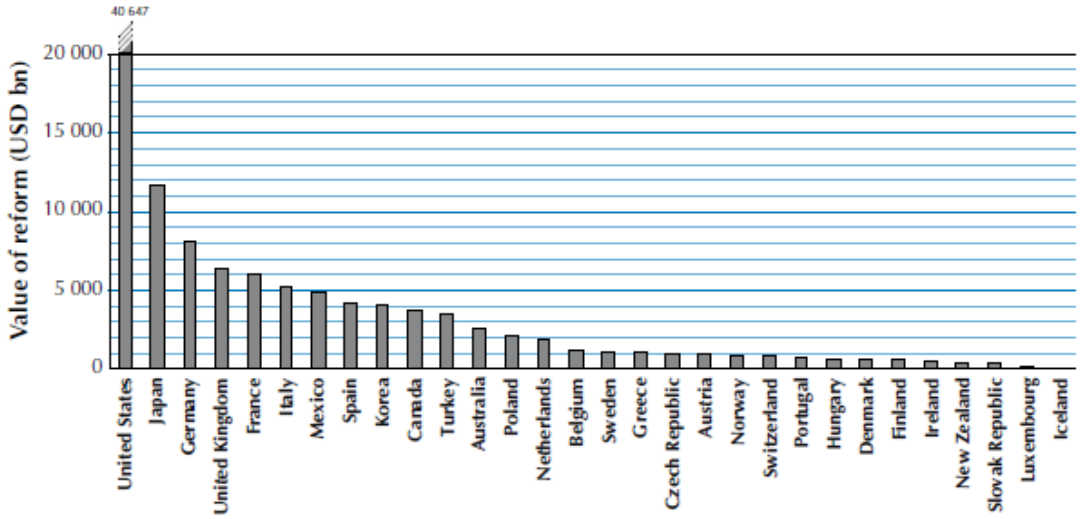

Note: Discounted value of future increases in GDP until 2090 due to reforms that improve student performance in each country by 25 points on PISA, or by ¼ standard deviation, expressed in billion USD (see also Table 1).

OECD (2010) The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes Paris: OECD

str. 7

Figure 2

Present value of Scenario II (improve student performance in each country to reach the level achieved by Finland, the country with the highest performance in PISA) in billion USD (PPP)

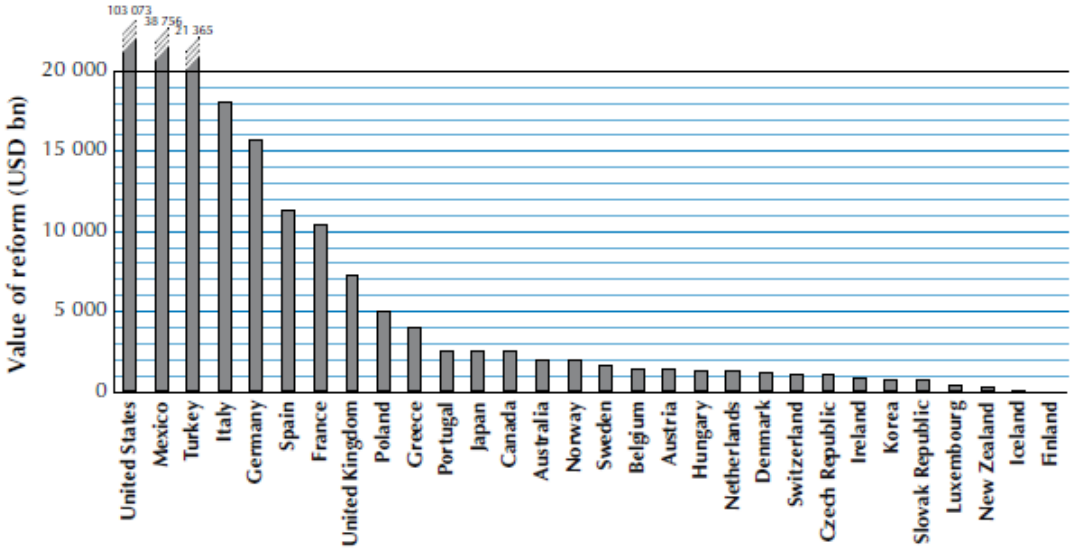

Note: Discounted value of future increases in GDP until 2090 due to reforms that improve student performance in each country to reach the level achieved by Finland, at 546 points on the PISA 2000 scale (average of mathematics and science in 2000, 2003 and 2006), expressed in billion USD (see also Table 2).

OECD (2010) *The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes* Paris: OECD str. 7

Figure 3

Present value of Scenario II (improve student performance in each country to reach the level achieved by Finland, the country with the highest performance in PISA) in percent of current GDP

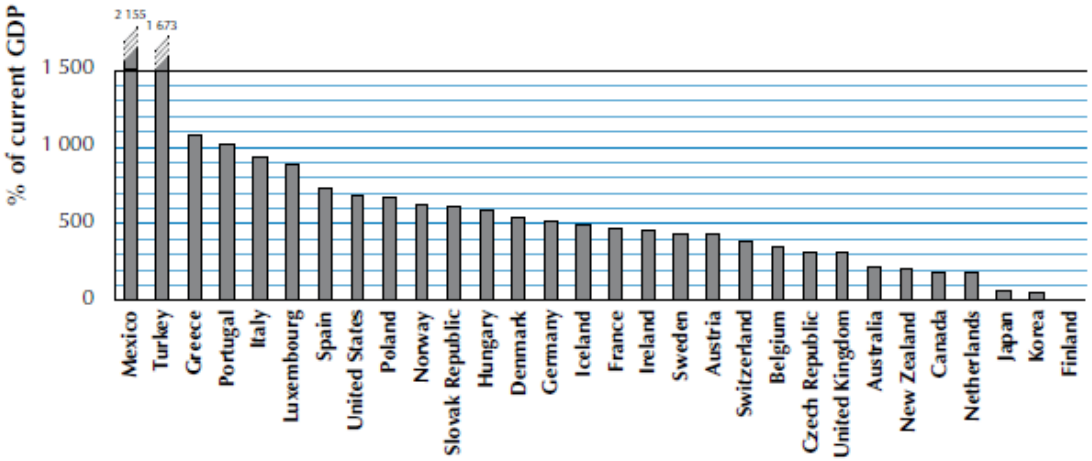

Note: Discounted value of future increases in GDP until 2090 due to a reform that improves student performance in each country to reach the level achieved by Finland, at 546 points on the PISA 2000 scale (average of mathematics and science in 2000, 2003 and 2006), expressed as percentage of current GDP (see also Table 2).

OECD (2010) The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes Paris: OECD str. 8

Figure 4

Present value of Scenario III (ensure that all students perform at a minimum of 400 points on the PISA scale) in billion USD (PPP)

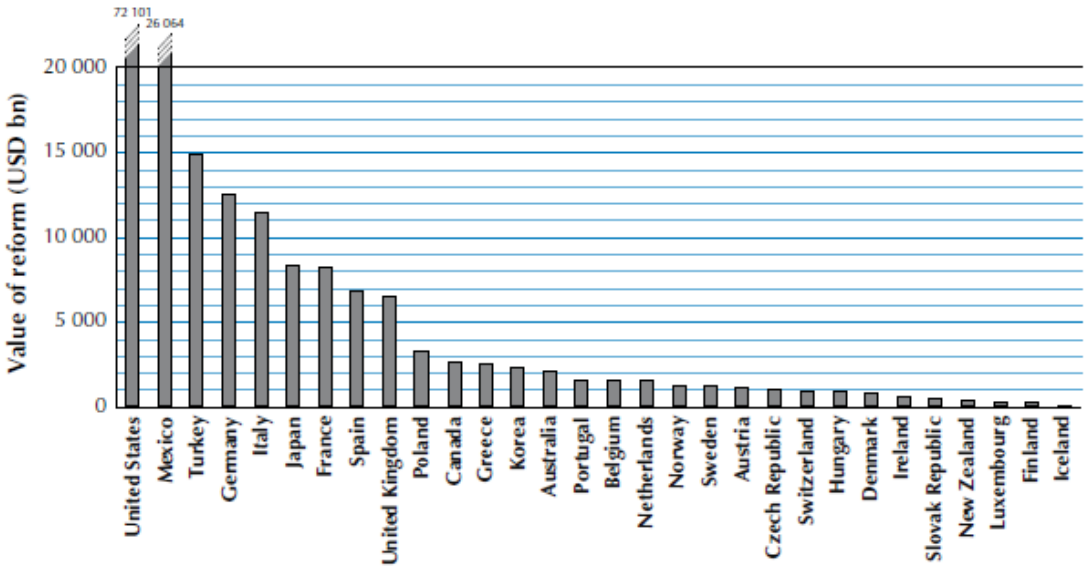

Note: Discounted value of future increases in GDP until 2090 due to a reform that ensures that all students perform at a minimum of 400 points on the PISA scale, expressed in billion USD (see also Table 3).

Figure 5

Present value of Scenario III (ensure that all students perform at a minimum of 400 points on the PISA scale) in percent of current GDP

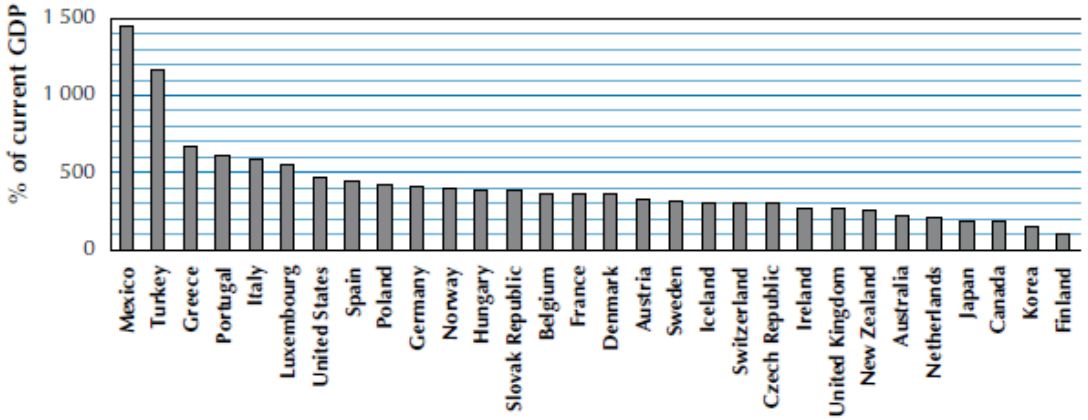

Note: Discounted value of future increases in GDP until 2090 due to a reform that ensures that all students perform at a minimum of 400 points on the PISA scale), expressed as percentage of current GDP (see also Table 3).

OECD (2010) The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes Paris: OECD, str. 25

Table 2 Effect on GDP of Scenario II: Bring each country to Finish level of 546 points on PISA

	Value of reform (USD bn)	% of current GDP	Long-run growth increase (percentage points)	Increase in PISA score
Australia	2 011	213%	0.35	20.1
Austria	1 430	425%	0.67	38.4
Belgium	1 452	351%	0.56	32.2
Canada	2 524	180%	0.30	17.2
Czech Republic	1 060	309%	0.50	28.6
Switzerland	1 120	378%	0.60	34.5
Germany	15 743	521%	0.80	46.0
Denmark	1 181	539%	0.82	47.5
Spain	11 289	728%	1.07	61.7
Finland	0	0%	0.00	0.0
France	10 424	461%	0.72	41.3
United Kingdom	7 326	307%	0.49	28.5
Greece	3 996	1 073%	1.48	85.2
Hungary	1 282	584%	0.88	51.0
Ireland	870	453%	0.71	40.6
Iceland	74	489%	0.76	43.6
Italy	18 094	927%	1.31	75.6
Japan	2 526	58%	0.10	5.7
Korea	746	49%	0.08	4.8
Luxembourg	383	884%	1.26	72.7
Mexico	38 756	2 155%	2.50	143.9
Netherlands	1 251	177%	0.29	16.9
Norway	1 956	622%	0.94	53.9
New Zealand	258	204%	0.34	19.4
Poland	5 061	667%	0.99	57.2
Portugal	2 588	1 019%	1.42	81.7
Slovak Republic	709	609%	0.92	52.9
Sweden	1 657	435%	0.68	39.2
Turkey	21 365	1 673%	2.08	120.1
United States	103 073	678%	1.01	58.1
OECD	**260 204**	**606%**	**0.87**	**49.8**

Notes: Discounted value of future increases in GDP until 2090, expressed in billion USD (PPP) and as percentage of current GDP. "Long-run growth increase" refers to increase in annual growth rate (in percentage points) once the whole labour force has reached higher level of educational performance. "Increase in PISA score" refers to the ultimate increase in educational performance due to the reform (of bringing each country to the Finish average level of 546 PISA points on the 2000 reading scale). For reform parameters, see Annex Table C1.

OECD (2010) *The high cost of low educational performance: the long run economic impact of improving PISA outcomes* Paris: OECD str. 26

Table 3 Effect on GDP of Scenario III: Bring all to minimum of 400 points on PISA

	Value of reform (USD bn)	% of current GDP	Long-run growth increase (percentage points)	Share of students below minimum skills
Australia	2 127	225%	0.37	9.8%
Austria	1 102	328%	0.52	13.9%
Belgium	1 509	364%	0.58	15.3%
Canada	2 594	185%	0.31	8.1%
Czech Republic	1 050	306%	0.49	13.0%
Switzerland	913	308%	0.50	13.1%
Germany	12 576	416%	0.65	17.3%
Denmark	793	362%	0.57	15.2%
Spain	6 865	443%	0.69	18.3%
Finland	217	105%	0.18	4.7%
France	8 222	364%	0.58	15.3%
United Kingdom	6 481	272%	0.44	11.7%
Greece	2 508	673%	1.00	26.5%
Hungary	857	390%	0.62	16.3%
Ireland	530	276%	0.45	11.8%
Iceland	47	312%	0.50	13.3%
Italy	11 465	587%	0.89	23.5%
Japan	8 306	191%	0.32	8.3%
Korea	2 288	151%	0.25	6.7%
Luxembourg	239	552%	0.84	22.3%
Mexico	26 064	1449%	1.87	49.5%
Netherlands	1 508	214%	0.35	9.3%
Norway	1 254	399%	0.63	16.6%
New Zealand	328	260%	0.42	11.2%
Poland	3 260	430%	0.67	17.8%
Portugal	1 545	608%	0.92	24.2%
Slovak Republic	450	387%	0.61	16.2%
Sweden	1 205	316%	0.51	13.4%
Turkey	14 895	1167%	1.58	41.8%
United States	72 101	475%	0.74	19.4%
OECD	193 301	450%	0.68	18.0%

Notes: Discounted value of future increases in GDP until 2090, expressed in billion USD (PPP) and as percentage of current GDP. "Long-run growth increase" refers to increase in annual growth rate (in percentage points) once the whole labour force has reached higher level of educational performance. "Share of students below minimum skills" refers to the share of students in each country performing below the minimum skill level of 400 PISA points. For reform parameters, see Annex Table C1.

- Víšek T & Kleskeň B (2010) *Klesající výsledky českého základního a středního školství: fakta a řešení* Prague: McKinsey & Company s. 18

"Studenti pedagogiky se učí hlavně obsah předmětů, praktické průpravy se jim dostává méně. Praktická výuka je poměrně omezená, věnují se jí pouze 4 % studijního programu, což je méně než 20–40 % v nejlepších výchovně-vzdělávacích systémech. Byla to právě nedostatečná praxe, již učitelé v rozhovorech označovali za klíčový problém pedagogických škol.
Průzkum Factum Invenio mezi učiteli ukazuje, že pouze 46 % učitelů hodnotí praktickou výuku na pedagogických školách jako dostatečnou a pouhých 37 % učitelů si myslí, že vyučující na pedagogických školách mají (str. 19) dostatečný kontakt s praxí. Navíc analýza studijních programů ukazuje, že 14–21 % obsahu je zaměřeno na pedagogiku a didaktiku, zatímco na učivo se zaměřuje 58 % programu."

- **Finnish Institute for Educational Research 2009** Education and Training 2010: Three studies to support School Policy Development **Lot 2**: Teacher Education Curricula in the EU **FINAL REPORT Brussels: European Commission pp 67,68**

"In the questionnaire data, however, there was also deviation between different respondents from the same country, which might reflect the fact that these proportions have not been determined exactly in the framework given by the Ministries or mentioned in TE curricula or other TE documents. According to these results, in primary TE about 30% of respondents reported that the proportion of theoretical studies is below 70% of the studies (that is, the proportion of classroompractice is 30% or over). About 35% estimated the proportion of theoretical studies to be 70 – 80%, and nearly 40% to be 80 – 95%60. There were also countries where the proportion of classroom practice both in primary and secondary teacher was much lower. For example, in some countries (e.g., the Czech Republic, Estonia, Latvia) the ratio was 85 / 15 or even 95 / 5, whereas in most countries the ratio was 60% / 40% in primary and 80% / 20% in secondary school TE. Thus, the proportion of theoretical studies and classroom practice varies quite a lot in different countries, both in primary and secondary TE, although the proportion of theoretical studies is in all cases higher than the proportion of practice."

European Commission/EACEA/Eurydice, 2013. *Key Data on Teachers and School Leaders in Europe. 2013 Edition. Eurydice Report.* Luxembourg: Publications Office of the European Union. str. 26, 27,28,29:

Figure A2a: Level and minimum length of initial teacher education of pre-primary and primary teachers, and the minimum proportion of time spent on professional training, 2011/12

Pre-primary teachers (ISCED 0)

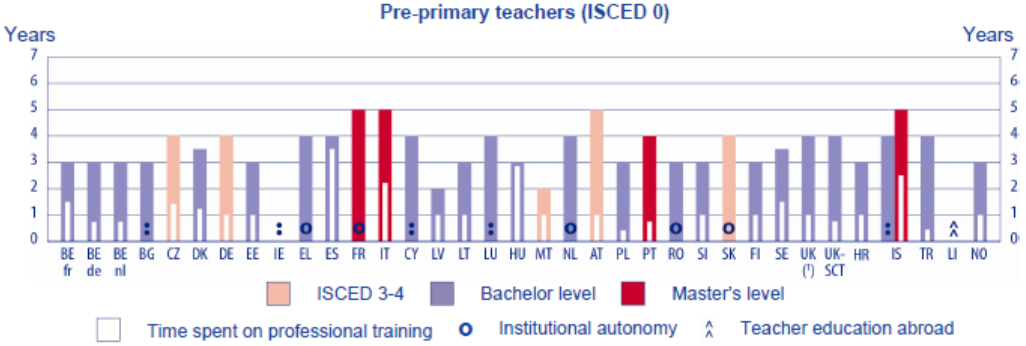

Time spent on professional training (%)

BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
50	24.4	25	:	35.4	35.2	25	33.3	:	o	87.5	o	44.3	:	50	33.3	:	95
MT	**NL**	**AT**	**PL**	**PT**	**RO**	**SI**	**SK**	**FI**	**SE**	**UK (1)**	**UK-SCT**	**HR**	**IS**	**IS**	**TR**	**LI**	**NO**
50	o	20	13.8	18.8	o	33.3	o	33.3	42.9	25	19	33.3	:	50	11	^	33.3

Source: Eurydice. UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Primary teachers (ISCED 1)

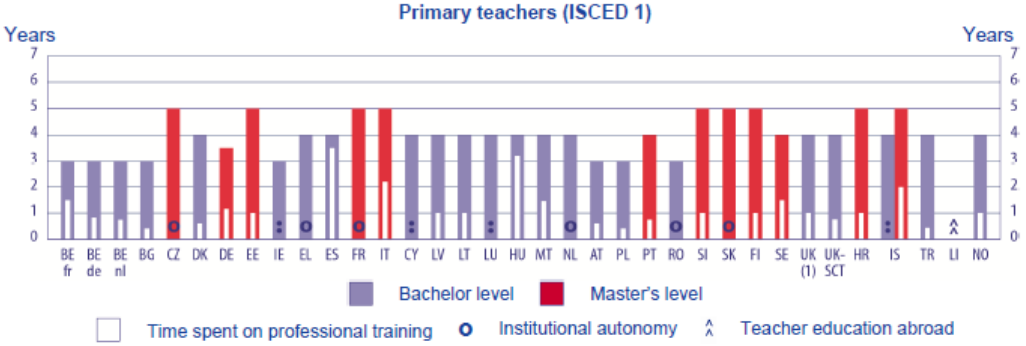

Time spent on professional training (%)

BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
50	27.7	25	13.8	o	15	33.3	20	:	o	87.5	o	44.3	:	25	25	:	80
MT	**NL**	**AT**	**PL**	**PT**	**RO**	**SI**	**SK**	**FI**	**SE**	**UK (1)**	**UK-SCT**	**HR**	**IS**	**IS**	**TR**	**LI**	**NO**
36.6	o	20	13.8	18.8	o	20	o	20	37.5	25	19	20	:	40	11	^	25

Source: Eurydice. UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Explanatory note (Figures A2a and A2b)

The Figures show only the compulsory minimum length of initial teacher education. The length of initial teacher education is expressed in years. The calculation of the proportion of professional training is based on ECTS. For countries providing teacher education that follows different routes, only the most widespread route is shown.

When determining the proportion of professional training in initial teacher education, only the compulsory minimum curriculum for all prospective teachers is taken into account. Within this compulsory minimum curriculum, a distinction is drawn between general education and professional training.

General education: In the concurrent model, this refers to general education courses and mastery of the subject(s) that trainees will teach when qualified. The purpose of these courses, therefore, is to provide trainees with a thorough knowledge of one or more subjects and broad general education. In the case of the consecutive model, general education refers to the degree obtained in a particular subject.

Professional training: Provides prospective teachers with both the theoretical and practical skills needed to be a teacher. In addition to courses in psychology, teaching theory and methods, it includes in-class placements.

In some countries, the amount of time in initial teacher education to be devoted to specifically professional training may be decided by the individual institution. If providers have full autonomy (meaning that no minimum amount of time is required), the symbol 0 has been added.

Country specific notes

Bulgaria: There is also a four-year bachelor programme for ISCED 0 and 1.
Czech Republic and **Slovakia**: Initial teacher education for ISCED 0 occurs in most cases at secondary level (ISCED 3). Nevertheless, other pathways exist at ISCED 4, three years at ISCED 5 (Bachelor degree) or continue to master's studies (usually two years).
France: Due to the introduction of master's programmes, professional training is the responsibility of higher education institutions. The amount varies widely from one university to the next.
Ireland: Information not verified at national level.
Finland: Only pre-primary teachers in schools are required to have a master's level qualification. Most ISCED 0 education is provided within day-care where the requirement is a bachelor's degree.
United Kingdom (ENG/WLS/NIR): The Postgraduate Certificate in Education (PGCE, i.e. consecutive route professional training programme) is not a master's programme but may include some master's level study that can contribute to a master's degree.
Iceland: Teacher education for qualified teacher status should be at master's level but this will not come fully into effect until 2013. There is a transition period during which teacher education institutions are running two programmes.
Norway: There are other common pathways, including a five-year concurrent teacher education programme at master's level. The time spent on professional training is the same.

Figure A2b: Level and minimum length of initial teacher education of general (lower and upper) secondary teachers, and the minimum proportion of time spent on professional training, 2011/12

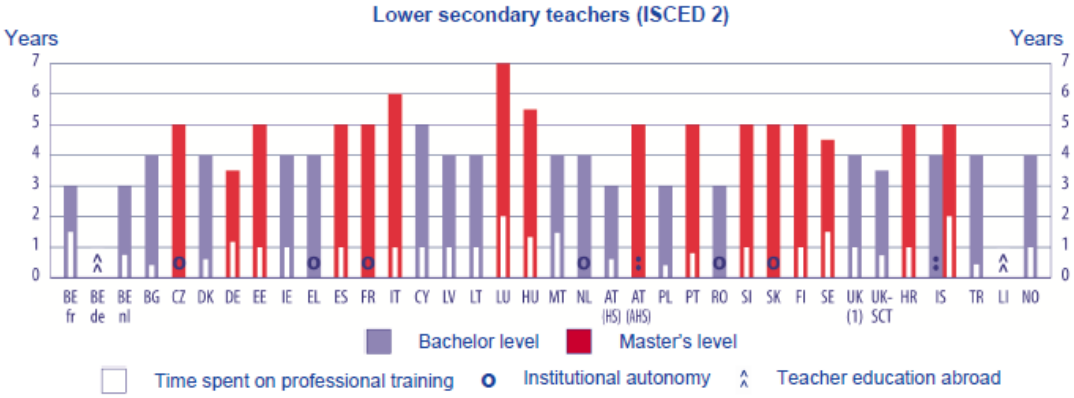

Time spent on professional training (%)

BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
50	^	25	10.4	o	15	33.3	20	25	o	20	o	16.6	20	25	25	28.6	24.2	36.6
NL	**AT (HS)**	**AT (AHS)**	**PL**	**PT**	**RO**	**SI**	**SK**	**FI**	**SE**	**UK (1)**	**UK-SCT**		**HR**	**IS**	**IS**	**TR**	**LI**	**NO**
o	20	o	13.8	16	o	20	o	20	33.3	25	21		20	:	40	11	^	25

Source: Eurydice.

UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

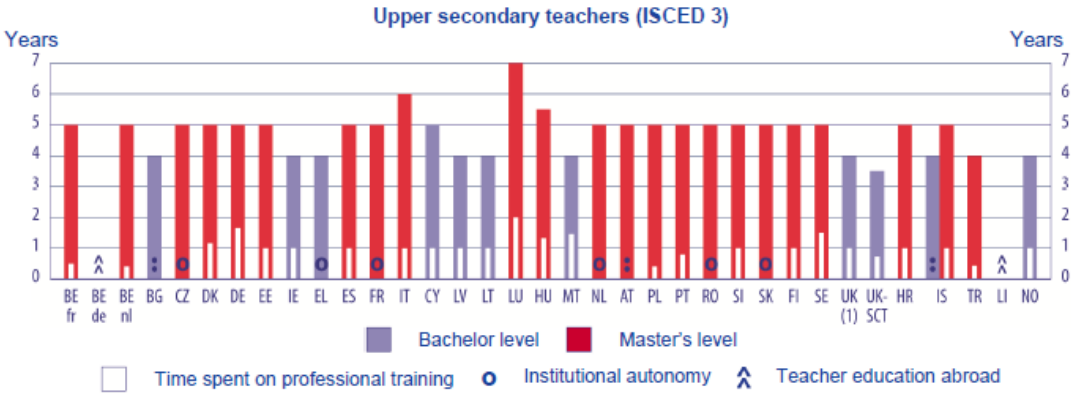

Time spent on professional training (%)

BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
10	^	8.3	:	o	23.3	33.3	20	25	o	20	o	16.6	20	25	25	28.6	24.2
MT	**NL**	**AT**	**PL**	**PT**	**RO**	**SI**	**SK**	**FI**	**SE**	**UK (1)**	**UK-SCT**	**HR**	**IS**	**IS**	**TR**	**LI**	**NO**
36.6	o	o	8.3	16	o	20	o	20	30	25	21	20	:	20	11	^	25

Source: Eurydice.

UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Explanatory note (see below Figure A2a)

Country specific notes

France: Due to the introduction of master's programmes, professional training is the responsibility of higher education institutions. The amount varies widely from one university to the next.
Ireland: Information not verified at national level.
Luxembourg: The length shown for the secondary level includes induction as it counts as professional training.
United Kingdom (ENG/WLS/NIR): The Postgraduate Certificate in Education (PGCE, i.e. consecutive route professional training programme) is not a master's programme but may include some master's level study that can contribute to a master's degree.

PRACTICAL TRAINING IS OFTEN LONGER FOR TEACHERS OF LOWER LEVELS OF EDUCATION

Practical training in a real working environment is a compulsory part of professional training (see Figure A2) in initial teacher education programmes in all countries. Such placements in schools are usually unremunerated and typically last not more than a few weeks. They may be organised at different points in the programme, but they are normally supervised by a mentor (usually a teacher in the school), with periodic assessment by educators at the initial teacher education institution.

Figure A3: Minimum length of in-school placement during initial education of pre-primary, primary and general (lower and upper) secondary teachers (ISCED 0, 1, 2 and 3) in hours, 2011/12

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
ISCED 0	480	●	●	150	290	297	:	390	:	●	950	●	600	750	480	800	900	320	840
ISCED 1	480	●	●	150	124	297	144	390	:	●	950	●	600	700	720	800	828	320	224
ISCED 2	480	⇧	●	150	124	297	144	390	:	●	250	●	475	67	720	800	432	600	224
ISCED 3	90	⇧	●	150	124	297	144	390	:	●	250	●	475	67	720	800	432	600	224

	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK (1)	UK-SCT		HR		IS	TR		LI	NO
ISCED 0	●	500	112.5	●	78	450	110	●	●	1065	405		20		●	140		⇧	700
ISCED 1	●	120	112.5	●	78	450	110	●	●	1065	405		20		●	140		⇧	700
ISCED 2	●	120	112.5	●	78	450	110	●	●	1065	405		20		●	140		⇧	420
ISCED 3	●	●	112.5	●	120	450	110	●	●	1065	405		20		●	140		⇧	420

● Institutional autonomy ⇧ Teacher education abroad

Source: Eurydice. UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Country specific notes

Czech Republic: For ISCED 0, the information shown relates to the most common pathway at ISCED level 3.
Spain and **Slovakia**: Exact number may vary according to the higher education institution.
Hungary: The regulatory texts contain the length of school placement in ECTS and weeks, the above-mentioned hours have been calculated based on the 40-hour working week.
Netherlands: For ISCED 2 and 3, universities have agreed to provide in-school placement of 840 hours.
Austria: Information for ISCED 2 refers to training for future *Hauptschule* teachers. For university-trained teachers, there is institutional autonomy.
United Kingdom (ENG/WLS/NIR): Information shown refers to four-year bachelor programmes.
United Kingdom (SCT): Information shown refers to the postgraduate diploma.

D. Seznam velkých projektů, jejichž realizace je v průběhu programového období plánována

(čl. 87 odst. 2 písm. (e))

Název	Plánovaný termín oznámení/předložení žádosti o velký projekt Komisi (rok/čtvrtletí)	Plánované datum zahájení implementace (rok/čtvrtletí)	Plánované datum ukončení implementace (rok/čtvrtletí)	Investiční priorita	Prioritní osa

E. Definice možných forem podpory v OP VVV

V textu operačního programu popisujícího systém výběru operací jsou pro každou investiční priority uvedeny relevantní formy podpory, následující materiál je jen popisem pojmů používaných v textu OP VVV

V rámci OP VVV bude prostřednictvím výzev možné využívat následující formy podpory:

- ***Individuální projekt***
  - je ucelený soubor aktivit financovaných z operačního programu, který směřuje k dosažení předem stanovených a jasně definovaných, měřitelných cílů. Projekt je realizován v určeném časovém horizontu podle zvolené strategie a s daným rozpočtem.
  - ***Individuální projekty mohou být dle své povahy a zaměření:***
    - **Systémové** - řeší komplexně danou problematiku např. na území celého kraje, dané oblasti nebo na území ČR. Hlavním znakem systémového projektu je koncentrovaná a cílená podpora
    - ***Ostatní*** – *řeší* danou problematiku na úrovni individuální instituce či partnerství s regionálním či nadregionálním dopadem.
- ***Velké projekty***
  - projekt financovaný z prostředků ERDF či Fondu soudržnosti složený z řady prací, činností nebo služeb, které jsou určeny k dosažení nedělitelného úkolu přesné hospodářské nebo technické povahy, s jasně určenými cíli, jehož celkové způsobilé náklady přesahují 50 mil. EUR, resp. 75 mil. EUR v případě projektů zaměřených na výstavbu dopravní infrastruktury. Po schválení projektu na národní úrovni řídícím orgánem programu je velký projekt posuzován nezávislými experty a Evropskou komisí. V případě pozitivního hodnocení od nezávislých hodnotitelů a v případě absence námitek EK, lze považovat daný velký projekt za schválený. V opačném případě je nutné, aby bylo vydáno rozhodnutí o spolufinancování ze strany EK. Platnost tohoto rozhodnutí je omezena na tři roky od uzavření první smlouvy s dodavatelem stavby.
- ***Globální granty***
  - způsob implementace části operačního programu dle čl. 113 návrhu obecného nařízení, kdy řídící orgán (či členský stát) pověří řízením této části operačního programu zprostředkující subjekt. Dohoda mezi řídícím orgánem (členským státem) a zprostředkujícím subjektem musí být písemná. Zprostředkující subjekt poskytne záruky své solventnosti a způsobilosti v dotčeném oboru, jakož i v oblasti správního a finančního řízení. Na tento zprostředkující subjekt jsou převedeny finanční prostředky na vybrané účely a ty jsou následně v rámci globálního grantu poskytovány příjemcům na financování určitých akcí.
- ***Grantové projekty***
  - Je ucelený projektový záměr, který předkládá žadatel s cílem získat dotaci v rámci Grantových projetů.

F. Zastoupení partnerů v jednotlivých pracovních skupinách

	Počet zástupců partnerů v jednotlivých pracovních skupinách			
Instituce	**Řídicí výbor**	**PS VaV a VŠ**	**PS Vzdělávání**	**PS pro implementaci**
Agrární komora	-	-	1	1
Akademie věd ČR	1	1	1	1
Asociace krajů	1	1	1	2
Asociace nestátních neziskových organizací	1	-	1	-
Asociace ředitelů gymnázií	-	-	1	1
Asociace výzkumných organizací	1	1	-	-
Asociace vychovatelů školských zařízení	-	-	1	1
AVO - Asociace výzkumných organizací	-	-	-	1
AVOŠ - Asociace vyšších odborných škol	-	-	1	1
Czechinvest	-	1	-	1
Česká konference rektorů	1	1	1	2
Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání	-	-	1	1
Česká rada dětí a mládeže	-	-	1	1
Česká ženská lobby	-	-	1	-
Českomoravská konfederace odborových svazů	1	-	1	-
Generální sekretáři	-	-	-	4
Hospodářská komora	1	1	1	2
Jihomoravské inovační centrum	-	1	-	-
Magistrát hl. m. Prahy	1	1	1	-
Ministerstvo dopravy	1	-	-	-
Ministerstvo financí, Auditní orgán	1	-	-	-
Ministerstvo financí, Národní fond	1	-	-	-
Ministerstvo kultury	1	-	-	-
Ministerstvo obrany	1	-	-	-
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1	-	1	-
Ministerstvo pro místní rozvoj	1	1	1	-
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1	1	1	-
Ministerstvo spravedlnosti	1	-	-	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministr	1	-	-	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina I pro ekonomické záležitosti	1	-	-	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina II pro vzdělávání	1	-	5	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina III pro vysoké školy a výzkum	1	7	-	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina IV pro řízení operačních programů	1	8	7	-

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina V pro podporu sportu a mládeže, náměstek	1	-	-	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina VI - legislativy a strategie	1	-	-	-
Ministerstvo vnitra	1	-	-	-
Ministerstvo zdravotnictví	1	-	-	-
Ministerstvo zemědělství	1	-	-	-
Ministerstvo životního prostředí	1	-	-	-
Národní síť Místních akčních skupin	1	-	-	2
Národní vzdělávací fond	-	1	-	-
NNO 2014+	2	-	2	2
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu	1	-	-	-
Rada pro výzkum, vývoj a inovace	1	2	1	-
Rada vlády pro nestátní neziskové organizace	1	1	1	-
Rada vlády pro rovné příležitosti	1	-	1	-
Rada vysokých škol	1	1	1	2
Sdružení místních samospráv	1	-	1	2
Sdružení pracovníků DDM	-	-	1	1
Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska	-	-	1	1
Senát Parlamentu ČR	1	-	-	-
Svaz měst a obcí	1	-	1	2
Svaz průmyslu a dopravy	1	1	1	-
Technologická agentura ČR	1	1	-	1
Technologické centrum AV ČR	-	1	-	1
Unie školských asociací CZESHA	-	-	3	3
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	-	-	-	2
Úřad průmyslového vlastnictví	-	-	-	1
Úřad vlády ČR - Sekce pro evropské záležitosti	1	-	-	-
Úřad vlády ČR - Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	-	-	1	-
Úřad vlády ČR - Sekce pro lidská práva	1	-	1	-

G. Návaznost výstupů z programovacího období 2007-2013 na OP VVV

PO 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Investiční priorita 1: Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání

SC 1: Posílit excelenci ve výzkumu navazuje svým zaměřením na PO 1 OP VaVpI. Zatímco z OP VaVpI byla převážně budována nová výzkumná infrastruktura, SC 1 OP VVV bude zaměřen především na rozvoj špičkových výzkumných týmů a jejich internacionalizaci. Podpora dobudování a modernizace výzkumné infrastruktury a zařízení bude na rozvoj těchto týmů úzce navázána. Aktivity usilující o zlepšení infrastrukturních podmínek pro výuku spojenou s výzkumem navazují na PO 4 OP VaVpI. Na rozdíl od OP VaVpI však bude podporována pouze modernizace prostor pro zajištění výuky spojené s výzkumem, rozsáhlejší infrastrukturní projekty budou umožněny pouze v Praze. Vzhledem k přetrvávajícím nedostatkům vysokého školství v této oblasti (viz zdůvodnění v podkladových datech) lze konstatovat, že pro zajištění kvalitního vysokoškolského výzkumu a související výuky je další směřování podpory do této oblasti opodstatněné. Aktivity zaměřené na zlepšení strategického přístupu k tvorbě a implementaci výzkumné a inovační politiky, které přispějí průřezově k naplnění SC 1 a i 2 PO 1 OP VVV navazují na oblast podpory 3.2 Propagace a informovanost o výsledcích VaV OP VaVpI (spadající pod PO 3 Komercializace a popularizace VaV).

SC 2: Zvýšit přínosy výzkumu pro společnost navazuje částečně na PO 2 OP VaVpI. Na rozdíl od OP VaVpI, kde byla financována zejména moderní výzkumná infrastruktura, jako základ pro kvalitní výzkumnou činnost, se OP VVV zaměřuje především na rozvoj dlouhodobých partnerství veřejného a soukromého sektoru při realizaci mezioborového předkomerčního výzkumu. Aktivity zaměřené na rozvoj procesu inteligentní specializace v regionech přispějí k efektivnímu využívání regionálních VaV center, která byla vystavěna s podporou z PO 2 OP VaVpI. Programové období 2014-2020 je klíčovým momentem, kdy budou tato centra posilovat svoji roli jak na regionální, tak na národní a evropské úrovni. Jejich maximální zapojení do realizace S3 je tedy žádoucí, stejně jako jejich spolupráce s aktéry v regionu i mimo něj.

PO 2: Rozvoj vysokých škol

Investiční priorita 1: Zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání

SC 1: OP VK podpořil projekty vedoucí k inovacím studijních programů VŠ, vzdělávání lidských zdrojů pro VaV a síťování institucí terciárního vzdělávání s výzkumnými organizacemi a podnikatelským, veřejným a neziskovým sektorem. Podpořeny byly většinou projekty jednotlivých kateder či fakult. S ohledem na rychlý nárůst vysokoškolských studentů je nutné v OP VVV navázat na OP VK a směřovat podporu k systematickému zajištění kvalitní výuky na VŠ v souladu s nejnovějšími výukovými trendy a prostřednictvím interaktivního výukového prostředí, dále podpořit rozvoj lidských zdrojů a propojovat výuku s praxí tak, aby vysokoškolské vzdělání odpovídalo aktuálním požadavkům aplikační sféry. Ke kvalitě VŠ, jejich otevřenosti a konkurenceschopnosti OP VVV přispěje i zvýšením rozsahu výuky v cizích jazycích (zejména v angličtině), kterou povedou zahraniční odborníci. Investice v rámci ERDF budou nově vhodně podporovat investice z ESF k obnovení, přizpůsobení či modernizaci infrastruktury a investičně náročného vybavení VŠ.

SC 2: V OP VK systematicky cílená podpora snižování studijní neúspěšnosti nebyla výrazně reflektována. Snahou o zlepšení podmínek studia pro studenty se specifickými potřebami OP VVV navazuje na jedinou takto specificky orientovanou výzvu OP VK. Podpora se zaměří na systematickou identifikaci potřeb znevýhodněných studentů, vytvoření nových podpůrných opatření, vznik a rozvoj poradenských center pro studenty ohrožené studijní neúspěšností, revizi systémů přijímacího řízení či podporu akademických a ostatních pracovníků VŠ pro práci se studenty se SVP.

SC 3: Oblast CŽU na VŠ nebyla v rámci OP VK reflektována.

Cílem OP VVV je zatraktivnění celoživotního vzdělávání na VŠ a zvýšení účasti na něm. Řešením je nové pojetí a inovace stávajících kurzů CŽU, jejich propagace a propojení se subjekty aplikační sféry.

Inovované CŽU rozšíří nabídku vzdělávacích příležitostí v rámci terciárního sektoru a přizpůsobí tuto nabídku požadavku kvalitního a efektivního studia při zaměstnání, zvýší kvalitu terciárního vzdělávání a jeho těsnou návaznost na praxi a požadavky zaměstnavatelů.

SC 4: Oblast nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení VŠ bude navazovat primárně na výstupy z individuálních projektů národních, zejména Efektivní instituce (EFIN), Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání (Kvalita) a Kredo - Kvalita, relevance, efektivita, diverzifikace a otevřenost vysokého školství v ČR.

SC 5: Zlepšit podmínky pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje navazuje svým zaměřením na oblast podpory 2.3 PO 2 OP VK. V návaznosti na zkušenosti z OP VK bude v OP VVV akcentován strategický přístup VŠ a dalších výzkumných organizací k rozvoji lidských zdrojů a systematický rozvoj výzkumně orientovaných studijních programů.

Investiční priorita 10: Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu

SC 1: V rámci OP VK je realizován systémový projekt *Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání,* který vytvořil návrh implementace komplexního systému hodnocení kvality terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje. Podpora z OP VVV by měla pomoci přechodu na nový systém hodnocení kvality VŠ a strategického řízení. Na VŠ by měly být zavedeny transparentní systémy vnitřního hodnocení a zajišťování kvality a efektivní principy řízení včetně kontraktového financování.

PO 3: Podpora celoživotního učení a rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání

Investiční priorita 10: Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu

SC 1: Podpora dětí a žáků se SVP byla v OP VK realizována prostřednictvím oblasti podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Globálním cílem dané oblasti podpory bylo zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně dětí a žáků se SVP. Část projektů řešila problematiku na úrovni škol či regionů, jiné pomáhaly dle jednotlivých druhů postižení. Několik projektů mělo systémový charakter, především na projekty podporující inkluzívní vzdělávání bude další programové období navazovat. Jde například o IPn Centra pro inkluzívní vzdělávání a Systémová podpora inkluzívního vzdělávání v ČR; Individuální projekt ostatní Inovace

činnosti SPC při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb, Diagnostika dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hlavním cílem SC 1 OP VVV je již vzniklé nástroje rozšířit do běžných škol a dopracovat potřebná opatření.

Školy, které úspěšně aplikovaly nové znalosti a dovednosti se stanou v OP VVV klíčovými hráči – centry sítí, ve kterých budou podporovány další školy v regionech. Významným posunem oproti OP VK je integrovaný pohled na problémy sociálně vyloučených lokalit ve spolupráci s OP Z.

SC 2: Systematická podpora kvality předškolního vzdělávání nebyla v rámci OP VK výrazně reflektována. Významným posunem oproti OP VK je zohlednění mezinárodních výzkumů, doporučení Rady (Národní program reforem) a zvýšení důrazu na kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání jako základ budoucí konkurenceschopnosti. V synergii s IROP předpokládáme zajištění územně specifické dostupnosti. Z hlediska OP VVV znamená dostupnost zejména otevření předškolního vzdělávání dětem se SVP.

V OP VK (1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení) bylo podpořeno několik málo projektů zaměřených na DV předškolních pedagogů zejména v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. OP VVV se v SC 2 zaměřuje na systematickou a dlouhodobou podporu vzdělávání předškolních pedagogů či osob, které působí v institucích předškolního vzdělávání (mateřské kluby, dětská centra aj.). Podpora je zacílena na zvýšení kvalifikace předškolních pedagogů, prohlubování či rozšiřování jejich vědomostí a dovedností potřebných pro kvalitní vzdělávání předškolních dětí. Součástí podpory OP VVV bude i zajištění spolupráce pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ v oblasti usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ (zejména dětí ohrožených školním neúspěchem).

SC 3: Výzvy OP VK na podporu rozvoje KK žáků zaznamenaly velký, několikanásobný převis předložených projektových žádostí oproti vyhlášené alokaci na výzvy (vysoká absorpční kapacita). Výstupy projektů tvořily převážně metodiky a pilotně ověřené kurzy DVPP v oblastech: environmentální vzdělávání, výchova a osvěta, cizí jazyky, rozvoj KK, čtenářská gramotnost, badatelství, matematika, aj. V OP VVV budou zpracované výstupy OP VK šířeny do pedagogické praxe. Školy, které úspěšně aplikovaly nové znalosti a dovednosti se stanou v OP VVV klíčovými hráči – centry sítí, ve kterých budou podporovány další školy v regionech. Učitelé, kteří získali excelentní znalosti a mohou pracovat jako lektoři a mentoři, se stanou základem udržitelného předávání, sdílení a rozvoje znalostí v učitelské veřejnosti. K tomu jim bude pomáhat metodický portál www.rvp.cz, který využívají nejen učitelé všech typů škol regionálního školství v oblasti metodiky a didaktiky učení. Portál přispívá k rozvoji učících se virtuálních komunit a je efektivní formou současného vzdělávání. Portál byl vybudován v IPn Metodická podpora růstu kvality učitelské profese pomocí OP VK. V OP VVV budou připraveny rozšiřující moduly, které umožní intenzivnější využití webu druhé generace.

V rámci akce *EU peníze školám* směřovala značná podpora do DVPP v oblastech: matematická, finanční, přírodovědná, čtenářská a informační gramotnost, výuka cizích jazyků, informační technologie. Jednalo se spíše o krátkodobé vzdělávací akce a pilotování kurzu DVPP. Ze zkušeností z OP VK lze říci, že účinnou pomocí pro aplikaci nových znalostí učitelů ve škole je systematické a dlouhodobé intenzivní vzdělávání pedagogů, reflexe jejich práce a řízení změn za pomoci excelentních učitelů, mentorů a koučů, podpora celé školy a sdílení zkušeností, tvorba sítí. Touto cestou proto bude směřována podpora DVPP v rámci OP VVV.

Díky šablonám v OP VK byly ZŠ i SŠ vybaveny informační a komunikační technikou a bylo pilotně ověřeno plošné ověřování přínosů této podpory do života školy. Podpora OP VVV bude proto navazovat aktivitami pro zvyšování kompetence školy v souladu s Profilem Škola 21[68].

Na základě vzniklých metodik, přístupů, týmů a sítí expertů bude podpora OP VVV nově široce směřována k rozvoji přírodovědné gramotnosti formou badatelsky orientovaného vzdělávání.

V programovém období 2014-2020 nebude cílem projektů podpora obecného povědomí o vztahu mezi životním prostředím a životem člověka a přístup a postoje vedoucí k respektu a péči o životní prostředí. Tento základ byl již vytvořen v předchozích projektech v OP VK a je obsažen v RVP. V OP VVV budou prohlubovány tyto KK – složky environmentální gramotnosti: kompetence v oblasti vědy a technologií - vedoucí k porozumění sociálním, přírodním a technologickým systémům a procesům ovlivňujícím životní prostředí (např. badatelsky orientované vzdělávání, přírodovědná gramotnost, aplikovaná statistika, sociologie – průzkumy veřejného mínění realizované žáky, technologie a energetická náročnost, apod.), a dále osobní a občanské kompetence - s důrazem na řešení problémů, kritické myšlení, zodpovědnost a občanskou aktivitu (např. žákovské projekty zaměřené na návrhy řešení místních problémů, aktivní zapojení žáků SŠ do řešení projektů energetické udržitelnosti školy apod.).

V oblasti neformálního a zájmového vzdělávání se v OP VK realizovaly IPn Klíče pro život - Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání a Kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání. OP VVV navazuje na výsledky těchto i jiných projektů a bude podpořeno propojování formálního a zájmového vzdělávání s důrazem na rozvoj KK dětí a žáků.

Rozvoj výuky cizích jazyků zůstává jednou z priorit i nadále a bude využívána zejména osvědčená forma vzdělávání pedagogických pracovníků formou šablon. V OP VVV navíc ještě posílíme možnosti spolupráce se zahraničím aplikací nástrojů „Erasmus“ mezi formy podpory.

SC 4: Vzhledem k tomu, že podpora OP VK byla čerpána v období po přijetí školského zákona a zahájení kurikulární reformy, velká řada projektů škol byla zaměřena na tvorbu a inovaci školních kurikulárních dokumentů (ŠVP). Dále byly vytvořeny nástroje autoevaluace pro školy (IPn Cesta ke kvalitě) a pilotně ověřeny možnosti externího ověřování znalostí žáků (hlavní podpora v problematice hodnocení kvality škol byla směřována na externí hodnocení výsledků vzdělávání např. IPn Příprava podmínek reformované maturitní zkoušky, Nová závěrečná zkouška 1 a 2, Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice (NIQES). V OP VVV chceme podpořit školy ve strategickém řízení kvality tak, aby uměly využívat nástroje sebehodnocení a externího hodnocení nejen k inovacím kurikulárních dokumentů, ale hlavně ke strategickému posunu školy k lepším výsledkům žáků. OP VK se zaměřilo zejména na posílení manažerských kompetencí ředitelů škol. Složka vedení k lepším výsledkům nebyla reflektována. Proto je nutné v OP VVV rozvinout leadership ve vzdělávání s cílem zlepšování výsledků žáků a škol. Součástí bude i práce s hodnocením školy a výsledků žáků, kde vycházíme z již vytvořených nástrojů pro hodnocení školy kraji, a hodnotících nástrojů pro školy od soukromých společností. Program bude navazovat na výstupy IPn NIQES, který realizuje ČŠI.

68 Profil Škola21 – model integrace technologií do života školy je evaluační nástroj, který na základě sledování více různých indikátorů pomáhá školám zjistit, do jaké míry se jim daří začlenit informační a komunikační technologie (ICT) do života celé školy.

Aktivity v OP VVV budou nově podporovat zejména formativní složky hodnocení a vzdělávání aktérů v oblasti strategického řízení a hodnocení vzdělávání na všech úrovních.

SC 5: V OP VK byla podpora směrována vždy pouze na učitele, kteří již vykonávají své povolání. Jedním z klíčových problémů je však nedostatečná příprava budoucích, začínajících učitelů a dalších pedagogických pracovníků. Proto se OP VVV nově zaměřuje na zvýšení podílu praxe studentů, kteří se připravují na práci pedagogického pracovníka a reakreditaci studijních programů, které budou nově zahrnovat alespoň 40 % povinné systematické praxe studentů.

Několik obdobných projektů bylo již v OP VK podpořeno v oblasti podpory 2.2, nicméně šlo o jednotlivé rozdrobené projekty fakult. Proto OP VVV nově podpoří spolupráci všech fakult (odborných i pedagogických) v rámci jedné VŠ.

SC 6: Na podporu odborného vzdělávání a spolupráci se zaměstnavateli byly v OP VK vyhlášeny výzvy 8 a 14. V rámci těchto výzev byly realizovány projekty, které reflektovaly podporu KK, zavádění moderních trendů ve výuce jazyků a jejich praktické aplikace s využitím Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a Evropského jazykového portfolia. Zvláštní výzva byla vyhlášena pro vybavení SŠ. Otestovány byly možnosti spolupráce ZŠ a SŠ. Minimálně byla podpořena spolupráce ZŠ s jinými subjekty v oblasti motivace k technickým oborům. IPn Podpora technických a přírodovědných oborů odpilotoval možnosti spolupráce VŠ se školami nižších stupňů. V rámci druhých Globálních grantů OP VK byla polovina alokace vyhlášena výhradně na podporu technického vzdělávání.

V OP VVV bude důraz kladen zejména na podporu ZŠ v oblasti motivace žáků ke studiu technických oborů. Podpora je směřována ke zvýšení kapacity škol a školských zařízení v oblasti kariérového poradenství.

OP VVV se proto zaměří na zvýšení dostupnosti vzdělávacích programů navázaných na PK a na posílení kooperace mezi vzdělávacími institucemi a zástupci zaměstnavatelů při tvorbě těchto programů. Budou zlepšeny podmínky pro uznávání výsledků počátečního odborného i DV respektujícího Evropský kvalifikační rámec a pro zvýšení prostupnosti mezi programy počátečního a DV.